

Briuselis, 2025 m. gruodžio 17 d.
(OR. en)

16973/25

Tarpinstitucinė byla:
2025/0419 (COD)

ECOFIN 1767
FISC 378
UD 314
ENV 1407
CLIMA 609

PASIŪLYMAS

nuo: Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo
direktorė Martine DEPREZ

gavimo data: 2025 m. gruodžio 17 d.

kam: Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET

Komisijos dok. Nr.: COM(2025) 989 final

Dalykas: Pasiūlymas
EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS
kuriuo dėl taikymo srities išplėtimo įtraukiant tolesnių grandžių prekes ir
dėl kovos su apėjimu priemonių iš dalies keičiamas Reglamentas (ES)
2023/956

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 989 final.

Priedama: COM(2025) 989 final

Briuselis, 2025 12 17
COM(2025) 989 final

2025/0419 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo dėl taikymo srities išplėtimo įtraukiant tolesnių grandžių prekes ir dėl kovos su apėjimu priemonių iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/956

{SEC(2025) 989 final} - {SWD(2025) 987 final} - {SWD(2025) 988 final} -
{SWD(2025) 989 final}

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Reglamentas (ES) 2023/956, kuriuo nustatomas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas (PADKM reglamentas)¹, įsigaliojo 2023 m. spalio 1 d. Taikant PADKM užtikrinama, kad ES klimato srities užmojams nekenktų anglies dioksido nutekėjimas, su kuriuo susiduriama, kai ES įsisteigusios įmonės perkelia daug anglies dioksido išskiriančių prekių gamybą į trečiąsias šalis, kuriose taikoma ne tokia griežta klimato politika. Su juo susiduriama ir tada, kai ES produktai pakeičiami pigesniais, bet daugiau anglies dioksido išskiriančiais importuojamais produktais. Taip dėl anglies dioksido nutekėjimo išmetamas ŠESD kiekis perkeliamas iš ES į trečiąsias šalis, o ne, kaip siekiama, sumažinamas pasaulyje išmetamas anglies dioksido kiekis. Taikant PADKM ši rizika mažinama nustatant, kad į ES importuojamoms prekėms, dėl kurių išmetama daug anglies dioksido, būtų taikoma anglies dioksido kaina, lygiavertė kainai, kurią vidaus gamintojai moka pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (toliau – ES ATLPS)². Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, taikomam nuo 2023 m. spalio mėn., kitas PADKM etapas prasidės 2026 m. sausio mėn., laipsniškai įvedant anglies dioksido apmokestinimą už importuojamų prekių būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį.

Bendras pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto tikslas – didinti PADKM veiksmingumą, taip mažinant išmetamą ŠESD kiekį ir kovojant su klimato kaita visame pasaulyje.

Siekiant užtikrinti veiksmingą PADKM įgyvendinimą, pasiūlymu bus iš dalies pakeistas PADKM reglamentas, kad būtų išspręsti trys pagrindiniai klausimai. Pirma, pasiūlymu bus išplėsta PADKM taikymo sritis, kad būtų sumažinta anglies dioksido nutekėjimo rizika, susijusi su produktais, esančiais plieno ir aliuminio produktų, kurie šiuo metu patenka į PADKM taikymo sritį, vertės grandinėje. Antra, pasiūlymu bus kovojama su bandymais išvengti pagal PADKM taikomos pareigos laikymosi. Trečia, pasiūlymu bus patobulintos išmetamo ŠESD kiekio priskyrimo elektros energijai techninės taisyklės, siekiant skatinti elektros energijos importo priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą. Prireikus pasiūlymu taip pat bus šiek tiek supaprastintas ir patobulintas mechanizmo taikymas ir sudarytos sąlygos sukurti integruotą PADKM erdvę kartu su EEE narėmis esančiomis ELPA valstybėmis.

Šiuo metu PADKM taikomas tam tikroms PADKM reglamento I priede išvardytoms prekėms, kurios yra pagrindinės medžiagos (aliuminiui, cementui, elektros energijai, trąšoms, vandeniliui ir geležiai bei plienui). Šios pagrindinės medžiagos dažnai naudojamos kaip tarpinės žaliavos gaminant prekes tolesnėje vertės grandinėje (tolesnių grandžių produktus). Šių tolesnių grandžių produktų ES gamintojai patiria dvejopą spaudimą dėl sąnaudų, kuris paskatintų perkėlimą, todėl ES atliktų taip vadinamą savo išmetamo ŠESD kiekio eksportą į užsienį ir taip panaikintų ES klimato politikos veiksmingumą. Pirma, tikimasi, kad dėl didesnių ES klimato srities užmojų ir laipsniško nemokamų apyvartinių taršos leidimų atsisakymo pagal ES ATLPS padidės šalies viduje gaunamų pagrindinių

¹ 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/956, kuriuo nustatomas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas (OL L 130, 2023 5 16, p. 52, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj>).

² 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efekta sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

medžiagų kaina³. Antra, tikimasi, kad dėl laipsniško PADKM įvedimo padidės į jo taikymo sritį patenkančių importuojamų pagrindinių medžiagų kaina. Dėl tokio dvigubo spaudimo dėl sąnaudų didėja atotrūkis tarp bendrų su anglies dioksidu susijusių sąnaudų, kurias patiria vidaus tolesnių grandžių gamintojai, ir su anglies dioksidu susijusių sąnaudų, kurias patiria trečiųjų šalių gamintojai. Dėl to kyla didelė tam tikrų tolesnių grandžių produktų anglies dioksido nutekėjimo rizika.

Pripažįstant šią riziką, PADKM reglamento 30 straipsnio 3 dalyje reikalaujama, kad Komisija nustatytų tolesnių grandžių produktus, dėl kurių kyla anglies dioksido nutekėjimo rizika ir kuriuos būtų galima įtraukti į PADKM taikymo sritį. Komisijos Europos plieno ir metalų veiksmų plane⁴ nustatyti PADKM taikymo srities išplėtimo tikslai, daugiausia dėmesio skiriant tolesnių grandžių produktams, kurių sudėtyje yra daug plieno ir aliuminio. Atsižvelgiant į šį tikslą ir remiantis vertinimu, kurį atliekant nustatomi tolesnių grandžių produktai, dėl kurių kyla didžiausia anglies dioksido nutekėjimo rizika ir kurių sudėtyje yra didelė PADKM prekių dalis, šiuo pasiūlymu PADKM taikymo sritis bus išplėsta, kad apimtų atrinktus tolesnių grandžių produktus, kurių sudėtyje yra daug plieno ir aliuminio. Galimas taikymo srities išplėtimas įtraukiant kitų PADKM sektorių, t. y. susijusių su cementu, trašomis ir vandeniliu, tolesnių grandžių produktus aptariamam Komisijos peržiūros ataskaitoje, numatytoje pagal PADKM reglamento 30 straipsnio 2 dalį. Ateityje peržiūrint teisės aktus bus svarstoma galimybė išplėsti taikymo sritį įtraukiant šias prekes.

Europos plieno ir metalų veiksmų plane taip pat pabrėžta, kad svarbu mažinti PADKM apėjimo ir vengimo riziką, kuri galėtų pakenkti PADKM veiksmingumui užkertant kelią anglies dioksido nutekėjimo rizikai. Dabartinėje PADKM vykdymo užtikrinimo sistemoje jau numatytos kelios apsaugos nuo reikalavimų apėjimo priemonės, be kita ko, siekiant mažinti neteisingo prekių klasifikavimo ir nepakankamo jų deklaravimo riziką. Tačiau pereinamuoju laikotarpiu įvairūs suinteresuotieji subjektai (įskaitant nacionalines kompetingas institucijas, muitines, verslo asociacijas ir atskiras įmones) išreiškė susirūpinimą, kad PADKM reglamente nėra pakankamų apsaugos priemonių nuo taršos ŠESD intensyvumo neteisingo deklaravimo rizikos ir piktnaudžiavimo rizikos. Į pasiūlymą įtrauktos nuostatos, kuriomis siekiama mažinti šią riziką.

PADKM įgyvendinimo pereinamuoju laikotarpiu patirtis ir suinteresuotųjų subjektų atsiliepimai parodė, kad elektros energijos importo taisyklės yra pernelyg griežtos. Visų pirma dabartinėje sistemoje nepakankamai pripažįstama pažanga, kurią padarė ne ES elektros energijos gamintojai mažindami savo elektros energijos gamybos priklausomybę nuo iškastinio kuro, taip atgrasant nuo prekybos mažo anglies dioksido pėdsako elektros energija ir suteikiant mažai paskatų trečiųjų šalių elektros energijos gamintojams mažinti išmetamą ŠESD kiekį. Šiuos trūkumus lemia dvi pagrindinės problemos. Pirma, pagal PADKM reglamentą elektros energijos importo numatytosios išmetamo ŠESD kiekio vertės⁵ atspindi tik elektros energijos gamybą iš iškastinio kuro. Todėl šiomis numatytosiomis vertėmis gali būti pervertintas elektros energijos iš trečiųjų šalių, kurios į ES eksportuoja palyginti švarią energiją, anglies dioksido kiekis. Antra, paaiškėjo, kad praktiškai labai sunku įvykdyti sąlygas, kurios turi būti įvykdytos, kad būtų galima deklaruoti faktinį elektros energijos

³ Laipsniškai atsisakant nemokamų ATLPS apyvartinių taršos leidimų padidės aukcionuose parduodamų apyvartinių taršos leidimų paklausa, o tai, kaip tikimasi, padidins ES mokamą anglies dioksido kainą.

⁴ Komunikatas „Europos plieno ir metalų veiksmų planas“, [COM\(2025\) 125](#).

⁵ Kalbant apie importuojamą elektros energiją, pagal Reglamentą (ES) 2023/956 reikalaujama, kad būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui apskaičiuoti būtų naudojamos numatytosios vertės. Jei tenkinamos tam tikros sąlygos, gali būti deklaruojamas faktinis su elektros energijos gamyba susijęs išmetamas ŠESD kiekis.

išmetamo ŠESD kiekį. Į pasiūlymą įtrauktos nuostatos, kuriomis siekiama spręsti šias problemas.

Galiausiai pasiūlymu taip pat bus šiek tiek patobulintas mechanizmo taikymas, pavyzdžiui, išplėsta nacionalinių kompetentingų institucijų galimybė prašyti garantijos, paaiškinta, kad veiklos vykdytojai gali dalytis patikrintais išmetamo ŠESD kiekio duomenimis su kitais veiklos vykdytojais, ir supaprastinta įgaliotojo PADKM deklaranto pareiga saugoti duomenis.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pasiūlymas, kuriuo siekiama padidinti PADKM veiksmingumą, padės užtikrinti, kad Sąjunga pasiektų savo plataus užmojo klimato srities tikslus. Europos klimato teisės akte nustatytas teisiškai privalomas ES tikslas iki 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą ir iki 2030 m. bent 55 proc. sumažinti išmetamą ŠESD kiekį, palyginti su 1990 m. lygiu⁶. Šių metų pradžioje Europos Komisija taip pat pasiūlė tikslą iki 2040 m. grynąjį išmetamą ŠESD kiekį sumažinti 90 proc. Planuojamas bendro ES ATLPS leidimų skaičiaus sumažinimas turėtų padidinti anglies dioksido kainą, mokamą už ES išmetamą ŠESD kiekį. Dėl to didėja poreikis taikyti veiksmingas ir patikimas priemonės, skirtas anglies dioksido nutekėjimo rizikai mažinti. Dėl didesnio su anglies dioksidu susijusių išlaidų skirtumo tarp vidaus ir trečiųjų šalių gamintojų didėja tiek anglies dioksido nutekėjimo rizika tolesnėse grandyse, tiek vengimo ir apėjimo rizika.

Pasiūlymas yra platesnio masto pastangų didinti PADKM veiksmingumą dalis. Jis grindžiamas Reglamentu (ES) 2025/2083, kiek tai susiję su PADKM supaprastinimu ir stiprinimu⁷, atliekant papildomus supaprastinimus, kartu toliau siekiant mechanizmo aplinkos apsaugos tikslo. Pavyzdžiui, šiuo pasiūlymu bus patobulintos elektros energijos importo numatytųjų verčių naudojimo taisyklės, kartu palengvinant faktinių elektros energijos verčių deklaravimą.

Komisija taip pat atliko plačią PADKM peržiūrą pagal PADKM reglamento 30 straipsnio 2 dalį. Atliekant šią peržiūrą įvertinta, kaip mechanizmas veikė iki šiol, įvertinant santykius su besivystančiomis šalimis, įskaitant mažiausiai išsivysčiusias šalis⁸, ir poveikį joms, taip pat apsvarstyti galimi tolesni veiksmai. Atliekant peržiūrą taip pat apsvarstyta galimybė ateityje išplėsti PADKM taikymą kitiems ES ATLPS sektoriams, kuriuose kyla anglies dioksido nutekėjimo rizika, taip pat tolesnių grandžių produktams kituose sektoriuose (cemento, trašų ir vandenilio)⁹. Europos Komisija taip pat ruošiasi priimti keletą įgyvendinimo ir deleguotųjų aktų, kuriais bus nustatytos dabartinė taikymo sritimi pagrįsto PADKM veikimo techninės taisyklės¹⁰.

⁶ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999, (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1–17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

⁷ 2025 m. spalio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2025/2083, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/956, kiek tai susiję su pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo supaprastinimu ir stiprinimu, (OL L, 2025/2083, 2025 10 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>).

⁸ Šiame vertinime bus išsamiai aprašytas dabartinės PADKM taikymo srities poveikis siauresnei šalių grupei. Šio poveikio vertinimo 6 skirsnyje taip pat nagrinėjamas poveikis trečiosioms šalims.

⁹ Į tolesnių grandžių elektros energijos produktus neatsižvelgiama, nes elektros energija naudojama beveik visų prekių gamybos procese, todėl neįmanoma nustatyti visų įmanomų importuojamų prekių elektros sąnaudų dalies ir elektros energijos būdingojo išmetamo ŠESD kiekio.

¹⁰ Pagrindiniai aptariamai aspektai apima prekių, kurioms taikomas mechanizmas, būdingojo išmetamo ŠESD kiekio stebėsenos, apskaičiavimo ir tikrinimo taisykles, PADKM pareigos atsižvelgti į

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Siūloma iniciatyva yra švarios pramonės kurso¹¹ dalis ir glaudžiai dera su būsimo spartesnio pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo akto tikslais.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

PADKM reglamentas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 192 straipsnio 1 dalimi. Pagal SESV 191 straipsnį ir 192 straipsnio 1 dalį, Sąjunga padeda siekti, *inter alia*, šių tikslų: išsaugoti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę, remti tarptautinio lygio priemones, skirtas regioninėms ar pasaulinėms aplinkos problemoms spręsti, visų pirma kovai su klimato kaita.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Taikant PADKM sukuriama bendra ir vieninga sistema, kuria siekiama užtikrinti, kad ES vidaus rinkoje taikomos anglies dioksido apmokestinimo politikos ir importuojamoms prekėms taikomos anglies dioksido apmokestinimo politikos lygiavertiškumą. Vienodas PADKM taikymas yra labai svarbus siekiant išvengti, kad PADKM nebūtų taikomas visoms prekėms, išleidžiamoms į laisvą apyvartą Sąjungoje. PADKM veiksmingumas priklauso nuo vienodo anglies dioksido kainos signalo, nuosekliai taikomo atitinkamiems sektoriams visose ES valstybėse narėse. Pagal siūlomus PADKM reglamento pakeitimus taip pat reikalaujama, kad jis būtų taikomas vienodai.

Skirtingas anglies dioksido nutekėjimo rizikos poveikis nėra pakankamas pagrindas imtis veiksmų nacionaliniu lygmeniu. PADKM taikomas ir už Sąjungos ribų išmetamam teršalų kiekiui ir, kaip ir ES ATLPS, šis mechanizmas yra veiksmingesnis, kai jis vienodai taikomas platesniu mastu.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymu siekiama padidinti PADKM reglamento veiksmingumą, kad būtų išsaugotas ES klimato politikos veiksmingumas ir vientisumas. Be to, politikos galimybės buvo parengtos siekiant apriboti poveikį įmonių, valdžios institucijų ir kitų suinteresuotųjų subjektų administracinei naštai.

Siūlomas PADKM taikymo srities išplėtimas įtraukiant tolesnių grandžių produktus, kurių sudėtyje yra daug plieno ir aliuminio, grindžiamas dabartinio PADKM reglamento ir ES ATLPS logika, daugiausia dėmesio skiriant produktams ir sektoriams, kurių būdingasis išmetamas ŠESD kiekis ir anglies dioksido nutekėjimo rizika yra didžiausi. Be to, kaip aprašyta prie pasiūlymo pridėdamo poveikio vertinimo 8.1 skirsnyje, politikos galimybės buvo įvertintos atsižvelgiant į jų galimą poveikį, susijusį su sudėtingumu ir administracine našta. Toks vertinimas buvo atliktas naudojant veiksmingumo ir proporcingumo rodiklių rinkinį, įskaitant bendrą kiekvieno KN kodo produktų su gamyba ir importu susijusį išmetamą ŠESD kiekį ir rodiklį, pagal kurį nustatomos medžiagos, iš kurių susideda tolesnių grandžių produktai. Produktams, kurių svorį sudaro daugiau pagrindinių medžiagų, būdingas

nemokamų apyvartinių taršos leidimų paskirstymo lygius ES ATLPS sektoriuose, kuriems taikomas PADKM, ir trečiojoje valstybėje faktiškai sumokėtų anglies dioksido kainų apskaitos taisyklės.

¹¹ Komunikatas „Švarios pramonės kursas. Bendros konkurencingumo ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo veiksmų gairės“, [COM\(2025\) 85 final](#).

išmetamas ŠESD kiekis, susijęs su bendru produkto svoriu, yra didesnis, taigi dėl jų paprastai kyla didžiausia nutekėjimo rizika. Be to, buvo naudojami rodikliai siekiant užtikrinti, kad atrenkant prekes taip pat būtų atsižvelgiama į tiekimo grandinių sudėtingumą. Tuo remiantis, pasiūlymu PADKM taikymo sritis išplečiama į ją įtraukiant atrinktus tolesnių grandžių produktus, kurių sudėtyje yra daug plieno ir aliuminio, taip, kad būtų kuo labiau padidinta nauda aplinkai, įtraukiant papildomą išmetamo ŠESD kiekį, kartu kuo labiau apribojant importuotojams ir trečiųjų valstybių veiklos vykdytojams tenkančią administracinę našą ir sudėtingumą.

Pasiūlymu dėl apėjimo ir vengimo rizikos derinami poreikiai užtikrinti PADKM veiksmingumą ir apriboti mechanizmo sudėtingumą bei administracinę našą. Pagal jį taikomas lankstus ir tikslinis požiūris priimant įgyvendinimo ir deleguotuosius aktus, kad būtų nustatytos importuojamos prekės, dėl kurių kyla apėjimo arba kitos praktikos, kuria siekiama išvengti PADKM pareigų, rizika, ir kurioms turėtų būti taikomos papildomos faktinio išmetamo ŠESD kiekio naudojimo sąlygos.

Pasiūlymu dėl elektros energijos importo bus supaprastintos faktinių išmetamo ŠESD kiekio verčių deklaravimo sąlygos. Tai padidins PADKM veiksmingumą skatinant priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą trečiosiose šalyse ir kartu visiems suinteresuotiesiems subjektams bus lengviau naudoti faktines išmetamo ŠESD kiekio vertes. Elektros energijos importui taikomų numatytųjų verčių metodo pakeitimai nesukelia papildomo sudėtingumo importuotojams ar trečiųjų valstybių veiklos vykdytojams.

- **Priemonės pasirinkimas**

Dėl pasiūlymo reikia iš dalies pakeisti PADKM reglamentą. Jame nustatomos konkrečios PADKM reglamentui taikyti būtinos taisyklės. Be to, šis reglamentas visoje Sąjungoje turi būti vienodai ir nuosekliai taikomas ir užtikrinamas jo vykdymas, kad būtų pasiekti SESV 32 straipsnio (dėl bendro požiūrio į užsienio politiką) ir 207 straipsnio (dėl bendros prekybos politikos) tikslai.

Dėl šios priežasties šio pasiūlymo tikslų geriausia siekti priimant reglamentą. Taip bus užtikrintas tiesioginis jo nuostatų taikymas.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Pasiūlymas grindžiamas patirtimi, įgyta įgyvendinant PADKM reglamentą nuo tada, kai 2023 m. spalio 1 d. pradėtas mechanizmo taikymas pereinamuoju laikotarpiu.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

PADKM pereinamasis laikotarpis prasidėjo 2023 m. spalio 1 d. ir nuo tada Komisijos tarnybos įvairiais ryšių kanalais nuolat konsultavosi su Sąjungos ir trečiųjų valstybių suinteresuotosiomis šalimis. 2025 m. liepos 1 d.–rugpjūčio 26 d. buvo paskelbtas kvietimas teikti informaciją ir surengtos viešos konsultacijos dėl taikymo srities išplėtimo įtraukiant tolesnių grandžių produktus, apėjimo rizikos ir praktikos, kuri galėtų pakenkti PADKM tikslams, ir elektros energijos. Remiantis viešų konsultacijų rezultatais, dauguma tolesnių grandžių suinteresuotųjų subjektų mano, kad dėl PADKM tolesnių grandžių sektoriuose kyla anglies dioksido nutekėjimo rizika. Jie iš esmės sutinka, kad PADKM taikymas tolesnių grandžių produktams sumažintų šią anglies dioksido nutekėjimo riziką, sustiprintų ES klimato politiką, skatintų mažo anglies dioksido kiekio inovacijas ir skatintų tiek mažo anglies dioksido kiekio produktų vartojimą ES, tiek pasaulines anglies dioksido apmokestinimo

pastangas. Dauguma respondentų nurodė, kad esama rizikos, jog dabartinis PADKM bus apeinamas, o tai galėtų pakenkti jo veiksmingumui. Dauguma respondentų taip pat nurodė, kad dabartinė elektros energijos numatytųjų verčių apskaičiavimo metodika nėra tinkama, nes joje neatsižvelgiama į elektros energiją, pagamintą iš šaltinių, kurie nėra iškastinis kuras. Be to, dauguma respondentų nurodė, kad reikia supaprastinti importuojamai elektros energijos būdingojo faktinio išmetamo ŠESD kiekio taikymo sąlygas.

Komisijos tarnybos daug konsultavosi dar ir su ES ir trečiųjų šalių valdžios institucijomis, taip pat su pramonės atstovais, pilietinės visuomenės atstovais ir tarptautinėmis ar tarpvyriausybėmis organizacijomis. Šios konsultacijos vykdytos kaip dvišaliai susitikimai, diskusijos PADKM ekspertų grupėje, pokalbiai atliekant tyrimus, skirtus taikymo srities išplėtimui įtraukiant tolesnių grandžių produktus ir elektros energijai, taip pat nacionalinių kompetentingų institucijų ir muitinių apklausos dėl PADKM rizikos valdymo sistemos.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Pasiūlymas buvo parengtas remiantis įvairiais tyrimais ir ekspertų rekomendacijomis, kuriuose analizuojamos galimos struktūros galimybės, taip pat jo poveikis aplinkai, socialinis ir ekonominis poveikis.

Prieš rengiant pasiūlymą buvo atliktas specialus pagrindžiamasis tyrimas, kuriame daugiausia dėmesio skirta PADKM taikymo srities išplėtimui įtraukiant tolesnių grandžių prekes, kurių sudėtyje yra daug plieno ir aliuminio. Be šio tyrimo, padedant Europos Komisijos Jungtiniame tyrimų centrui, buvo atliktas specialus socialinio ir ekonominio poveikio bei poveikio aplinkai modeliavimas, o Komisijos tarnybos atliko išsamius dokumentų tyrimus ir nuodugnią statistinę analizę. Be to, įgyvendinant šią iniciatyvą buvo atsižvelgta į informaciją, surinktą atliekant sektorių tyrimus, įskaitant tyrimą dėl elektros energijos, kaip prekės, patenkančios į PADKM taikymo sritį.

Remdamosi minėta analize, Komisijos tarnybos surengė tikslines konsultacijas su atitinkamais ekonominės veiklos vykdytojais ir valstybėmis narėmis ir keitėsi informacija su suinteresuotaisiais subjektais PADKM ekspertų grupėje ir per specialius suinteresuotųjų subjektų susitikimus. Komisijos tarnybos taip pat analizavo duomenis, surinktus per pereinamąjį laikotarpį deklarantų pateiktose PADKM ketvirčio ataskaitose.

- **Poveikio vertinimas**

Reglamentavimo patikros valdyba paskelbė teigiamą nuomonę su išlygomis dėl poveikio vertinimo ir pateikė patobulinimo pasiūlymų. Siekiant atsižvelgti į šiuos pasiūlymus, poveikio vertinimo ataskaita buvo dar kartą peržiūrėta.

Poveikio vertinime išdėstytos apsvarstytos politikos galimybės, susijusios su taikymo srities išplėtimu įtraukiant tolesnių grandžių produktus, papildomomis apsaugos nuo apėjimo ir praktikos, kuri galėtų pakenkti PADKM tikslams, priemonėmis ir peržiūrotomis taisyklėmis dėl importuojamos elektros energijos būdingojo faktinio išmetamo ŠESD kiekio taikymo sąlygų. Atliekant vertinimą visos galimybės vertinamos pagal jų veiksmingumą sprendžiant atitinkamus klausimus. Be to, prieš darant išvadą dėl tinkamiausios galimybės, jame aprašomas galimų politikos galimybių poveikis ekonominiams ir socialiniams rodikliams, taip pat administracinei naštai. Politikos galimybės lyginamos su atskaitos scenarijumi, atspindinčiu šiuo metu teisės aktais nustatytą PADKM. Atskaitos scenarijus taip pat apima ES Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą klimato priemonių rinkinio įgyvendinimą, įskaitant laipsnišką pagal ES ATLPS skiriamų nemokamų apyvartinių taršos leidimų panaikinimą. Be to, pagal atskaitos scenarijų daroma prielaida, kad bus įgyvendintas 2025 m. spalio mėn.

priimtas PADKM supaprastinimas, įskaitant *de minimis* mase grindžiamą 50 tonų PADKM prekių ribą vienam importuotojui per metus (keturių kategorijų PADKM prekėms).

Dėl galimo taikymo srities išplėtimo įtraukiant produktus, kurie yra tolesnių grandžių produktai, kuriuose kaip pagrindinės medžiagos naudojamas plienas ir aliuminis, produktų anglies dioksido nutekėjimo rizika buvo įvertinta taikant du pagrindinius kriterijus. Pirma, prekybos prekėmis intensyvumas¹² buvo naudojamas kaip jų prekiaujamumo rodiklis. Dėl prekių, kuriomis lengviau prekiauti, kyla didesnė anglies dioksido nutekėjimo rizika perkeliant gamybą arba pakeičiant produktus importu iš trečiųjų šalių. Antra, spaudimo dėl sąnaudų rodiklis parodo, kiek su PADKM žaliavomis susijusios anglies dioksido sąnaudos lemia tolesnių grandžių prekės bendras sąnaudas, palyginti su jos bendra pridėtine verte. Be to, siekiant užtikrinti, kad būtų įtraukti tik didžiausią poveikį klimatui darantys produktai, nebuvo atrinktos prekės, kurių bendras būdingasis išmetamas ŠESD kiekis sektorių lygmeniu nesiekia nustatytos apatinės ribos. Pritaikius skirtingas šių kriterijų ribines vertes, buvo parengtos trys reprezentatyvios galimybės dėl taikymo srities išplėtimo įtraukiant tolesnių grandžių produktus. 1 galimybė apima tikslinį išplėtimą, siekiant įtraukti tik tas prekes, kurių anglies dioksido nutekėjimo rizika ir taršos ŠESD intensyvumas yra didžiausi. 2 galimybė apima subalansuotą išplėtimą, daugiausia dėmesio skiriant tolesnių grandžių prekėms, dėl kurių kyla rizika ir kurių taršos ŠESD intensyvumas yra didelis. 3 galimybė apima platų taikymo srities išplėtimą, kad ji apimtų visas tolesnių grandžių prekes, dėl kurių kyla rizika.

Poveikio vertinime daroma išvada, kad 2 galimybė yra tinkamiausia, atsižvelgiant į tikslą kuo labiau padidinti naudą aplinkai, kartu apribojant išlaidas, susijusias su papildomu sudėtingumu ir administracine našta. Pasirinkus šią galimybę nauda aplinkai, susijusi su išmetamu ŠESD kiekiu, patenkančiu į taikymo sritį pagal šią galimybę, anglies dioksido nutekėjimo mažinimu ir numatomu išmetamo ŠESD kiekiu mažinimu, būtų gerokai didesnė nei pasirinkus 1 galimybę. Nauda aplinkai pagal 2 galimybę yra panaši į naudą pagal 3 galimybę, tačiau jos numatomos išlaidos yra daug mažesnės. Palyginti su 3 galimybė, 2 galimybė daro poveikį mažesniai importuotojų skaičiui, apima mažiau naujais KN kodais žymimų produktų ir į jos taikymo sritį paprastai patenka prekės, kurių būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį apskaičiuoti lengviau.

Siekiant toliau mažinti anglies dioksido nutekėjimo riziką, svarstytos dvi pagrindinės su laužu susijusios galimybės. Pagal 1 galimybę numatoma į PADKM taikymo sritį kaip PADKM pirmtaką įtraukti laužą, susidariusį prieš vartojimą. Pagal 2 galimybę kaip PADKM pirmtakas įtraukiamas tiek prieš vartojimą, tiek po vartojimo susidaręs laužas. Poveikio vertinime daroma išvada, kad 1 galimybė atspindi geriausią bendrą požiūrį, nes yra skirta tik didelės rizikos sritims, siekiant kuo labiau sumažinti nereikalingą administracinę naštą. Visų pirma manyta, kad kaip PADKM pirmtaką įtraukus laužą, susidariusį po vartojimo, kaip siūloma pagal 2 galimybę, galėtų būti atgrasoma nuo žiedinės ekonomikos ir tokia galimybė neatitiktų kelių šioje srityje taikomų ES politikos priemonių.

Dėl apėjimo praktikos, kuri galėtų pakenkti PADKM tikslams, buvo apsvarstytos dvi politikos galimybės, apimančios bendrą priemonių rinkinį.

Bendras priemonių rinkinys visų pirma apima įgaliojimą Komisijai dar išsamiau apibūdinti KN kodų produktus, kad būtų galima geriau nustatyti konkrečią įvairių produktų, žymimų bet kuriuo konkrečiu į PADKM taikymo sritį patenkančiu KN kodu, sudėtį. Suteikus šiuos

¹² Konkretaus produkto prekybos (eksporto ir importo) vertė, padalytą iš viso to produkto suvartojimo ES vertės.

įgaliojimus bus galima nustatyti atitinkamas produktų, kurių KN kodas yra tas pats, sudėtis. Antra, pagal jį Komisijai suteikiami įgaliojimai nustatyti papildomas faktinio išmetamo ŠESD kiekio naudojimo sąlygas tam tikrų KN kodų produktams / trečiųjų šalių įrenginiams, jei kyla didelė piktnaudžiavimo rizika. Tai leis nustatyti papildomas sąlygas, kurių turi būti laikomasi siekiant naudoti faktines patikrintas vertes, susijusias su konkrečiais prekių atvejais, taip pat prašyti įrodymų, kad nebuvo piktnaudžiaujama. Šios sąlygos ir įrodymai turėtų būti proporcingi ir be reikalo neapsunkinti veiklos vykdytojų ir importuotojų.

Pagal 1 galimybę siūloma kaip pirmtaką įtraukti aliuminio ir plieno laužą, susidariusį prieš vartojimą, taip sudarant sąlygas laužui, kaip pirmtakui, priskirti išmetamą ŠESD kiekį. Pagal ją Komisijai taip pat suteikiami įgaliojimai prašyti papildomų įrodymų gamybos vietai patvirtinti, taip mažinant riziką, kad dėl nepakankamo atsekamumo bus neteisingai deklaruotas taršos ŠESD intensyvumas. Reikalavimas pateikti papildomų įrodymų būtų taikomas su konkrečių KN kodų produktais ir kilmės šalimis susijusiam importui, dėl kurio kyla didžiausia vengimo rizika, susijusi su neteisingu taršos ŠESD intensyvumo deklaravimu.

2 galimybė grindžiama 1 galimybe, tačiau pagal ją dar labiau išplečiama politikos priemonių taikymo sritis. Pagal šią galimybę kaip PADKM pirmtakas įtraukiamas ne tik laužas, susidaręs prieš vartojimą, bet taip pat laužas, susidaręs po vartojimo. Reikalavimas pateikti gamybos vietos įrodymus būtų taikomas visų KN kodų produktams / kilmės šalims. Todėl jis darytų poveikį visoms PADKM deklaracijoms, grindžiamoms faktinėmis išmetamo ŠESD kiekio vertėmis.

Tinkamiausia galimybė yra 1 galimybė, nes joje taikomas subalansuotas ir proporcingas požiūris, leidžiantis veiksmingai šalinti reikalavimų apėjimo riziką.

Siekiant pašalinti tvarkos dėl elektros energijos importo trūkumus, apsvarstytos keturios galimybės. Šios galimybės skiriasi išmetamo ŠESD kiekio faktoriaus apskaičiavimo metodika ir faktinių verčių deklaravimo sąlygomis. Jos apima įvairius dviejų pagrindinių politikos galimybių derinius: i) toliau taikyti dabartinį eksportuojančios šalies iškastiniu kuru grindžiamo išmetamo CO₂ kiekio faktoriaus metodą arba pakeisti jį eksportuojančios šalies tinklo vidutinio išmetamo ŠESD kiekio faktoriumi; ii) pakeisti su perkrova susijusį kriterijų, nurodant, kad struktūrinės perkrovos nėra, arba jį visiškai panaikinti. Be to, visoms galimybėms taip pat taikomi du elementai. Pirma, pakeistas kriterijus, paaiškinant, kad elektros energijos pirkimo sutartys (EEPS) apima tik fizines EEPS, kartu leidžiant naudoti ir netiesiogines EEPS. Antra, keičiama pralaidumo paskyrimo sąlyga ir ji taikoma tik atsietojo pralaidumo paskirstymo atveju.

Tinkamiausia galimybė dėl elektros energijos importo – pereiti prie eksportuojančios šalies tinklo vidutinio išmetamo ŠESD kiekio faktoriaus ir panaikinti su perkrova susijusių faktinių išmetamo ŠESD kiekio verčių naudojimo kriterijų. Tinklo vidutinio išmetamo ŠESD kiekio faktorius geriau atspindės kilmės šalies priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tendenciją, nes taip pat bus atsižvelgiama į elektros energiją, pagamintą iš atsinaujinančiųjų išteklių. Kartu su sąlygų, susijusių su EEPS ir pralaidumo paskyrimu, pakeitimais, panaikinus tinklo perkrovos nebuvimo sąlygą, bus dar lengviau pateikti faktines vertes.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

PADKM taikymo srities išplėtimui įtraukiant tolesnių grandžių produktus, kurių sudėtyje yra daug plieno ir aliuminio, naudingas 2025 m. spalio mėn. priimtas mechanizmo

supaprastinimas¹³. Dėl 50 tonų importuojamų PADKM prekių *de minimis* ribos į dabartinę PADKM taikymo sritį nepatenka apie 182 000 importuotojų ir apskaičiuota, kad importuotojų administracinės išlaidos sumažėja maždaug 1 123 mln. EUR per metus¹⁴. *De minimis* riba taip pat naudinga tolesnių grandžių importuotojams – daugiau kaip 90 proc. importuotojų, vykdančių veiklą sektoriuose, pagal šį pasiūlymą patenkančiuose į išplėstą taikymo sritį, PADKM pareigos netaikomos, o taikymo sritis apima daugiau kaip 99 proc. išmetamo ŠESD kiekio.

Visų svarstytų politikos galimybių poveikis (kaip aprašyta poveikio vertinimo skirsnyje) buvo atidžiai įvertintas atsižvelgiant į jų poveikį administracinei naštai. Į šį pasiūlymą įtrauktas politikos dokumentų rinkinys pasirinktas įvertinus naudą aplinkai ir poreikį apriboti papildomą administracinę naštą ir išvengti didesnio PADKM sudėtingumo. Tai taip pat aprašyta šio skirsnyje dėl proporcingumo ir šio memorandumo poveikio vertinimo santraukoje.

PADKM taikymo srities išplėtimas įtraukiant tolesnių grandžių produktus turi nedidelį poveikį į PADKM taikymo sritį patenkančių importuotojų, kurie yra MVĮ (ir trečiųjų šalių gamintojų, kurie yra MVĮ), skaičiui – maždaug pusė naujų į PADKM taikymo sritį patenkančių importuotojų yra MVĮ. Dėl to iš viso apie 3 800–3 900 papildomų MVĮ turės laikytis PADKM pareigų.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymu gerbiama pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Juo ypač prisidedama prie aukšto aplinkosaugos lygio tikslo pagal tvaraus vystymosi principą, kaip nustatyta Chartijos 37 straipsnyje.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Išplečiant taikymo sritį, kad ji apimtų tolesnių grandžių produktus, siekiama ne gauti pajamų, o sustiprinti PADKM veiksmingumą klimato srityje, užkertant kelią anglies dioksido nutekėjimui. Remiantis poveikio vertinimu, numatoma, kad iki 2030 m. bus gauta apie 0,58 mlrd. EUR metinių pajamų, susijusių su pasiūlymu. Po 2030 m., laipsniškai atsisakant nemokamų apyvartinių taršos leidimų pagal ES ATLPS ir palaipsniui pradėdant taikyti PADKM, pajamos turėtų toliau didėti ir iki 2035 m. pasiekti 0,69 mlrd. EUR. Remiantis Komisijos pasiūlymu dėl 2028–2034 m. daugiametės finansinės programos, apskaičiuota, kad 2028–2034 m. poveikis ES biudžetui vidutiniškai sieks 0,2 mlrd. EUR per metus.

Priemonės, kurių imtasi siekiant pašalinti vengimo ir apėjimo riziką, padės užtikrinti, kad prognozuojamos pajamos būtų praktiškai realizuotos.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

PADKM pereinamasis laikotarpis taikomas iki 2025 m. pabaigos, o galutinis etapas prasidės 2026 m.

Pagal PADKM reglamento 30 straipsnio 2 dalį, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai iki pereinamojo laikotarpio pabaigos turi pateikti išsamią pereinamuoju laikotarpiu įgytos

¹³ OL L, 2025/2083.

¹⁴ Poveikio vertinimas, pridėdamas prie pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo supaprastinimo ir stiprinimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/956, COM(2025) 87 *final*.

patirties peržiūros ataskaitą. Šioje ataskaitoje taip pat bus išdėstyti galimi tolesni veiksmai, susiję su tolesnėmis peržiūromis ir taikymo srities išplėtimu. Be to, Europos Komisija ketina priimti keletą įgyvendinimo ir deleguotųjų aktų, kuriais bus nustatytos dabartinės taikymo srities PADKM veikimo techninės taisyklės.

Komisija toliau stebės ir vertins PADKM įgyvendinimą ir teiks ataskaitas šiuo klausimu pagal PADKM reglamento reikalavimus.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Šiuo reglamentu atliekami toliau nurodyti Reglamento (ES) 2023/956 pakeitimai.

1 straipsnio 1 dalimi paaiškinamas Reglamento (ES) 2023/956 taikymas, kai jis įtraukiamas į EEE susitarimą, ir Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais atitinkamai iš dalies keičiamas to reglamento III priedas.

1 straipsnio 1 dalies c ir d punktais numatyta galimybė pripažinti atitinkamo elektros energijos rinkos *acquis* perkėlimą į nacionalinę teisę, kad būtų galima prašyti integruoti trečiosios valstybės elektros energijos rinką į Sąjungos rinką naudojant rinkų susiejimą pagal Komisijos ir trečiųjų valstybių sudarytą susitarimo memorandumą.

1 straipsnio 1 dalies e punktu ir 19 dalimi numatyta galimybė skubos tvarka priimti deleguotuosius aktus siekiant įtraukti trečiąją valstybę ar teritoriją į Reglamento (ES) 2023/956 III priede pateiktą trečiųjų valstybių ar teritorijų, kurioms taikoma išimtis, sąrašą.

1 straipsnio 1 dalies e punktu numatyta galimybė Sąjungai sudaryti susitarimus su trečiosiomis valstybėmis, kad būtų atsižvelgta į anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, ir dėl akreditavimo įstaigų tarpusavio pripažinimo.

1 straipsnio 3 dalimi, 5 dalies a punkto 2 papunkčiu ir c punktu ir 8 dalies b ir c punktais Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais tais atvejais, kai yra pakankamai įrodymų, rodančių didelę piktnaudžiavimo riziką, susijusią su tam tikro pogrupio KN kodų produktais ir kilmės šalimis, būtų reikalaujama pateikti papildomų įrodymų, kad piktnaudžiaujama nebuvo.

1 straipsnio 2 dalimi, 6 dalies c punktu, 21 ir 22 dalimi ir 23 dalies b punktu išplečiama Reglamento (ES) 2023/956 taikymo sritis, įtraukiant tam tikras tolesnių grandžių prekes, kurių sudėtyje yra daug plieno ir aliuminio, ir suteikiama galimybė kai kurioms iš šių prekių laipsniškai taikyti priedą.

1 straipsnio 4 dalimi nustatomas papildomas reikalavimas, kad netiesioginis atstovas muitinėje, prašantis suteikti leidimą, savo prašyme nurodytų atstovaujamų importuotojų EORI kodą arba kitą nacionalinį identifikavimo kodą.

1 straipsnio 5 dalies a punkto 1 papunkčiu ir 8 dalies a punktu numatyta veiklos vykdytojo registracija PADKM registre, kad būtų galima nustatyti būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį remiantis faktiniu patikrintu išmetamu ŠESD kiekiu.

1 straipsnio 5 dalies b ir c punktais reikalaujama, kad įgaliotasis PADKM deklarantas, kai taikytina, pateiktų prekių, deklaruotų remiantis faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu, gamybos vietos ir laiko įrodymus.

1 straipsnio 5 dalies b punktu paaiškinama, kad Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl PADKM deklaracijų peržiūros procedūrų.

1 straipsnio 6 dalies a punktu ir 24 dalimi numatyta į prekių būdingojo išmetamo ŠESD kiekio nustatymo metodiką įtraukti žaliavas (pirmtakus).

1 straipsnio 6 dalies b punktu, 8 dalies d punktu ir 23 dalimi veiklos vykdytojui suteikiama galimybė įgaliotajam PADKM deklarantui atskleisti tik dalį duomenų elementų, reikalingų faktiniam išmetamam ŠESD kiekiui pateikti, jam apskaičiuoti ir patikrinti.

1 straipsnio 7 dalimi paaiškinama, kad Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl nepriklausomo asmens, atsakingo už sumokėtos anglies dioksido kainos patvirtinimą, kvalifikacijos nustatymo sąlygų, įskaitant nacionalinės akreditacijos įstaigos suteiktą akreditaciją.

1 straipsnio 9 dalies b punktu paaiškinama, kad Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais atsižvelgiama į užsienyje sumokėtą anglies dioksido kainą remiantis lygiavertiškumo principu ir įvertinant pastangas, susijusias su anglies dioksido kreditais.

1 straipsnio 8 dalies c punktu paaiškinama, kad veiklos vykdytojas gali atskleisti informaciją, susijusią su žaliavų (pirmtakų) būdingojo išmetamo ŠESD kiekio tikrinimu, kitam veiklos vykdytojui.

Pagal 1 straipsnio 9 dalį kompetentingoms institucijoms leidžiama papildomais atvejais reikalauti pateikti garantiją ir ją naudoti, kai įgaliotasis PADKM deklarantas neatsisako pakankamo PADKM sertifikatų kiekio, kad būtų susigrąžintas bet koks negrąžintas finansinis koregavimas.

1 straipsnio 10 dalimi paaiškinama, kad Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos tikrintojų taikytinos tikrinimo procedūros.

1 straipsnio 11 dalimi paaiškinama, kad Komisija arba kompetentinga institucija, peržiūrėdama PADKM deklaraciją, gali prašyti įgaliotojo PADKM deklaranto pateikti įrodymų, kad importuotos prekės buvo pagamintos deklaruotame įrenginyje deklaruotu gamybos laikotarpiu.

1 straipsnio 12 dalimi nustatyta konkreti PADKM sertifikatų kainos apskaičiavimo taisyklė, taikoma, kai aukcionų platformoje vyksta tik vienas aukcionas.

1 straipsnio 13 dalimi paaiškinama, kad reikalavimas įgaliotiesiems PADKM deklarantams užtikrinti, kad jų paskyroje PADKM registre esančių PADKM sertifikatų skaičius kiekvieno ketvirčio pabaigoje atitiktų ne mažiau kaip 50 % visoms nuo kalendorinių metų pradžios jo importuotoms prekėms būdingojo išmetamo ŠESD kiekio, grindžiamas metiniu ciklu, todėl į ketvirčio skaičiavimus jie neturėtų įtraukti sertifikatų, įsigytų kitais metais nei kalendoriniai metai.

1 straipsnio 14 dalimi supaprastinamas perpirkimo procesas iš jo pašalinant Komisijos dalyvavimą.

1 straipsnio 15 dalies a punktu paaiškinama, kad PADKM sąskaitos numeris nurodomas tam, kad būtų galima nustatyti asmenį, atsakingą už PADKM pareigų prisiėmimą.

1 straipsnio 15 dalies b ir c punktais kompetentingoms institucijoms leidžiama prašyti patikrinti per PADKM registrą perduodamų atitinkamų muitinės duomenų ir informacijos teisingumą, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos prekės medžiaga ir cheminė sudėtis, o muitinėms leidžiama perduoti šią informaciją Komisijai.

1 straipsnio 15 dalies a ir d punktais Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma prekės medžiaga ir cheminė sudėtis, ir leidžiama muitinėms perduoti šią informaciją Komisijai.

1 straipsnio 16 dalimi apibrėžiama nauja apėjimo praktika, kai dirbtinai koreguojamos prekių tiekimo grandinės, kad būtų galima pasinaudoti mažesne numatytąja verte.

1 straipsnio 17 dalimi Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais prekė būtų išbraukta iš I priedo, jei atsirastų rimtų ir nenumatytų aplinkybių, dėl kurių būtų daroma didelė žala Sąjungos vidaus rinkai.

1 straipsnio 18 dalimi, atsižvelgiant į šiuo pasiūlymu padarytus pakeitimus, iš dalies keičiami teisėkūros institucijų Komisijai suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus.

1 straipsnio 20 dalimi paaiškinama, kad PADKM veikimo vertinimo ataskaitoje turėtų būti įvertintas PADKM poveikis sektoriams, kurie bus įtraukti ateityje, ir kad prireikus prie ataskaitos gali būti pridėtas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

1 straipsnio 22 dalimi pakeičiamas importuojamos elektros energijos išmetamo ŠESD kiekio faktorius, kad būtų atsižvelgta į iš visų šaltinių pagamintą elektros energiją. Ja taip pat keičiamos importuojamos elektros energijos būdingojo faktinio išmetamo ŠESD kiekio taikymo sąlygos, kad jos būtų lankstesnės.

2 straipsniu pateikiamos nuostatos dėl siūlomų priemonių įsigaliojimo ir taikymo. Kad pirmąsias PADKM deklaracijas būtų galima pateikti laiku, iki 2027 m. rugsėjo 30 d., importuotos elektros energijos išmetamo ŠESD kiekio faktoriaus apskaičiavimo metodo ir importuojamos elektros energijos būdingojo faktinio išmetamo ŠESD kiekio taikymo sąlygų pakeitimai importuojamai elektros energijai bus taikomi nuo 2026 m. sausio 1 d. Pakeitimai, kuriuos reikia įgyvendinti PADKM registre arba pradėti įgyvendinti kalendorinių metų pradžioje, įskaitant taikymo srities išplėtimą įtraukiant tolesnių grandžių produktus, bus taikomi nuo 2028 m. sausio 1 d.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**kuriuo dėl taikymo srities išplėtimo įtraukiant tolesnių grandžių prekes ir dėl kovos su apėjimu priemonių iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/956**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
perdavus teisėkūros procedūra priimamo akto projektą nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
pasikonsultavę su Regionų komitetu²,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/956³ taikymo sritis iš pradžių buvo ribota ir jis buvo taikomas toms prekėms, dėl kurių kyla didžiausia anglies dioksido nutekėjimo rizika ir dėl kurių išmetama daugiausia anglies dioksido. To reglamento taikymo sritis turėtų būti palaiapsniui išplėsta, kad apimtų jo I priede išvardytų prekių vertės grandinės produktus;
- (2) komunikate „Europos plieno ir metalų veiksmų planas“⁴ Komisija nustatė tikslus išplėsti pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo (PADKM) taikymo sritį, kad jis apimtų tam tikrus tolesnių grandžių produktus, kurių sudėtyje yra daug plieno ir aliuminio, taip pat pašalinti apėjimo riziką ir praktikas, kuri galėtų pakenkti PADKM tikslams, įskaitant trečiųjų valstybių vykdomą mažataršių prekių nukreipimą į Sąjungos rinką, nededant pastangų sumažinti visos savo gamybos priklausomybės nuo iškastinio kuro, riziką;
- (3) PADKM tikslas – skatinti trečiųjų valstybių veiklos vykdytojus mažinti išmetamą ŠESD kiekį, todėl Sąjunga yra pasirengusi bendradarbiauti su mažų ir vidutinių pajamų trečiosiomis valstybėmis ir paremti jų pastangas siekiant mažinti savo gamybos pramonės sektorių priklausomybę nuo iškastinio kuro, kaip Europos žaliojo

¹ OL C , , p.

² OL C , , p.

³ 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/956, kuriuo nustatomas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas (OL L 130, 2023 5 16, p. 52, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj>).

⁴ Komunikatas „Europos plieno ir metalų veiksmų planas“, [COM\(2025\) 125 final](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=celex%3A52025DC0085), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=celex%3A52025DC0085>.

kurso⁵ išorės aspekto dalį ir kaip numatyta pagal Paryžiaus susitarimą⁶. Sąjunga turėtų toliau remti tas valstybė, visų pirma mažiausiai išsivysčiusias šalis, šiuo tikslu naudodama Sąjungos biudžeto lėšas, kad padėtų užtikrinti šių šalių prisitaikymą prie pagal šį reglamentą nustatytų pareigų. Sąjunga turėtų toliau remti klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos veiksmus tose šalyse, be kita ko, joms dedant pastangas mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro ir pertvarkyti pramonę, neviršijant daugiametėje finansinėje programoje nustatytų viršutinių ribų ir Sąjungos teikiamos finansinės paramos, skirtos tarptautiniam kovos su klimato kaita finansavimui. Šis užmojis dar labiau sustiprinamas ES pasaulinėje klimato ir energetikos vizijoje⁷, kuri rodo, kad ES aktyviai bendradarbiaus su partneriais, kad būtų užtikrintas geresnis ES vidaus ir išorės politikos suderinamumas. Palaipsniui pradėdant taikyti PADKM, Sąjunga ketina stiprinti partnerystes ir remti platesnio masto klimato kaitos švelninimo pastangas, be kita ko, teikdama finansinę paramą šalių pastangoms mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro;

- (4) kai Reglamentas (ES) 2023/956 įtraukiamas į EEE susitarimą, PADKM taikančios ELPA valstybės šio reglamento tikslais neturėtų būti laikomos trečiosiomis valstybėmis ir turėtų būti išbrauktos iš jo III priedo. Būtų sukurta bendra PADKM erdvė, kurioje Reglamento (ES) 2023/956 2a straipsnyje nustatyta riba būtų bendrai taikoma importui į Sąjungą ir PADKM taikančių ELPA valstybių muitų teritorijas;
- (5) kai Reglamentas (ES) 2023/956 įtraukiamas į EEE susitarimą, tas reglamentas turėtų būti taikomas perdirbtiesiems produktams, gautiems iš I priede išvardytų trečiosios valstybės kilmės prekių įforminus joms Reglamento (ES) Nr. 952/2013 256 straipsnyje nurodytą laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, kai jie reeksportuojami į PADKM įdiegusios ELPA valstybės muitų teritoriją, su sąlyga, kad jie importuojami į vieną iš tų muitų teritorijų; Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti išsamias PADKM taikymo tokioms prekėms sąlygas;
- (6) kai Reglamentas (ES) 2023/956 įtraukiamas į EEE susitarimą, reikėtų paaiškinti, kad tas reglamentas netaikomas prekėms, kurios anksčiau buvo išleistos į laisvą apyvartą ELPA valstybių, kurios įdiegė PADKM, muitų teritorijoje, jeigu muitinės deklarantas vėlesnėje muitinės deklaracijoje nurodo, kad prekės anksčiau buvo išleistos į laisvą apyvartą tų ELPA valstybių muitų teritorijoje;
- (7) kai Reglamentas (ES) 2023/956 įtraukiamas į EEE susitarimą, PADKM taikančios ELPA valstybės šio reglamento tikslais neturėtų būti laikomos trečiosiomis valstybėmis ir turėtų būti išbrauktos iš jo III priedo. Būtų sukurta bendra PADKM erdvė, kurioje Reglamento (ES) 2023/956 2a straipsnyje nustatyta riba būtų bendrai taikoma importui į Sąjungą ir PADKM taikančių ELPA valstybių muitų teritorijas;
- (8) šis reglamentas neturėtų būti taikomas elektros energijos srautams iš trečiųjų valstybių, atsirandantiems dėl veiksmų, kurių perdavimo sistemos operatoriai imasi siekdami užtikrinti saugų ir patikimą savo tinklų eksploatavimą, įskaitant ekstremaliųjų situacijų valdymą ir nenumatytus srautus;
- (9) tinkamai pripažįstant atitinkamų trečiųjų valstybių pažangą, padarytą siekiant elektros energijos sistemų rinkų susiejimo, užtikrinama, kad visos šiame reglamente numatytos ribotos trukmės išimtys visiškai atitiktų strateginius Sąjungos tikslus ir konkrečius tų

⁵ Komunikatas „Europos žaliasis kursas“, [COM\(2019\) 640 final](#).

⁶ OL L 282, 2016 10 19, p. 4.

⁷ Bendras komunikatas „ES pasaulinė klimato ir energetikos vizija: Europos konkurencingumo pasaulio rinkose užtikrinimas ir perėjimo prie švarios energijos spartinimas“, [JOIN\(2025\) 25 final](#).

trečiųjų valstybių pasiekimus. Veiksmingas esamos elektros energijos infrastruktūros naudojimas ir trečiųjų valstybių elektros energijos rinkų integravimas į Sąjungos elektros energijos vidaus rinką yra labai svarbūs siekiant sumažinti valstybių narių ir atitinkamų trečiųjų valstybių išlaidas, taip pat užtikrinti tiekimo saugumą. Toks pripažinimas turėtų būti nustatytas susitarimo memorandumu, sudarytu Komisijos ir trečiųjų valstybių, kurios visiškai perkėlė į nacionalinę teisę atitinkamą elektros energijos rinkos *acquis*, Komisijai šį perkėlimą patikrinus. Susitarimo memorandume turėtų būti nustatytas Reglamente (ES) 2023/956 numatytos išimties taikymo tvarkaraštis, kartu atsižvelgiant į atitinkamų rinkos taisyklių laikymąsi ir perdavimo sistemos operatorių (PSO) institucijas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/943⁸ bei Komisijos reglamentą (ES) 2015/1222⁹, taip pat į atitinkamų valstybių padarytą pažangą, susijusią su anglies dioksido apmokestinimo priemonėmis, lygiavertėmis ES ATLPS, kiek tai susiję su elektros energijos gamyba;

- (10) siekiant užtikrinti, kad mase grindžiama bendra ribinė vertė neviršytų 1 proc. importuojamų prekių ir perdirbtųjų produktų būdingojo išmetamo ŠESD kiekio, po to, kai Reglamente (ES) 2023/956 taikymas bus išplėstas įtraukiant tolesnių grandžių produktus, 2027 m. ribinės vertės metinis vertinimas turėtų būti atliekamas remiantis importo duomenimis, apimančiais tolesnių grandžių prekes, patenkančias į šią išplėstą taikymo sritį;
- (11) taikant PADKM siekiama mažinti anglies dioksido nutekėjimo riziką užtikrinant, kad produktams, neatsižvelgiant į tai, ar jie importuojami, ar gaminami Sąjungoje, būtų taikoma lygiavertė anglies dioksido kaina. Tačiau kol didelė Sąjungos tarptautinių partnerių dalis laikosi politikos, kuria nėra siekiama tokio pačio klimato srities užmojų lygio, kyla anglies dioksido nutekėjimo rizika, dėl kurios bendras išmetamas ŠESD kiekis tampa didesnis, nei jis būtų nesant anglies dioksido nutekėjimo;
- (12) su piktnaudžiavimu susiduriama, kai subjektai pasinaudoja galimybe naudoti faktinį išmetamą ŠESD kiekį siekdami nepagrįstai visiškai arba iš dalies išvengti pagal PADKM tenkančios finansinės atsakomybės ir taip kenkia PADKM veiksmingumui mažinant anglies dioksido nutekėjimo riziką Sąjungoje ir siekiant Sąjungos klimato politikos tikslų;
- (13) Komisija turėtų stebėti PADKM poveikį Sąjungos vidaus rinkai, kad įvertintų piktnaudžiavimo, kenkiančio PADKM veiksmingumui, riziką ir galimą poveikį Sąjungos vidaus rinkai, be kita ko, atlikdama mutinės importo deklaracijų ir PADKM deklaracijų analizę arba remdamasi bet koku atitinkamu informacijos šaltiniu, įskaitant informaciją, gautą iš valstybių narių keičiantis informacija PADKM ekspertų grupėje arba kitais atitinkamais būdais;
- (14) kad būtų galima greitai reaguoti į įrodymus, rodančius didelę piktnaudžiavimo riziką, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų nustatyta, kokią informaciją prekės ir kilmės šalies deriniui reikia deklaruoti, kai naudojamas faktinis išmetamas ŠESD kiekis, taip pat kokius reikia pateikti įrodymus, kad piktnaudžiaujama nebuvo. Jei Komisija randa pakankamai įrodymų, rodančių

⁸ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos (nauja redakcija), (OL L 158, 2019 6 14, p. 54–124, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj>).

⁹ 2015 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/1222, kuriuo nustatomos pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gairės, (OL L 197, 2015 7 25, p. 24–72, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1222/oj>).

didelę piktnaudžiavimo riziką, turėtų būti reikalaujama, kad Komisija per tris mėnesius nuo piktnaudžiavimo nustatymo imtųsi veiksmų priimdama deleguotuosius aktus. Šios sąlygos ir įrodymai turėtų būti proporcingi ir jais neturėtų būti užkraunama nereikalinga našta veiklos vykdytojams ir importuotojams;

- (15) siekiant identifikuoti importuotojus, kuriems atstovauja netiesioginis atstovas muitinėje, prašyme suteikti leidimą turėtų būti nurodytas atstovaujamo importuotojų ekonominės veiklos vykdytojo registracijos ir identifikavimo kodas (EORI kodas) arba bet kokios kitos rūšies nacionalinis identifikacinis kodas;
- (16) siekiant pašalinti neteisingo būdingojo išmetamo ŠESD kiekio, nustatyto remiantis faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu, deklaravimo riziką, Komisijai ir kompetentingai institucijai turėtų būti leidžiama prašyti įgaliotojo PADKM deklaranto pateikti įrodymų, kad importuotos prekės buvo pagamintos deklaruotame įrenginyje ir deklaruotu gamybos laikotarpiu. Turėtų būti reikalaujama, kad apie tam tikras prekes, pavyzdžiui, tas, kurioms būdingas didesnis taršos ŠESD intensyvumo nevienalytiškumas, arba tik tam tikrais atvejais PADKM deklaracijoje būtų pateikti įrodymai. Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos prekės, dėl kurių turėtų būti reikalaujama PADKM deklaracijoje pateikti tokių įrodymų, taip pat konkreti įrodymų, kurie turi būti pateikti, rūšis;
- (17) siekiant palengvinti informacijos apie trečiųjų valstybių veiklos vykdytojus tvarkymą, sumažinti veiklos vykdytojui ir įgaliotajam PADKM deklarantui tenkančią administracinę naštą ir palengvinti PADKM deklaracijų peržiūrą, veiklos vykdytojų registracija turėtų būti būtinas žingsnis jiems nustatant būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį pagal faktinį patikrintą išmetamą ŠESD kiekį;
- (18) siekiant skatinti suderintą požiūrį į PADKM deklaracijų peržiūrą, turėtų būti paaiškinta, kad Komisija, priimdama įgyvendinimo aktą dėl standartinės PADKM deklaracijos formos, gali nustatyti PADKM deklaracijų peržiūros procedūras;
- (19) laužo, susidariusio Sąjungoje prieš vartojimą, išmetamam ŠESD kiekiui taikoma anglies dioksido kaina, nes pagal ES ATLPS išmetamas ŠESD kiekis matuojamas įrenginio lygmeniu. Kadangi pagal Reglamentą (ES) 2023/956 plieno ir aliuminio laužui, susidariusiam prieš vartojimą, priskiriamas nulinis išmetamas ŠESD kiekis, importuojamoms prekėms, kurioms kaip žaliava naudojamas plieno ir aliuminio laužas, susidaręs prieš vartojimą, taikoma mažesnė anglies dioksido kaina, palyginti su Sąjungoje pagamintomis prekėmis, todėl mažėja PADKM veiksmingumas mažinant I priede išvardytų prekių anglies dioksido nutekėjimo riziką;
- (20) kad būtų padidintas PADKM veiksmingumas mažinant prekių anglies dioksido nutekėjimo riziką, apskaičiuojant prekių būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį turėtų būti atsižvelgiama į aliuminio ir plieno laužo, susidariusio prieš vartojimą, išmetamą ŠESD kiekį. Kadangi laužas, susidaręs prieš vartojimą, yra šalutinis produktas, netyčia susidarantis metalo produktų gamybos procese ir nedelsiant pakartotinai panaudojamas gamybos procese, nelaikoma, kad jis pats savaime kelia anglies dioksido nutekėjimo riziką. Todėl į aliuminio ir plieno laužo, susidariusio prieš vartojimą, išmetamą ŠESD kiekį turėtų būti atsižvelgiama tik tada, kai jie naudojami kaip šio reglamento I priede išvardytų prekių pirmtakai. Komisija turėtų užtikrinti, kad nebūtų apeinami reikalavimai stebėti laužo, susidariusio prieš vartojimą ir naudojamo kaip žaliava (pirmtakas), būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, teikti apie jį ataskaitas ir jį tikrinti, be kita ko, neteisingai nurodant, kad laužas susidarė po vartojimo, o ne prieš vartojimą, kad būtų sumažintas nustatytas būdingasis išmetamas ŠESD kiekis;

- (21) siekdama palengvinti Reglamento (ES) 2023/956 taikymą, Sąjunga, taikydama įgyvendinimo reglamentą dėl užsienyje sumokėtos anglies dioksido kainos apskaitos, gali atsižvelgti į anglies dioksido kreditus pagal Paryžiaus susitarimo 6 straipsnį;
- (22) turėtų būti paaiškinta, kad dėl to, kad kai kurie duomenų elementai, kurių reikia teikiant faktinio išmetamo ŠESD kiekio ataskaitas, jį apskaičiuojant ir tikrinant, yra neskelbtina komercinė informacija, veiklos vykdytojas gali nuspręsti atskleisti tik tų elementų, kurie yra būtini siekiant nustatyti būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį ir jį patikrinti bei taikyti faktinio išmetamo ŠESD kiekio naudojimo sąlygas atitinkamiems prekės ir kilmės šalies deriniams, santrauką. Turėtų būti reikalaujama, kad įgaliotasis PADKM deklarantas saugotų tik atskleistą informaciją;
- (23) konkrečių sunkumų kyla siekiant naudoti tolesnių grandžių prekių, pagamintų naudojant daugiau nei vieną medžiagą (pirmtaką) ir kai tos medžiagos priklauso skirtingiems PADKM sektoriams arba sektoriams, kuriems šis reglamentas netaikomas, būdingąjį faktinį išmetamą ŠESD kiekį. Šių prekių vertės grandinės paprastai yra pasaulinės, taigi ilgesnės ir sudėtingesnės, o jų gamyba apima įvairius gamybos etapus. Dėl administracinių priežasčių bus sunku gauti patikrintą informaciją apie faktinį jų žaliavų (pirmtakų) išmetamą ŠESD kiekį, o tai atgrasytų nuo faktinio išmetamo ŠESD kiekio naudojimo. Siekiant spręsti šiuos sunkumus, turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos dėl šių konkrečių prekių naudoti numatytąsias vertes, t. y. netaikyti priedo, nedarant poveikio PADKM aplinkosauginiam naudingumui;
- (24) kadangi anglies dioksido kainos dokumentai gali būti tvirtinami prieš importuojant prekę į Sąjungą, netikslinga reikalauti, kad anglies dioksido kainos dokumentuose pateiktą informaciją tvirtinantis asmuo būtų nepriklausomas nuo įgaliotojo PADKM deklaranto;
- (25) kadangi tam, kad būtų galima atskaityti trečiojoje valstybėje faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą, būdingasis išmetamas ŠESD kiekis turi būti grindžiamas faktiniu patikrintu išmetamu ŠESD kiekiu, o anglies dioksido kainos dokumentų patvirtinimas turi būti grindžiamas išankstiniu būdingojo išmetamo ŠESD kiekio patikrinimu, būdingojo išmetamo ŠESD kiekio tikrinimas ir už tą išmetamą ŠESD kiekį sumokėtos anglies dioksido kainos patvirtinimas yra glaudžiai susiję ir gali būti atliekami to paties asmens. Be to, anglies dioksido kainos patvirtinimui turėtų būti taikoma panaši kontrolė ir priežiūra kaip ir tikrinant išmetamą ŠESD kiekį. Todėl turėtų būti paaiškinta, kad Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl sąlygų, pagal kurias nustatoma asmens, atsakingo už anglies dioksido kainos dokumentuose pateiktos informacijos patvirtinimą per PADKM registrą, kvalifikacija, įskaitant nacionalinės akreditacijos įstaigos suteikiamą akreditaciją, ir įtraukti būtinas patvirtinimo procedūras ir keitimąsi informacija;
- (26) siekiant palengvinti sudėtingų prekių būdingojo išmetamo ŠESD kiekio tikrinimą, turėtų būti paaiškinta, kad veiklos vykdytojas turėtų turėti galimybę su kitu veiklos vykdytoju dalytis informacija, be kita ko, apie žaliavų (pirmtakų) būdingojo išmetamo ŠESD kiekio tikrinimą;
- (27) siekiant užtikrinti pareiškėjo arba įgaliotojo PADKM deklaranto finansinį pajėgumą, kompetentingoms institucijoms turėtų būti leidžiama reikalauti, kad būtų pateikta garantija, išskyrus atvejus, kai pareiškėjas dvejus finansinius metus prieš metus, kuriais buvo pateiktas prašymas, nebuvo įsisteigęs. Siekiant užtikrinti tinkamą pajamų surinkimą, taip pat tikslinga sudaryti sąlygas kompetentingoms institucijoms naudoti suteiktą garantiją, jei įgaliotasis PADKM deklarantas nevykdo savo pareigos kiekvieno ketvirčio pabaigoje turėti PADKM sertifikatų skaičių, atitinkantį 50 %

prekių, kurias jis importavo į Sąjungą nuo metų pradžios, būdingojo išmetamo ŠESD kiekio;

- (28) turėtų būti paaiškinta, jog tam, kad nacionalinės akreditacijos įstaigos, Komisija ir kompetentingos institucijos galėtų kontroliuoti ir stebėti tikrintojus, būtina nustatyti tikrintojų naudotinas tikrinimo procedūras;
- (29) kad būtų išsaugotas PADKM sertifikatų, kaip anglies dioksido nutekėjimo prevencijos priemonės, veiksmingumas, Komisija turi apskaičiuoti jų kainą remdamasi pagal Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (toliau – ES ATLPS) aukcionuose parduodamų apyvartinių taršos leidimų savaitiniais vidurkiais. Siekiant užtikrinti, kad PADKM sertifikato kaina visada tiksliai atspindėtų ATLPS kainas, tikslinga nustatyti konkrečią apskaičiavimo taisyklę kalendorinėms savaitėms, per kurias aukcionų platformoje vyksta tik vienas aukcionas;
- (30) nuo 2027 m. įgaliojami PADKM deklaratantai, viršijantys masę grindžiamą bendrą ribą, turi užtikrinti, kad PADKM registre esančiose jų paskyrose sertifikatų skaičius kiekvieno ketvirčio pabaigoje atitiktų ne mažiau kaip 50 % nuo tų metų pradžios jų importuotų prekių būdingojo išmetamo ŠESD kiekio. Kadangi ši taisyklė grindžiama metiniu ciklu, kuriuo paremta PADKM sertifikatų perpirkimo riba, tikslinga į PADKM sertifikatų, įtrauktų į ketvirčio skaičiavimą, skaičių neįtraukti sertifikatų, įsigytų kitais metais nei tie kalendoriniai metai;
- (31) siekiant supaprastinti perpirkimo procesą, padidinti proceso veiksmingumą ir sumažinti administracinę naštą, kartu išlaikant saugumo vientisumą ir griežtą priežiūrą, įgaliojotojo PADKM deklaranto perteklinius PADKM sertifikatus turėtų būti leidžiama tiesiogiai perpirkti kompetentingai institucijai;
- (32) nustatant tam tikrų prekių būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, svarbus ir lemiamas veiksnys yra jų sudedamosios medžiagos ir cheminė sudėtis, pvz., klinkerio kiekis cemente, azoto kiekis trąšose ir legiruotieji elementai pliene. Siekiant pašalinti riziką, kad tam tikrų prekių, kurioms būdingas didesnis taršos ŠESD intensyvumo nevienalytiškumas, būdingasis išmetamas ŠESD kiekis, nustatytas remiantis faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu, bus neteisingai deklaruotas, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais reikalaujama muitinės deklaracijoje nurodyti prekės sudedamąsias medžiagas ir cheminę sudėtį;
- (33) siekiant užtikrinti, kad kompetentingos institucijos ir Komisija gautų visą muitinės informaciją ir duomenis, būtinus Reglamentui (ES) 2023/956 įgyvendinti, būtina nurodyti atitinkamus patvirtinamuosius dokumentus, informaciją ir duomenis, įskaitant procedūros įvykdymo dokumentą, kuriuos turi pateikti muitinė;
- (34) turėtų būti paaiškinta, kad asmuo, atsakingas už šiame reglamente nustatytų pareigų prisiėmimą, nustatomas pagal PADKM paskyros numerį, nurodytą muitinės deklaracijoje, procedūros įvykdymo dokumente, gavimo deklaracijoje ar bet kuriame kitame atitinkamame muitinės dokumente tuo metu, kai prekės išleidžiamos į laisvą apyvartą;
- (35) siekiant užtikrinti muitinės duomenų ir informacijos, kuriuos kompetentingos institucijos gali gauti PADKM registre, tikslumą, kompetentingoms institucijoms turėtų būti leidžiama prašyti muitinių arba Komisijos patvirtinti šią informaciją. Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma informacijos apimtis ir jos pateikimo periodiškumas, terminai ir priemonės;
- (36) siekdama užkirsti kelią praktikai, kuri galėtų trukdyti siekti PADKM tikslų, Komisija turėtų nuolat Sąjungos lygmeniu stebėti apėjimo praktiką, reiškiančią dirbtinį prekių

tiekimu grandinės pritaikymą, kad būtų išvengta Reglamente (ES) 2023/956 nustatytų pareigų;

- (37) kad būtų galima greitai reaguoti į rimtas ir nenumatytas prekės įtraukimo į PADKM taikymo sritį pasekmes, darančias didelę žalą Sąjungos vidaus rinkai, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais prekė būtų pašalinta iš Reglamento (ES) 2023/956 taikymo srities;
- (38) siekiant užtikrinti geresnį suderinimą su Tarybos reglamente (EEB) Nr. 2658/87¹⁰ nustatyta Kombinuotąja nomenklatūra (KN), turėtų būti patikslintas tam tikrų KN kodų produktų aprašymas Reglamento (ES) 2023/956 I priede;
- (39) palaipsniui atsisakant pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB¹¹, kuria nustatoma Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistema (toliau – ES ATLPS), pereinamuoju laikotarpiu nemokamai skiriamų apyvartinių taršos leidimų ir palaipsniui įvedant PADKM, anglies dioksido nutekėjimo rizika pradinės grandies sektoriuose, kuriems šiuo metu taikomas PADKM, greičiausiai sumažės, o dėl tolesnių grandžių produktų padidės. Todėl, siekiant išsaugoti PADKM tikslų veiksmingumą, būtina išplėsti Reglamento (ES) 2023/956 taikymo sritį, kad ji apimtų vertės grandinės produktus;
- (40) pagal Europos plieno ir metalų veiksmų planą išplečiant Reglamento (ES) 2023/956 taikymo sritį daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama metalo sektoriams ir prekėms, kurių didelę dalį sudaro PADKM produktai. Todėl ji turėtų apimti daug plieno ir aliuminio turinčias tolesnių grandžių prekes, kurių pagal kiekį, vertę ir apimtį į Sąjungą importuojama daugiausia ir kurioms būdinga didžiausia anglies dioksido nutekėjimo rizika. Plieno ir aliuminio sektoriai taip pat pasižymi didžiausiomis techninėmis galimybėmis apskaičiuoti prekių faktinį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį;
- (41) tolesnių grandžių prekės, kurių sudėtyje yra daug plieno ir aliuminio, turėtų būti atrenkamos remiantis aiškiai apibrėžtais kriterijais ir ribomis, atspindinčiais su kiekvienu produktu susijusią anglies dioksido nutekėjimo riziką, įskaitant jų būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, jų poveikį klimatui ir technines galimybes jas įtraukti į Reglamento (ES) 2023/956 taikymo sritį. Anglies dioksido nutekėjimo rizika turėtų būti vertinama atsižvelgiant tiek į produkto prekyaujamumą, tiek į produkto žaliavų (pirmtakų) būdingosios anglies dioksido kainos ir bendros produkto pridėtinės vertės palyginimą. Remdamasi tais pačiais kriterijais, Komisija ateityje turėtų įvertinti to reglamento taikymo srities išplėtimą įtraukiant papildomas tolesnių grandžių prekes ir pateikti savo išvadas ataskaitoje Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (42) laikantis kitoms prekėms taikomų principų ir apskaičiavimo metodų, tolesnių grandžių prekių būdingasis išmetamas ŠESD kiekis turėtų būti apskaičiuojamas remiantis tikrintojo patikrintu faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu arba Komisijos apskaičiuotomis ir pateiktomis numatytosiomis vertėmis. Kadangi gamybos procesų sistemos ribos apsiriboja gamybos procesų, kuriems taikoma ES ATLPS, sistemos ribomis, nustatant tolesnių grandžių prekių būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį turėtų būti naudojamas tik žaliavų (pirmtakų) išmetamas ŠESD kiekis. Kalbant apie tolesnių grandžių prekių

¹⁰ 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987 9 7, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj>).

¹¹ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

- žaliavas (pirmtakus), kurios nėra išvardytos Reglamento (ES) 2023/956 II priede, apskaičiuojant būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį į jas turėtų būti atsižvelgiama;
- (43) kai kurių tolesnių grandžių prekių būdingasis išmetamas ŠESD kiekis, priklausomai nuo prekės sudedamųjų medžiagų, gali visiškai nepatekti į PADKM taikymo sritį. Todėl būtina nurodyti, kad tolesnių grandžių prekės, pagamintos tik iš medžiagų, kurios nepatenka į PADKM taikymo sritį, neturėtų patekti į Reglamento (ES) 2023/956 I priedo taikymo sritį;
 - (44) konkrečių sunkumų kyla siekiant naudoti tolesnių grandžių prekių, pagamintų naudojant daugiau nei vieną medžiagą (pirmtaką) ir kai tos medžiagos priklauso skirtingiems PADKM sektoriams arba sektoriams, kuriems šis reglamentas netaikomas, faktinį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį. Šių prekių vertės grandinės paprastai yra pasaulinės, ilgesnės ir sudėtingesnės, o jų gamyba apima įvairius gamybos etapus. Dėl administracinių priežasčių bus sunku gauti patikrintą informaciją apie faktinį jų žaliavų (pirmtakų) išmetamą ŠESD kiekį, o tai atgrasytų nuo faktinio išmetamo ŠESD kiekio naudojimo. Siekiant spręsti šias problemas, turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos dėl šių konkrečių prekių naudoti numatytąsias vertes, t. y. netaikyti priedo, nedarant poveikio PADKM aplinkosauginiam naudingumui;
 - (45) konkrečių sunkumų kyla naudojant tolesnių grandžių prekių, priskiriamų Reglamento (ES) 2023/956 I priede nurodytiems sektoriams „Geležis ir plienas“, „Aliuminis“ ir „Iš įvairių metalų sudarytos prekės“, būdingąjį faktinį išmetamą ŠESD kiekį. Dėl sunkumų renkant duomenis kai kurių šių prekių komponentų tiekimo grandinėje, visų šiuose skirsniuose nurodytų prekių būdingasis savitasis išmetamas ŠESD kiekis turėtų būti apskaičiuojamas kaip žaliavų (pirmtakams), iš kurių sudarytos prekės, būdingojo išmetamo ŠESD kiekio funkcija;
 - (46) importuojamos elektros energijos išmetamo ŠESD kiekio faktoriaus apskaičiavimo metodas turėtų būti pakeistas taip, kad būtų atsižvelgta į elektros energiją, pagamintą iš visų šaltinių, įskaitant šaltinius, kurie nėra iškastinis kuras. Todėl Komisija turėtų apskaičiuoti ir pateikti peržiūrėtas importuojamos elektros energijos numatytąsias vertes;
 - (47) siekiant užtikrinti nuoseklų metodinį požiūrį į netiesiogiai išmetamam ŠESD kiekiui taikomas numatytąsias vertes, reikėtų paaiškinti, kad alternatyvi netiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio numatytoji vertė, kuri, kaip gali įrodyti trečioji valstybė arba trečiųjų valstybių grupė, yra mažesnė už Komisijos nustatytą vertę, turėtų būti grindžiama tuo pačiu skaičiavimo metodu, kaip ir Komisijos nustatytos netiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio numatytosios vertės;
 - (48) siekiant palengvinti elektros energijos būdingojo išmetamo ŠESD kiekio nustatymą remiantis faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu, importuojamos elektros energijos būdingojo faktinio išmetamo ŠESD kiekio taikymo sąlygos turėtų būti lankstesnės. Turėtų būti paaiškinta, kad gali būti naudojamos tam tikros tarpininkų sudarytos elektros energijos pirkimo sutartys. Be to, atsižvelgiant į praktinius sunkumus įrodyti, kad importo metu jokiame tinklo taške fizinės tinklo perkrovos nėra, šis kriterijus, taip pat alternatyvus kriterijus dėl tiesioginio prijungimo prie Sąjungos perdavimo sistemos įrodymo turėtų būti panaikinti. Galiausiai neturėtų būti privaloma įrodyti tvirto paskirstyto jungiamųjų linijų pralaidumo priskyrimo, kai perdavimo pralaidumas priskiriamas susietojo paskirstymo būdu;
 - (49) atsižvelgiant į tai, kad kai kurie duomenų elementai, kuriais grindžiamas būdingojo išmetamo ŠESD kiekio tikrinimas, yra neskelbtini komerciniai duomenys, tikrinimo

ataskaitoje turėtų būti pateikta tik ta informacija, kurios reikia prekių būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui nustatyti. Informaciją apie įrenginio išmetamą ŠESD kiekį arba apie prekes, kurios nepatenka į šio reglamento taikymo sritį, tikrintojas turi peržiūrėti, tačiau ji neturėtų būti įtraukta į tikrinimo ataskaitą;

- (50) siekiant iš dalies pakeisti tam tikrus neesminius Reglamento (ES) 2023/956 elementus, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl prekių pašalinimo iš I priedo taikymo srities, kai tai būtina dėl didelės žalos Sąjungos vidaus rinkai, kurią sukėlė rimtos ir nenumatytos aplinkybės, tol, kol šios rimtos ir nenumatytos aplinkybės nepasibaigs. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus turėtų gauti tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams turėtų būti sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (51) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. išplėsti mechanizmo, kurią Sąjunga priėmė siekdama užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimo rizikai ir taip sumažinti pasaulyje išmetamą anglies dioksido kiekį, taip pat sumažinti apėjimo riziką ir praktikos, kuri galėtų pakenkti PADKM tikslams, riziką, taikymo sritį, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (52) todėl Reglamentas (ES) 2023/956 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (53) kad nustatant elektros energijos būdingąjį ŠESD kiekį pirmąsias PADKM deklaracijas pagal šį reglamentą būtų galima pateikti iki 2027 m. rugsėjo 30 d., importuotos elektros energijos išmetamo ŠESD kiekio faktoriaus apskaičiavimo metodo ir importuojamos elektros energijos būdingojo faktinio išmetamo ŠESD kiekio taikymo sąlygų pakeitimai importuojamai elektros energijai turėtų būti taikomi nuo 2026 m. sausio 1 d. Siekiant užtikrinti pakankamą nuspėjamumą, Reglamento (ES) 2023/956 I priedo taikymo srities išplėtimas taip pat į taikymo sritį įtraukiant VIII priede išvardytas žaliavas (pirmtakus) turėtų būti taikomas nuo 2028 m. sausio 1 d.,
- (54) todėl Reglamentas (ES) 2023/956 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) 2023/956 pakeitimai

Reglamentas (ES) 2023/956 iš dalies keičiamas taip:

- (1) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama 2a dalis:

„2a. Kai šis reglamentas įtraukiamas į EEE susitarimą, jis taip pat taikomas perdirbtiesiems produktams, gautiems iš I priede išvardytų trečiųjų valstybių kilmės prekių įforminus joms Reglamento (ES) Nr. 952/2013 256 straipsnyje nurodytą laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, kai jie reeksportuojami į Norvegijos arba Islandijos muitų teritoriją, su sąlyga, kad jie į tas valstybes importuojami.

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios PADKM taikymo tokiems produktams sąlygos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šio reglamento 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

b) 4 dalis papildoma šia pastraipa:

„Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalių, kai šis reglamentas įtraukiamas į EEE susitarimą, jis netaikomas trečiųjų valstybių kilmės prekėms, kurios anksčiau buvo išleistos į laisvą apyvartą ELPA valstybių, įdiegusių PADKM, muitų teritorijoje, su sąlyga, kad muitinės deklarantas Sąjungos muitų teritorijoje teikiamoje vėlesnėje muitinės deklaracijoje nurodo, kad prekės anksčiau buvo išleistos į laisvą apyvartą tų ELPA valstybių muitų teritorijoje, ir muitinės prašymu pateikia tai įrodančius dokumentus arba informaciją. Muitinės deklarantas atsako už tai, kad su šiuo įrodymu būtų galima susipažinti tuo metu, kai teikiama muitinės deklaracija.“;

c) įterpiama 7a dalis:

„Jei trečioji valstybė paprašė jos elektros energijos rinką integruoti į Sąjungos elektros energijos rinką susiejant rinkas pagal tarptautinį susitarimą, Komisija, nustačiusi, kad atitinkama trečioji valstybė visiškai perkėlė į nacionalinę teisę elektros energijos rinkos *acquis*, gali su ja sudaryti susitarimo memorandumą.

Pirmoje pastraipoje nurodytame susitarimo memorandume nustatomi 2 straipsnio 7 dalyje numatytos išimties taikymo ir ES ATLPS lygiavertės anglies dioksido apmokestinimo priemonės įgyvendinimo tvarkaraščiai, kiek tai susiję su elektros energijos gamyba.“;

d) 8 dalis pakeičiama taip:

„Visas 7 dalyje nustatytas sąlygas atitinkanti trečioji valstybė ar teritorija įtraukiama į III priedo 2 punkte pateiktą sąrašą. Vertindama, ar įvykdytos šio straipsnio 7 dalyje nustatytos sąlygos, Komisija atsižvelgia į tai, ar daroma pažanga pagal 2 straipsnio 7a dalyje nurodytame susitarimo memorandume nustatytą tvarkaraštį.“;

e) 11 ir 12 dalys pakeičiamos taip:

„11. Komisijai pagal 28 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami III priedo 1 arba 2 punkte pateikti trečiųjų valstybių arba teritorijų sąrašai, į juos įtraukiant arba iš jų išbraukiant trečiąją valstybę ar teritoriją, priklausomai nuo to, ar ta trečioji valstybė arba teritorija tenkina šio straipsnio 6, 7 arba 9 dalyje nustatytas sąlygas, arba po to, kai PADKM įtraukiamas į EEE susitarimą. Jeigu įtraukus trečiąją valstybę į III priedo 2 punkte pateiktą trečiųjų valstybių arba teritorijų sąrašą atsiranda privalomų skubos priemonių, pagal šią dalį priimtiems deleguotiesiems aktams taikoma 28a straipsnyje nustatyta procedūra.

Sąjunga gali su trečiosiomis valstybėmis ar teritorijomis sudaryti susitarimus, kad 9 straipsnio taikymo tikslais būtų atsižvelgiama į tose valstybėse ar teritorijose taikomus anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus ir kad trečiųjų valstybių akreditacijos įstaigos būtų tarpusavyje pripažįstamos juridinių asmenų akreditavimo tikrintojais pagal 18 straipsnį tikslais.“;

(2) 2a straipsnio 3 dalis papildoma šia pastraipa:

„Atlikdama 2027 m. vertinimą, kurio terminas yra 2027 m. balandžio 30 d., Komisija naudoja šio reglamento I priede ir Reglamento (ES) XX/XX [dalinio keitimo reglamento] I priede nurodytų prekių importo duomenis.“;

(3) 3 straipsnis papildomas 35 punktu:

„35) piktnaudžiavimas – praktika, kurią subjektas taiko, kad gautų naudos nesąžiningai visiškai arba iš dalies išvengdamas finansinių įsipareigojimų pagal PADKM, ir taip kenkia jo veiksmingumui mažinant anglies dioksido nutekėjimo riziką ES.“;

- (4) 5 straipsnio 5 dalies h punktas pakeičiamas taip:

„h) jei taikoma, asmenų, kurių interesais prašymą pateikęs asmuo veikia, EORI kodai ar kiti nacionaliniai identifikaciniai kodai, vardai, pavardės (pavadinimai) ir kontaktinė informacija.“;

- (5) 6 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

- (1) b punktas pakeičiamas taip:

„b) pagal 7 straipsnį apskaičiuotas ir, kai būdingasis išmetamas ŠESD kiekis nustatomas remiantis veiklos vykdytojo pagal 10 straipsnį per PADKM registrą pateiktu faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu, pagal 8 straipsnį patikrintas bendras šios dalies a punkte nurodytų prekių būdingasis išmetamas ŠESD kiekis, elektros energijos atveju išreiškiamas išmetamo CO₂e tonomis vienai megavatvalandei, o kitų prekių atveju – išmetamo CO₂e tonomis vienai kiekvienos rūšies prekių tonai.“;

- (2) įrašomi e ir f punktai:

„e) kai taikytina, siekiant sumažinti neteisingo deklaravimo riziką, kylančią dėl nepakankamo tiekimo grandinės atsekamumo, – įrodymai, kad praėjusiais kalendoriniais metais importuotos prekės buvo pagamintos deklaruotame įrenginyje ir PADKM deklaracijoje nurodytu faktiniu gamybos laikotarpiu;

f) jei remiantis pagal 7 dalį priimtu deleguotuoju aktu būdingasis išmetamas ŠESD kiekis nustatomas pagal faktinį išmetamą ŠESD kiekį, susijusį su tokiu prekės ir kilmės šalies deriniu, kuris pasižymi didele piktnaudžiavimo rizika, – įrodymai, kad toji rizika nepasitvirtino.“;

- b) 6 dalies pirmas sakiny s pakeičiamas taip:

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl standartinės PADKM deklaracijos formos, įskaitant išsamią informaciją apie kiekvieną įrenginį, kiekvieną kilmės šalį arba trečiąją valstybę ir prekių rūšį, kuri turi būti pateikiama siekiant pagrįsti šio straipsnio 2 dalyje nurodytus bendruosius kiekius, visų pirma, kiek tai susiję su būdinguoju išmetamu ŠESD kiekiu, sumokėta anglies dioksido kaina, numatytąja anglies dioksido kaina 9 straipsnio 4 dalies tikslu, dėl PADKM deklaracijos pateikimo per PADKM registrą tvarkos, įskaitant PADKM deklaracijų peržiūros pagal 19 straipsnį tvarką, ir šio straipsnio 2 dalies c punkte nurodyto PADKM sertifikatų atsisakymo tvarkos pagal 22 straipsnio 1 dalį, visų pirma, kiek tai susiję su įgaliotojo PADKM deklaranto taikomu sertifikatų atsisakymo procesu ir atsisakytinų sertifikatų atranka.“;

- c) straipsnis papildomas 6a ir 7 dalimis:

„6a. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl prekių arba prekės ir kilmės šalies derinių, dėl kurių PADKM deklaracijoje turi būti pateikti įrodymai pagal 2 dalies e punktą, identifikavimo, taip pat dėl to, kokios konkrečiai rūšies įrodymai turi būti pateikti. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“

7. Komisija Sąjungos lygmeniu stebi PADKM poveikį Sąjungos vidaus rinkai. Jei Komisija, atsižvelgdama į atitinkamą informaciją, be kita ko, pateiktą muitinės importo deklaracijose ir PADKM deklaracijose, nustato, kad pakanka įrodymų, jog prekės ir kilmės šalies deriniui būdinga didelė piktnaudžiavimo rizika, ji gali apie ją informuoti importuotojus ir įgaliotuosius PADKM deklarantus, taip pat kompetentingas institucijas ir muitinę, kad šios padidintų kontrolės lygį, ir Komisijai tokiu atveju pagal 28 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant tokių prekių ir kilmės šalies derinių identifikavimo metodus, informaciją, kuri turi būti deklaruota, kad būtų galima naudoti su tais prekės ir kilmės šalies deriniais susijusį faktinį išmetamą ŠESD kiekį, ir įrodymus, kurie turi būti pateikti siekiant įrodyti, kad piktnaudžiaujama nebuvo.

Komisija priima pirmoje pastraipoje nurodytus deleguotuosius aktus per tris mėnesius nuo tada, kai nustato, kad pakanka įrodymų, jog esama didelės piktnaudžiavimo rizikos.“;

(6) 7 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama 2a dalis:

„2a. Nustatant prekių būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį atsižvelgiama į VIII priede išvardytų žaliavų (pirmtakų) būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį.“;

b) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Įgaliotasis PADKM deklarantas registruoja pagal 10 straipsnio 7 dalį atskleistą informaciją, reikalingą būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui apskaičiuoti pagal V priede nustatytus reikalavimus. Informacija turi būti registruojama pakankamai išsamiai, kad Komisija ir kompetentinga institucija galėtų peržiūrėti PADKM deklaraciją pagal 19 straipsnio 2 dalį.“;

c) 7 dalis papildoma šia pastraipa:

„Pirmoje pastraipoje nurodytuose įgyvendinimo aktuose gali būti pateiktas tolesnių grandžių prekių, kurioms dėl tiekimo grandinės sudėtingumo, nedarant poveikio PADKM aplinkosauginiam naudingumui, neturi būti taikomas joks priedas, sąrašas.“;

(7) 9 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

(1) trečias sakinys pakeičiamas taip:

Tuose dokumentuose pateikiamą informaciją turi patvirtinti nuo trečiosios valstybės institucijų nepriklausomas asmuo.“;

(2) pridedama ši pastraipa:

„Pirmoje pastraipoje nurodytas nepriklausomas asmuo gali būti atitinkamai akreditavimo sričiai nacionalinės akreditacijos įstaigos akredituotas juridinis asmuo.“;

b) 5 dalis iš dalies keičiama taip:

(1) pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti lygiavertiškumo principu grindžiamus įgyvendinimo aktus dėl pagal šio straipsnio 1 dalį faktiškai sumokėtos metinės vidutinės anglies dioksido kainos ir pagal šio straipsnio 4 dalį nustatytos numatytosios metinės anglies dioksido kainos konvertavimo į atitinkamą atsisakytinų PADKM sertifikatų skaičiaus sumažinimą. Tais aktais taip pat reglamentuojamas užsienio

valiuta išreikštos anglies dioksido kainos konvertavimas į eurus pagal metinį vidutinį valiutos kursą, reikalaujami faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos įrodymai, šio straipsnio 1 dalyje nurodyti atitinkamų korekcinų mechanizmų ar kitokių kompensacijų pavyzdžiai, šio straipsnio 2 dalyje nurodyto nepriklausomo asmens kvalifikacijos bei to asmens kvalifikacijų ir nepriklausomumo nustatymo sąlygos. Ankstesnėje dalyje minimos kvalifikacijos apima nacionalinės akreditacijos įstaigos suteiktą akreditaciją, sertifikavimo procedūrų specifikacijas ir tinkamą nepriklausomo asmens, nacionalinių akreditacijos įstaigų, Europos Komisijos ir kompetentingų institucijų keitimąsi informacija. Komisijai taip pat suteikiami įgaliojimai reglamentuoti anglies dioksido kreditų atskaitymo pagal Paryžiaus susitarimo 6 straipsnį sąlygas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

(2) pridedama ši pastraipa:

„Pirmoje pastraipoje nurodytos kvalifikacijos apima nacionalinės akreditacijos įstaigos suteiktą akreditaciją, sertifikavimo procedūrų specifikacijas ir tinkamą nepriklausomo asmens, nacionalinių akreditacijos įstaigų, Komisijos ir kompetentingų institucijų keitimąsi informacija.“;

(8) 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kad būtų galima patikrinti būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį remiantis faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu ir, kai taikytina, nustatyti trečiojoje valstybėje sumokėtą anglies dioksido kainą, Komisija, gavusi trečiojoje valstybėje esančio įrenginio veiklos vykdytojo prašymą, užregistruoja informaciją apie tą veiklos vykdytoją ir jo įrenginį 14 straipsnyje nurodytame PADKM registre.“;

b) 5 dalis papildoma e punktu:

„e) kai taikytina pagal 6 straipsnio 7 dalį, užtikrina, kad būtų tenkinamos nustatytos faktinio išmetamo ŠESD kiekio, susijusio su atitinkamais prekės ir kilmės šalies deriniais, naudojimo sąlygos.“;

c) 7 dalies pirmas sakiny s pakeičiamas taip:

„Veiklos vykdytojas įgaliotajam PADKM deklarantui arba kitam veiklos vykdytojui gali atskleisti informaciją apie faktinio išmetamo ŠESD kiekio, susijusio su atitinkamais prekės ir kilmės šalies deriniais, naudojimo sąlygas pagal 6 straipsnio 7 dalį, būdingojo išmetamo ŠESD kiekio tikrinimą ir trečiojoje valstybėje sumokėtą anglies dioksido kainą, nurodytą šio straipsnio 5 dalyje.“;

d) 7 dalies antrasis sakiny s pakeičiamas taip:

„Veiklos vykdytojas įgaliotajam PADKM deklarantui gali atskleisti tik 5 dalies a, b, c ir e punktuose nurodytos informacijos santrauką. Įgaliotasis PADKM deklarantas turi teisę pasinaudoti ta atskleista informacija, kad įvykdytų 8 straipsnyje nurodytą pareigą.

Jei įgaliotasis PADKM deklarantas nusprendžia pateikti PADKM deklaraciją remdamasis šia atskleista informacija, jis lieka atsakingas už teisingo PADKM sertifikatų skaičiaus atsisakymą pagal 22 straipsnio 1 dalį.“;

(9) 17 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama 5a dalis:

„5a. Nukrypstant nuo 5 dalies, jei kompetentinga institucija nustato, kad prašymo teikėjas arba įgaliotasis PADKM deklarantas neįrodė savo finansinio pajėgumo vykdyti pareigas pagal šį reglamentą, be kita ko, neįvykdė 22 straipsnio 2 dalyje nustatyto reikalavimo, kompetentinga institucija gali reikalauti pateikti garantiją.

Kompetentinga institucija nustato tokios garantijos sumą, lygią sumai, kuri apskaičiuojama kaip bendra PADKM sertifikatų, kurių įgaliotasis PADKM deklarantas turėtų atsisakyti pagal 22 straipsnį, skaičiaus vertė, atsižvelgiant į vieną iš šių aspektų:

- a) importuojamas prekes, apie kurias pranešta pagal 5 straipsnio 5 dalies g punktą;
- b) muitinės deklaracijoje deklaruotą importuojamų prekių kiekį ir kitą svarbią informaciją, kurią kompetentinga institucija yra gavusi už praėjusius dvejus kalendorinius metus, arba
- c) prielaidą, kad mase grindžiama bendra riba buvo viršyta vidurkiu, atitinkančiu atitinkamiems sektoriams, kuriems taikomas šis reglamentas, būdingus vidurkius.

Pateikta garantija turi būti banko garantija, kurią pagal pirmąjį pareikalavimą turėtų sumokėti Sąjungoje veikianti finansų įstaiga, arba kitos formos garantija, kuria būtų suteiktas lygiavertis užtikrinimas.“;

- b) 7 dalis pakeičiama taip:

„7. Jei reikalaujama pateikti garantiją pagal 5 straipsnį, kompetentinga institucija atsisako garantijos iš karto po antrųjų metų, kuriais įgaliotasis PADKM deklarantas atsisakė PADKM sertifikatų pagal 22 straipsnį, rugsėjo 30 d.

Jei reikalaujama pateikti garantiją pagal 5a straipsnį, kompetentinga institucija atsisako garantijos iš karto po antrųjų metų, kuriais įgaliotasis PADKM deklarantas atsisakė PADKM sertifikatų pagal 22 straipsnį, rugsėjo 30 d. Nepaisant to, kas išdėstyta pirmiau, kompetentinga institucija gali nuspręsti pratęsti garantijos trukmę, jei toks pratęsimas yra tinkamai pagrįstas.

Jei įgaliotasis PADKM deklarantas neatsisako pakankamo PADKM sertifikatų skaičiaus pagal 22 straipsnį ir priimamas sprendimas pagal 19 straipsnio 5 dalį, kompetentinga institucija naudoja pateiktą garantiją, kad susigražintų trūkstamą finansinį skirtumą.

Kompetentinga institucija susigražintiną sumą nustato remdamasi sertifikatų, kurių turėjo būti atsisakyta, skaičiumi ir sertifikatų kaina sprendimo priėmimo dieną.“;

- (10) 18 straipsnio 3 dalis papildoma šiuo sakiniu:

„Tuose deleguotuosiuose aktuose taip pat nurodomos tikrintojų taikytinos tikrinimo procedūros.“;

- (11) 19 straipsnyje įterpiama 2a dalis:

„2a. Jei būdingasis išmetamas ŠESD kiekis nustatomas remiantis faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu, Komisija arba valstybės narės, kurioje įsisteigęs PADKM deklarantas, kompetentinga institucija, peržiūradama PADKM deklaraciją, gali paprašyti įgaliotojo PADKM deklaranto pateikti įrodymų, kad importuotos prekės buvo pagamintos PADKM deklaracijoje nurodytame įrenginyje.“;

- (12) 21 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

Tomis kalendorinėmis savaitėmis, kuriomis aukcionų platformoje aukcionų nėra, PADKM sertifikatų kaina yra paskutinės savaitės, kurią aukcionų platformoje aukcionai vyko, ES ATLPŠ leidimų uždarymo kainų vidurkis. Tomis kalendorinėmis savaitėmis, kuriomis aukcionų platformoje vyksta tik vienas aukcionas, PADKM sertifikatų kaina yra to aukciono uždarymo kainos ir paskutinės savaitės, kurią aukcionų platformoje vyko keli aukcionai, aukcionų uždarymo kainų vidurkis.“;

b) 2 dalies pirmas sakiny s pakeičiamas taip:

„PADKM sertifikatų kainą Komisija skelbia savo interneto svetainėje arba bet kuriuo kitu tinkamu būdu pirmąją kitos kalendorinės savaitės darbo dieną.“;

(13) 22 straipsnio 2 dalis papildoma šia pastraipa:

„Nuo 2028 m. pirmoje pastraipoje nurodytas skaičiavimas grindžiamas tik tais pačiais metais įgaliotojo PADKM deklaranto pirktais PADKM sertifikatais.“;

(14) 23 straipsnio 1 dalies antros pastraipos pirmas sakiny s pakeičiamas taip:

„Pertekliniai PADKM sertifikatai perperkami per 20 straipsnyje nurodytą bendrą centrinę platformą.“;

(15) 25 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Muitinė Komisijai periodiškai ir automatiškai, visų pirma pasinaudodama pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 56 straipsnio 5 dalį įsteigtu priežiūros mechanizmu, perduoda konkrečią informaciją apie importui deklaruotas prekes. Ta informacija apima importuotojo arba įgaliotojo PADKM deklaranto EORI kodą arba identifikavimo būdą, deklaruotą pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2015/2446 6 straipsnio 2 dalį, įgaliotojo PADKM deklaranto PADKM paskyros numerį, prekių aštuonženklį KN kodą, kiekį, kilmės šalį, muitinės deklaracijos pateikimo datą ir taikytą muitinės procedūrą, taip pat visus kitus atitikčiai šiam reglamentui užtikrinti svarbius duomenis, be kita ko, jei taikoma, procedūros įvykdymo dokumentus, reeksporto deklaracijas ir lygiaverčius muitinės dokumentus. Jei importuotojas neturi EORI kodo, muitinė Komisijai taip pat praneša importuotojo vardą, pavardę (pavadinimą), adresą ir, jei turima, kontaktinę informaciją.

Pagal PADKM paskyros numerį, pateikiamą muitinės deklaracijoje arba bet kuriame kitame atitinkamame dokumente deklaruojant importui I priede išvardytas prekes arba iš tokių prekių gautus perdirbtuosius produktus, identifikuojamas įgaliotasis PADKM deklarantas, prisiimantis šiame reglamente nustatytas pareigas.“;

b) 3 dalis papildoma šia pastraipa:

„Jeigu kompetentinga institucija mano, kad informacija yra neteisinga arba netiksli, ji gali prašyti muitinės arba Komisijos jos teisingumą arba tikslumą patikrinti.“;

c) 6 dalies pirmas sakiny s pakeičiamas taip:

„Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma informacijos apimtis ir jos teikimo periodiškumas, terminai ir priemonės pagal šio straipsnio 2 ir 3 dalis.“;

d) straipsnis papildomas 7 dalimi:

„7. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl I priede išvardytų prekių sudedamųjų medžiagų ir cheminės sudėties identifikavimo. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

- (16) 27 straipsnio 2 dalis papildoma c punktu:

„c) dirbtinis tiekimo grandinių pritaikymas taip, kad prekėms būtų taikomos mažesnės numatytosios vertės.“;

- (17) įterpiamas 27a straipsnis:

„27a straipsnis

Sudėtingos nenumatytos aplinkybės

Komisija Sąjungos lygmeniu stebi situaciją, kad galėtų įvertinti PADKM poveikį Sąjungos vidaus rinkai. Jei Komisija, atsižvelgdama į atitinkamus įrodymus, nusprendžia, kad prekės įtraukimas į I priedą daro didelę žalą Sąjungos vidaus rinkai dėl sudėtingų nenumatytų aplinkybių, susijusių su poveikiu prekių kainoms, jai pagal 28 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl šios prekės išbraukimo iš I priedo, kol tos sudėtingos nenumatytos aplinkybės neišnyksta.“;

- (18) 28 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. 2 straipsnio 10 ir 11 dalyse, 2a straipsnio 3 dalyje, 6 straipsnio 7 dalyje, 18 straipsnio 3 dalyje, 20 straipsnio 5a ir 6 dalyse, 27 straipsnio 6 dalyje ir 27a straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo [šio dalinio keitimo reglamento įsigaliojimo dienos]. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudoti deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tolesniems tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 2 straipsnio 10 ir 11 dalyse, 2a straipsnio 3 dalyje, 6 straipsnio 7 dalyje, 18 straipsnio 3 dalyje, 20 straipsnio 5a ir 6 dalyse, 27 straipsnio 6 dalyje ir 27a straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus.“;

- b) 7 dalis pakeičiama taip:

„7. Pagal 2 straipsnio 10 ir 11 dalis, 2a straipsnio 3 dalį, 6 straipsnio 7 dalį, 18 straipsnio 3 dalį, 20 straipsnio 5a ir 6 dalis, 27 straipsnio 6 dalį ir 27a straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.“;

- (19) įterpiamas 28a straipsnis:

„28 straipsnis

Skubos procedūra

1. Pagal šį straipsnį priimti deleguotieji aktai įsigalioja nedelsiant ir taikomi, jei nepareiškiami 2 dalyje nurodytų prieštaravimų. Pranešime Europos Parlamentui ir Tarybai apie deleguotąjį aktą nurodomos skubos procedūros taikymo priežastys.

2. Europos Parlamentas arba Taryba, laikydamiesi 28 straipsnio 7 dalyje nurodytos procedūros, gali pareikšti prieštaravimų dėl deleguotojo akto. Tokiu atveju Komisija,

gavusi pranešimą apie Europos Parlamento arba Tarybos sprendimą pareikšti prieštaravimų, nedelsdama panaikina aktą.“;

(20) 30 straipsnio 6 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Anksčiau nei 2028 m. sausio 1 d. ir po to kas dvejus metus Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia šio reglamento taikymo ir PADKM veikimo ataskaitą. Kai tikslinga, kartu su šia ataskaita gali būti pateikiamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto arba pagal šį reglamentą priimti įgyvendinimo ar deleguotieji aktai. Ataskaitoje pateikiama bent ši informacija:

a) vertinamas PADKM poveikis:

- i) anglies dioksido nutekėjimui, be kita ko, kiek tai susiję su eksportu;
- ii) sektoriams, kuriems tai taikoma;
- iii) vidaus rinkai, ekonominiam ir teritoriniam poveikiui visoje Sąjungoje;
- iv) infliacijai ir prekių kainai;
- v) I priede išvardytas prekes naudojančioms pramonės sektoriams;
- vi) tarptautinei prekybai, įskaitant išteklių persikirstymą, ir
- vii) mažiausiai išsivysčiusiems šalims;

b) vertinami šie elementai:

- i) valdymo sistema, įskaitant su garantijomis ir PADKM deklaratų leidimais susijusių formalumų įgyvendinimo ir administravimo valstybėse narėse vertinimą;
- ii) šio reglamento taikymo sritis, įskaitant galimybę ją išplėsti įtraukiant papildomas prekes, dėl kurių kyla anglies dioksido nutekėjimo rizika;
- iii) pagal šį reglamentą priimtų įgyvendinimo aktų ir deleguotųjų aktų tinkamumas;
- iiib) numatytųjų verčių nustatymo metodų ir joms taikomų priedų tinkamumas;
- iii) apėjimo praktika;
- iv) baudų skyrimas valstybėse narėse;
- v) mase grindžiamos bendros ribos taikymas, įskaitant galimybę padidinti tą ribą ir nustatyti papildomą siuntomis grindžiamą ribą;

c) tyrimų rezultatai ir skirtos baudos;

d) apibendrinta informacija apie taršos intensyvumą pagal kiekvieną kilmės šalį ir įvairias I priede išvardytas prekes.“;

(21) I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento I priedą;

(22) IV priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento II priedą;

(23) VI priedo 2 punktą iš dalies keičiamas taip:

- a) g–j punktai išbraukiami;
- b) įterpiamas ka punktas:

„ka) kiekvienos tolesnių grandžių prekės sudedamosios medžiagos“;

(24) pridedamas naujas VIII priedas, kurio tekstas pateikiamas šio reglamento III priede.

2 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

II priedo 1 ir 6 punktai taikomi nuo 2026 m. sausio 1 d.

Tačiau 1 straipsnio 6 dalies a punktas, 8 dalies a, b ir c punktai ir 21, 23 bei 24 dalys, taip pat II priedo 2 punktas taikomi nuo 2028 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

**TEISĖS AKTO PASIŪLYMO FINANSINIO POVEIKIO IR SKAITMENINIŲ
ASPEKTŲ PAŽYMA**

1.	PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA	3
1.1.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas	3
1.2.	Atitinkama politikos sritis (-ys)	3
1.3.	Tikslas (-ai)	3
1.3.1.	Bendrasis tikslas (-ai)	3
1.3.2.	Konkretus tikslas (-ai)	3
1.3.3.	Numatomas rezultatas (-ai) ir poveikis	3
1.3.4.	Veiklos rezultatų rodikliai	3
1.4.	Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:	4
1.5.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas	4
1.5.1.	Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį	4
1.5.2.	ES dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame skirsnyje „ES dalyvavimo pridėtinė vertė“ – ES veiksmis užtikrinama vertė, papildanti vertė, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.	4
1.5.3.	Panašios patirties išvados	4
1.5.4.	Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis	5
1.5.5.	Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą	5
1.6.	Pasiūlymo (iniciatyvos) ir jo (jos) finansinio poveikio trukmė	6
1.7.	Planuojamas biudžeto vykdymo metodas (-ai)	6
2.	VALDYMO PRIEMONĖS	8
2.1.	Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės	8
2.2.	Valdymo ir kontrolės sistema (-os)	8
2.2.1.	Biudžeto vykdymo metodo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas	8
2.2.2.	Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą vidaus kontrolės sistemą (-as)	8
2.2.3.	Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės išlaidų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)	8
2.3.	Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės	9
3.	NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS	10
3.1.	Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)	10
3.2.	Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams	12

3.2.1.	Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka	12
3.2.1.1.	Patvirtinto biudžeto asignavimai	12
3.2.1.2.	Išorės asiguotųjų pajamų asignavimai	17
3.2.2.	Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas	22
3.2.3.	Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka	24
3.2.3.1.	Patvirtinto biudžeto asignavimai	24
3.2.3.2.	Išorės asiguotųjų pajamų asignavimai	24
3.2.3.3.	Iš viso asignavimų	24
3.2.4.	Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai	25
3.2.4.1.	Finansuojami iš patvirtinto biudžeto	25
3.2.4.2.	Finansuojami išorės asiguotosiomis pajamomis	26
3.2.4.3.	Visi žmogiškųjų išteklių poreikiai	26
3.2.5.	Numatomo poveikio su skaitmeninėmis technologijomis susijusioms investicijoms apžvalga	28
3.2.6.	Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa	28
3.2.7.	Trečiųjų šalių įnašai	28
3.3.	Numatomas poveikis pajamoms	29
4.	SKAITMENINIAI ASPEKTAI	29
4.1.	Skaitmeninės svarbos reikalavimai	30
4.2.	Duomenys	30
4.3.	Skaitmeniniai sprendimai	31
4.4.	Sąveikumo vertinimas	31
4.5.	Skaitmeninio įgyvendinimo rėmimo priemonės	32

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas

1.2. Atitinkama politikos sritis (-ys)

Klimato politika

1.3. Tikslas (-ai)

1.3.1. Bendrasis tikslas (-ai)

Atsižvelgiant į padidėjusius ES užmojus klimato srityje, bendras PADKM sukūrimo tikslas yra spręsti klimato kaitos problemą mažinant išmetamą ŠESD kiekį tiek ES, tiek visame pasaulyje.

Pasiūlymu dėl dalinio pakeitimo siekiama sustiprinti PADKM veiksmingumą mažinant anglies dioksido nutekėjimo riziką.

1.3.2. Konkretus tikslas (-ai)

Bendras kovos su klimato kaita tikslas toliau išreiškiamas keliais konkrečiais tikslais: i) mažinti anglies dioksido nutekėjimo riziką atsižvelgiant į padidėjusį ES užmojų; ii) prisidėti prie stabilios ir saugios politikos strategijos, skirtos investicijoms į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias ar visai jų neišskiriančias technologijas, kūrimo; iii) užtikrinti, kad vidaus gamybai ir importui būtų taikomas vienodas anglies dioksido kainų lygis; iv) skatinti į ES eksportuojančius trečiųjų šalių gamintojus diegti mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas; v) užtikrinti šios priemonės veiksmingumą kuo labiau sumažinant jos reikalavimų apėjimo riziką ir taip užtikrinant vienodą poveikį aplinkai; vi) užtikrinti proporcingą administracinę našta įmonėms ir valdžios institucijoms taikant šią priemonę.

Pasiūlymu dėl dalinio pakeitimo siekiama padidinti PADKM veiksmingumą apsisaugant nuo anglies dioksido nutekėjimo rizikos, išplečiant taikymo sritį, kad ji apimtų tolesnių grandžių produktus, įtraukiant papildomas kovos su reikalavimų vengimu nuostatas ir paaiškinant elektros energijos importui taikomas taisykles.

1.3.3. Numatomas rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Nustačius PADKM numatoma sumažinti sektoriuose, kuriems jis taikomas, išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį tiek 27 ES šalyse, tiek visame pasaulyje. Taip pat tikimasi, kad PADKM sumažins anglies dioksido nutekėjimo riziką ir palaipsniui pakeis nemokamą taršos leidimų paskirstymą pagal ES ATLPS.

Kalbant apie ekonominį poveikį, prieš priimant PADKM reglamentą atliktas modeliavimas parodė, kad nustačius PADKM ir kitas didesniems ES užmojams klimato srityje pasiekti reikalingas priemones 2030 m. 27 ES šalių BVP gali sumažėti 0,22–0,23 %. Poveikis investicijoms būtų kuklus. Vartojimui PADKM turėtų šiek tiek stipresnį neigiamą poveikį, palyginti su didesnių užmojų klimato srityje ir PADKM netaikymo scenarijumi.

Kadangi nustačius PADKM būtų veiksmingai sumažintas anglies dioksido nutekėjimas, sumažėtų ES 27 importas. Bendras PADKM socialinis poveikis būtų ribotas.

Numatomas administracinis poveikis Komisijai, įmonėms, nacionalinėms valdžios institucijoms. Bendrai tikimasi, kad įmonėms ir valdžios institucijoms tenkančios reikalavimų laikymosi išlaidos bus reikšmingos, tačiau proporcingos ir ne per didelės, atsižvelgiant į priemonės teikiamą naudą aplinkai.

Numatoma, kad įgyvendinus iš dalies keičiantį pasiūlymą iki 2030 m. metinis pasaulyje išmetamas ŠESD kiekis bus sumažintas maždaug 0,7 Mt CO_{2e}. Be to, tikimasi, kad jis dar sumažins anglies dioksido nutekėjimą. Remiantis JRC atliktu modeliavimu apskaičiuota, kad taikant šiuo metu teisės aktais nustatytą PADKM anglies dioksido nutekėjimo lygį²⁶ sumažės 43 proc., palyginti su scenarijumi, pagal kurį PADKM netaikomas. Apskaičiuota, kad išplėtus taikymo sritį, kad ji apimtų atrinktus tolesnių grandžių plieno ir aliuminio produktus, anglies dioksido nutekėjimo lygis dar labiau sumažėtų ir bendras sumažėjimas, palyginti su scenarijumi, pagal kurį PADKM nebūtų taikomas, būtų 76 proc. Taikymo srities išplėtimo įtraukiant tolesnių grandžių produktus makroekonominis poveikis yra nereikšmingas – apskaičiuotas poveikis ES BVP yra mažesnis nei 0,001 proc., o bendras poveikis prekybai, gamybai ir vartotojų kainoms ES yra nedidelis.

Išplečiant taikymo sritį, kad ji apimtų tolesnių grandžių produktus, siekiama ne gauti pajamų, o sustiprinti PADKM veiksmingumą klimato srityje, užkertant kelią anglies dioksido nutekėjimui. Vis dėlto, numatoma, kad iki 2030 m. bus gauta apie 0,58 mlrd. EUR metinių pajamų, susijusių su pasiūlymu. Po 2030 m., laipsniškai atsisakant nemokamų apyvartinių taršos leidimų pagal ES ATLPS ir palaipsniui pradėdant taikyti PADKM, pajamos turėtų toliau didėti ir iki 2035 m. pasiekti 0,69 mlrd. EUR.

1.3.4. Veiklos rezultatų rodikliai

Nurodyti pažangos ir laimėjimų stebėsenos rodiklius.

Tikslai	Rodikliai	Matavimo priemonės / duomenų šaltiniai
Sumažinti išmetamą ŠESD kiekį	<ul style="list-style-type: none"> – ES išmetamas ŠESD kiekis – Pasaulyje išmetamas ŠESD kiekis 	<ul style="list-style-type: none"> – Išmetamo ŠESD kiekio statistiniai duomenys – Sektorių statistiniai duomenys – Trečiųjų valstybių pareiškimai dėl to, ar PADKM paskatino jų pačių anglies dioksido apmokestinimą
Skatinti švaresnius gamybos procesus trečiojoje šalyse	<ul style="list-style-type: none"> – PADKM sektorių faktinio išmetamo ŠESD kiekio raida trečiojoje šalyse – Elektros energijos importo lygis – Faktinių verčių dalis teikiant informaciją apie elektros energiją 	<ul style="list-style-type: none"> – Trečiųjų šalių gamintojų, kuriems taikomas PADKM, išmetamo ŠESD kiekio lygis – PADKM registras

²⁶ Nutekėjimo lygis apibrėžiamas kaip išmetamo ŠESD kiekio padidėjimas tolesnių grandžių sektoriuose už ES ribų, palyginti su išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimu tuose sektoriuose ES.

Užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimui	<ul style="list-style-type: none"> - Minėti rodikliai, rodantys išmetamą ŠESD kiekį - Išmetamas ŠESD kiekis ES, palyginti su pasauliniu išmetamu ŠESD kiekiu - Prekybos srautai PADKM sektoriuose - Prekybos srautai į tolesnių grandžių rinkas 	<ul style="list-style-type: none"> - Išmetamo ŠESD kiekio statistiniai duomenys - Prekybos statistika - Sektorių statistiniai duomenys
Užtikrinti atitiktį ES politikai	<ul style="list-style-type: none"> - Importo sertifikatų kaina atitinka ES ATLPS kainą 	<ul style="list-style-type: none"> - ES ATLPS ir PADKM institucijų statistiniai duomenys
Apriboti administracinę našą	<ul style="list-style-type: none"> - Laiku atliekamas PADKM vykdymo užtikrinimas (pvz., galima suderinimo procedūra) - Eksportuotojo faktinio išmetamo ŠESD kiekio tikrinimas 	<ul style="list-style-type: none"> - Pramonės ir valdžios institucijų, atsakingų už PADKM įgyvendinimą, atsiliepimai - PADKM administravimui reikalingų darbuotojų skaičius

1.4. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

- nauju veiksmu
- nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai²⁷
- esamo veiksmo galiojimo pratęsimu
- vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą (naują) veiksmą

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

PADKM pradėtas taikyti 2023 m. spalio mėn. Supaprastinta PADKM sistema šiuo metu taikoma iki 2025 m. pabaigos. Kalbant konkrečiai, šiuo metu taikomas pereinamasis laikotarpis (duomenų rinkimo bandomasis laikotarpis), kuris turi padėti sklandžiai įvesti PADKM ir leis prekybininkams ir importuotojams prisitaikyti.

Komisijos tarnybos yra atsakingos už PADKM įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą tiek pereinamuoju laikotarpiu (2023–2025 m.), tiek galutiniame etape (nuo 2026 m.).

Pereinamuoju laikotarpiu tai reiškia, kad iš PADKM prekių importuotojų į ES renkama informacija apie šių prekių būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį ir tie duomenys analizuojami.

Taikant pasienio anglies dioksido korekcinį mechanizmą (PADKM) reikia laipsniškai pradėti vykdyti įvairias funkcijas, būtinas veiksmingam jo įgyvendinimui. Pirma, reikia parengti keletą ataskaitų ir peržiūrų, kad būtų lengviau nustatyti finansinius įsipareigojimus. Turint tai omenyje, PADKM reglamente numatyta jį įgyvendinti dviem iš eilės einančiais laikotarpiais: pereinamuoju laikotarpiu nuo

²⁷ Kaip nurodyta Finansinio reglamento, taikomo bendrajam Sąjungos biudžetui, 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

2023 m. spalio mėn. iki 2025 m. pabaigos ir galutiniu laikotarpiu nuo 2026 m. pradžios.

Pereinamuoju laikotarpiu importuotojams ir ES institucijoms (muitinei) nustatyta pareiga, be importo deklaracijų, apima tik PADKM ketvirčio ataskaitų teikimą.

Pereinamuoju laikotarpiu įdiegta pereinamojo laikotarpio informacijos valdymo sistema (PADKM pereinamasis laikotarpis – PADKM PL), kad būtų lengviau teikti ir rinkti ketvirčio ataskaitas, taip pat kiekvienos ataskaitos duomenis sujungti į suvestinę duomenų bazę, kad būtų galima juos veiksmingai analizuoti ataskaitų teikimo tikslais pagal reglamento nuostatas.

Be to, pereinamuoju laikotarpiu muitinei pavesta užduotis informuoti muitinės deklarantus apie pareigą pateikti informaciją, kad, kai taikytina, būtų prisidedama prie informacijos rinkimo ir informuotumo apie poreikį prašyti suteikti įgaliotojo deklaranto statusą (iki pirmojo PADKM prekių importo nuo 2026 m. sausio 1 d.).

Galutinis laikotarpis čia išvardytoms pagrindinėms PADKM deklaracijų ir sertifikatų valdymo paslaugoms prasidės 2026 m. sausio 1 d., o įgaliotųjų deklarantų registracijai ir PADKM leidimų tvarkymui kompetentingose institucijose – vienais metais anksčiau:

– importuotojai turi teisę importuoti šias prekes tik gavę kompetentingų institucijų leidimą (išskyrus tuos atvejus, kai taikoma nukrypti leidžianti nuostata) arba jei jie PADKM deklarantu paskirtų įgaliotąjį atstovą. Muitinė neturėtų leisti importuoti PADKM prekių nedalyvaujant įgaliotajam PADKM deklarantui. Be to, muitinė gali tikrinti prekes, be kita ko, kad nustatytų įgaliotojo PADKM deklaranto tapatybę, aštuonženklį KN kodą, importuojamų prekių kiekį ir kilmės šalį, deklaracijos pateikimo datą ir muitinės procedūrą. Komisija į su PADKM susijusią riziką turėtų atsižvelgti rengdama bendrus rizikos kriterijus ir standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 50 straipsnį;

– PADKM turėtų būti pagrįstas deklaratyvia sistema, pagal kurią įgaliotasis PADKM deklarantas, kuris gali veikti savo vardu arba atstovauti vienam ar keliems importuotojams, kasmet teikia į Sąjungos muitų teritoriją importuotų prekių būdingojo išmetamo ŠESD kiekio deklaraciją ir atsisako tam tikro skaičiaus PADKM sertifikatų, atitinkančių tą deklaruotą ŠESD kiekį;

– įgaliotajam PADKM deklarantui turėtų būti leidžiama teikti prašymą sumažinti atsisakytinų PADKM sertifikatų skaičių, atsižvelgiant į kitose jurisdikcijose jau faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą už atitinkamą išmestą ŠESD kiekį. Dalinio keitimo reglamente siūloma nustatyti numatytąją anglies dioksido kainą, kuri leistų deklarantams prašyti atlikti atskaitymą, kai neįmanoma įrodyti, kad anglies dioksido kainą faktiškai sumokėta;

– deklaruojamą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį turėtų patikrinti ES nacionalinės akreditacijos įstaigos akredituotas asmuo, kai deklaruojamas faktinis išmetamas ŠESD kiekis;

– PADKM centrinėje sistemoje turėtų būti sudarytos sąlygos trečiųjų valstybių gamybos įrenginių veiklos vykdytojams registruotis PADKM registre ir leisti įgaliotiesiems PADKM deklarantams susipažinti su patikrintu tų veiklos vykdytojų gaminamų prekių būdinguoju išmetamu ŠESD kiekiu. Komisija turėtų valdyti PADKM registrą, kuriame būtų duomenys apie įgaliotuosius PADKM deklarantus, veiklos vykdytojus ir įrenginius trečiojoje valstybėje. Dalinio keitimo reglamente siūloma akredituotiems tikrintojams suteikti prieigą prie registro, kad būtų padidintas

išmetamųjų teršalų duomenų, kuriais veiklos vykdytojai dalijasi su deklarantais per registrą, patikimumas;

– siekdama sumažinti anglies dioksido nutekėjimo riziką, Komisija turėtų imtis veiksmų, kad išspręstų apėjimo praktikos problemą;

– PADKM sertifikatų pardavimui ir perpirkimui turėtų būti sukurta bendra centrinė platforma. Siekdama prižiūrėti sandorius bendroje centrinėje platformoje, Komisija turėtų sudaryti palankesnes sąlygas kompetentingoms institucijoms tarpusavyje ir su Komisija keistis informacija ir bendradarbiauti. Be to, turėtų būti nustatytas spartus informacijos srautas tarp bendros centrinės platformos ir PADKM registro;

– Komisija turėtų vykdyti rizika grindžiamą kontrolę ir atitinkamai peržiūrėti PADKM deklaracijų turinį. Vykdomo užtikrinimo tikslais valstybės narės taip pat gali peržiūrėti pavienes PADKM deklaracijas. Pavienių PADKM deklaracijų peržiūrų išvadomis turėtų būti dalijamasi su Komisija ir jos turėtų būti prieinamos PADKM registre kitoms kompetentingoms institucijoms;

– valstybės narės turėtų būti atsakingos už teisingą pajamų, gaunamų taikant šį reglamentą, nustatymą ir surinkimą.

Todėl per galutinį laikotarpį Europos Komisijai priskirtų užduočių skaičius labai padidėja, todėl reikia daugiau darbuotojų. Šios grupės vykdomos užduotys apims valstybių narių kompetentingų institucijų atliekamą PADKM deklarantų leidimų suteikimo priežiūrą, centrinės duomenų bazės ir centrinio registro valdymą, veiklos koordinavimą ir keitimąsi informacija su valstybių narių kompetentingomis institucijomis, deklaracijų peržiūrą bei išorės platformos priežiūrą ir galiausiai užduotis, kurioms reikia teisinės kompetencijos, pavyzdžiui, bylinėjimosi ir lėšų susigrąžinimo bei finansinės atsakomybės priežiūros srityse. Grupės struktūra išsamiau aprašyta toliau.

Per galutinį laikotarpį Komisija bus atsakinga už daugumą užduočių, susijusių su PADKM reglamentu.

Iš dalies keičiančiame pasiūlyme pateikiamos naujos kovos su vengimu nuostatos, pagal kurias nuo 2027 m. Komisija turės atlikti papildomas užduotis. Tai, be kita ko, naujų kovos su vengimu nuostatų rengimas, įgyvendinimas ir įgyvendinimo priežiūra. Visų pirma taikant šias priemones reikės atlikti papildomas importuotojų pateiktų įrodymų tinkamumo patikras, kuriomis turėtų būti patikrintas PADKM deklaracijoje pateiktos informacijos tinkamumas.

Be to, dėl pakeitimų, pateiktų pasiūlyme dėl dalinio pakeitimo, atsiranda papildomų finansavimo poreikių – finansuoti analitinę informaciją, teikiamą Komisijai, kad ji galėtų vykdyti esmines užduotis, kurios turi būti vykdomos nuo 2027 m. Konkrečiai, Komisija turės parengti (ir kasmet atnaujinti) į reglamento I priedą įtrauktų naujų prekių numatytąsias vertes. Be to, išplėsta jos atsakomybė vykdant vengimo ir apėjimo praktikos stebėseną ir nustatymą, o tam reikia įsigyti duomenų bazių ir rinkos tyrimų, naudotinių patikimoje rizikos analizės ir nustatymo sistemoje. Apskaičiuota, kad 2027 m. tam reikės 2 mln. EUR ne IT išlaidų, be biudžeto poreikių, nustatytų teisės akto pasiūlymo finansinio poveikio ir skaitmeninių aspektų pažymoje, pridedamoje prie pasiūlymo supaprastinti ir sustiprinti PADKM (+ 2 mln. EUR per metus).

PADKM IT biudžetas

Apskaičiuota, kad 2023–2027 m. PADKM biudžetas, kuris turi būti panaudotas / dėl kurio turi būti priimti įsipareigojimai, sudaro 120,69 mln. EUR. PADKM IT biudžetas apima analizės ir plėtros paslaugas, diegimo paslaugas, veiklos paslaugas, debesijos paslaugas ir (arba) patalpose įrengtos aparatinės ir programinės įrangos licencijas, skirtas pereinamojo laikotarpio ir galutinei PADKM sistemai, kaip išsamiau aprašyta toliau:

– kapitalo sąnaudos apskaičiuotos remiantis faktiškai skirtu biudžetu ir biudžetu, kurį patvirtino EK IT valdymo skyrius, t. y. patvirtintais vizijos dokumentais, susijusiais su šiais ankstesniais Mokesčių ir maitų sąjungos GD IT projektais, atsižvelgiant į jų panašumus pagal IT architektūros modelį: CDS, CRMS2, SURV3, REX, CSR2, EBTI, Mokesčių ir maitų sąjungos GD sukurtos ir valdomos Transeuropinės maitinės deklaracijų valdymo sistemos;

– veiklos sąnaudos įvertintos remiantis dabartinėmis metinėmis Mokesčių ir maitų sąjungos GD infrastruktūros ir veiklos sąnaudomis, jų IT infrastruktūros, IT paramos ir paslaugų centro veiklos, susijusios su gamybos sistemomis, sukurtomis įgyvendinant pirmiau nurodytus projektus, atidėjimais;

– kainodara grindžiama dabartine preliminariųjų sutarčių kainodara.

Komisijos ir valstybių narių bendrų viešųjų pirkimų, skirtų operacijų valdymo sertifikatų pirkimo ir pardavimo platformai, biudžetas į IT politikos biudžeto eilutę neįtrauktas.

2027 m. PADKM grupę sudarytų 90 EK darbuotojų (įskaitant 15 IT darbuotojų).

Visų darbuotojų, įskaitant IT darbuotojus, paskirstymas 2023–2027 m. būtų toks:

Metai	2023	2024	2025	2026	2027
Bendras darbuotojų skaičius	20	33	44	66	90
PADKM grupė	12	21	29	50	74
IT PADKM grupė	8	12	15	16	16

Dėl PADKM IT projekto strateginės svarbos, masto ir sudėtingumo reikia sudaryti specialią PADKM IT grupę, kuri valdytų visą projekto įgyvendinimą ir veiklą.

PADKM IT grupę sudaro 16 narių, turinčių specializuotus IT profilius, susijusius su PADKM IT sistemos architektūros ir projektų organizavimo bei planavimo apibrėžimu ir valdymu, kūrimo bei diegimo veikla, paslaugų modelio organizavimu, veiklos valdymu ir prekybos, Komisijos tarnybų, klimato srities institucijų ir maitinės parama, apimant pereinamojo laikotarpio ir galutines PADKM IT sistemas.

Siūlomas PADKM IT grupės paskirstymo planas:

Metai	2023	2024	2025	2026	2027
Darbuotojų skaičius	8	12	15	15	15

AD	4	5	5	5	5
CA	4	7	10	10	10

Papildomi išorės darbuotojai (PXE) bus įdarbinti iš PADKM IT biudžeto pagal poreikius.

- 1.5.2. *ES dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame skirsnyje „ES dalyvavimo pridėtinė vertė“ – ES veiksmis užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.*

Priežastys imtis ES lygmens veiksmų (*ex ante*). Išmetamo ŠESD kiekio mažinimas iš esmės yra tarpvalstybinė problema, kurią spręsti reikia imantis efektyvių veiksmų kuo didesniu mastu. ES kaip viršvalstybinė organizacija yra pajėgi sukurti veiksmingą ES klimato politiką, kaip ji padarė su ES ATLPS.

ES lygmeniu jau taikoma suderinta anglies dioksido kaina. Tai kaina, nustatyta pagal ES ATLPS ir taikoma šios sistemos apimamiems sektoriams. Vienintelis prasmingas būdas užtikrinti ES vidaus rinkoje taikomos anglies dioksido apmokestinimo politikos ir importuojamoms prekėms taikomos anglies dioksido apmokestinimo politikos lygiavertiškumą – imtis veiksmų Sąjungos lygmeniu.

Bet kokia iniciatyva turi būti įgyvendinama taip, kad importuotojai turėtų vienodas sąlygas ir paskatas mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą kaip ir vidaus gamintojai, neatsižvelgiant į kilmės šalį ir patekimo į ES vietą ar paskirties vietą. Vienintelis veiksmingas būdas tai padaryti – imtis veiksmų ES lygmeniu.

Siūlomą supaprastinimą dalinio keitimo reglamentu geriausia atlikti ES lygmeniu, kad būtų užtikrintas teisinis tikrumas ir nuoseklumas. Taip bus sudarytos vienodos sąlygos visos Sąjungos įmonėms ir institucijoms, kurioms bus naudingas atskaitomybės reikalavimų racionalizavimas pagal šį pasiūlymą.

Numatoma papildoma ES dalyvavimo vertė (*ex post*). Lygiagrečiai su ES ATLPS, mažinti išmetamą ŠESD kiekį ir apsaugoti nuo anglies dioksido nutekėjimo rizikos ES bendrojoje rinkoje tinkamiausiai galima ES lygmeniu. Be to, minimalių administracinių sąnaudų poreikis geriausiai pasiekiamas nustatant nuoseklias taisykles visai bendrajai rinkai – tai tik dar labiau pabrėžia intervencijos ES lygmeniu sukuriama pridėtinė vertė.

PADKM kūrimo ES lygmeniu pridėtinė vertė buvo patvirtinta viešose konsultacijose. Suinteresuotosios šalys ypač sutaria, kad ES PADKM reikalingas dėl esamų skirtumų tarp ES ir kitų pasaulio šalių užmojų ir siekiant prisidėti prie pasaulinių pastangų kovoti su klimato kaita. Be to, atsižvelgiant į ES poziciją tarptautinėje prekyboje, nustačius PADKM, aplinkosauginis poveikis tarptautiniams užmojams klimato srityje bus veiksmingiausias, jeigu tai bus galimas sektinas pavyzdys.

Todėl, norėdama sumažinti išmetamą ŠESD kiekį ir pasiekti poveikio klimatui neutralumą (ir kitų ne mažiau plataus užmojo visuotinių politikos tikslų), Europos Sąjunga turi imtis veiksmų.

1.5.3. *Panašios patirties išvados*

Pasiūlymas dėl dalinio keitimo grindžiamas patirtimi, įgyta įgyvendinant PADKM nuo tada, kai 2023 m. spalio 1 d. pradėtas mechanizmo taikymas pereinamuoju laikotarpiu.

1.5.4. *Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

2025 m. liepos 16 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl plataus užmojo ir dinamiškos daugiametės finansinės programos (DFP), kurios vertė – beveik 2 trln. EUR. Komisija pristatė penkis naujus nuosavus išteklius savo prioritetams finansuoti, kartu grąžindama tai, ką ES pasiskolino pagal priemonę „NextGenerationEU“, ir apribodama nacionalinius įnašus į ES biudžetą. Siūlomi nauji nuosavi ištekliai apima PADKM, kuris, kaip tikimasi, 2028–2034 m. kasmet vidutiniškai sugeneruos apie 1,45 mlrd. EUR (dabartinėmis kainomis).

Iš dalies keičiančiu pasiūlymu dar labiau padidinamos Komisijos užduotys ir atsakomybė užtikrinant, kad PADKM būtų veiksmingai įgyvendinamas, o ne apeinamas / vengiamas. Tam reikia papildomos biudžeto paramos pagal dabartinę DFP. Be to, nedarant poveikio derybų dėl kitos DFP rezultatams, kadangi dauguma užduočių taikomos periodiškai, tinkamomis finansavimo priemonėmis turi būti galima pasinaudoti pagal kitą DFP.

1.5.5. *Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą*

PADKM įgyvendinimo išlaidos bus finansuojamos iš ES biudžeto.

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) ir jo (jos) finansinio poveikio trukmė

trukmė ribota

- galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD],
- įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM, o mokėjimų asignavimų – nuo MMMM iki MMMM;

trukmė neribota

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Planuojamas biudžeto vykdymo metodas (-ai)

Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos:

- padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- vykdomųjų įstaigų.

Pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis

Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;
- tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- Europos investicijų bankui ir Europos investicijų fondui;
- įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, tiek, kiek joms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurioms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- atitinkamame pagrindiniame akte nurodytoms įstaigoms ar asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus bendros užsienio ir saugumo politikos srityje pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį;
- valstybėje narėje įsteigtoms įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė arba Sąjungos teisė ir kurioms pagal konkrečių sektorių taisykles gali būti patikėtas Sąjungos lėšų arba biudžeto garantijų įgyvendinimas tiek, kiek tokias įstaigas kontroliuoja viešosios teisės reglamentuojamos įstaigos arba įstaigos, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, ir joms kontrolės įstaigos suteikia tinkamas finansines garantijas solidariosios atsakomybės forma arba lygiavertes finansines garantijas, kurios kiekvienam veiksmui gali būti apribotos iki didžiausios Sąjungos paramos sumos.

Pastabos

nėra

duomenų

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Komisija užtikrins, kad būtų nustatytos priemonės, skirtos stebėti ir vertinti, kaip veikia PADKM ir kaip jis atitinka pagrindinius politikos tikslus.

Iki pereinamojo laikotarpio pabaigos 2025 m. pabaigoje ir vėliau kas dvejus metus Komisija skelbs išsamius PADKM veikimo, įskaitant jo valdymą, vertinimus.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Biudžeto vykdymo metodo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

Labai centralizuota struktūra sudaro sąlygas labai vienodai ir veiksmingai įgyvendinti PADKM visoje ES, be kita ko, valstybėse narėse, kurių administraciniai gebėjimai klimato srities klausimais yra mažesni. Dauguma įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo funkcijų pavesta Komisijos tarnyboms. Tam taip pat reikia daugiau kontrolės funkcijų, kad būtų užtikrintas tinkamas PADKM įgyvendinimas ir valdymas. Komisija taip pat numatė daugiau sukčiavimo prevencijos priemonių.

Į šį iš dalies keičiantį pasiūlymą įtrauktos kelios nuostatos, kuriomis siekiama sumažinti apėjimo ir vengimo riziką, kad būtų padidintas PADKM veiksmingumas. Tai reiškia, kad Komisijai reikės papildomo finansavimo šioms papildomoms užduotims vykdyti ir PADKM registru išplėsti.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą vidaus kontrolės sistemą (-as)*

PADKM bus pagrįstas deklaratyvia sistema, dėl kurios kyla nedeklaravimo arba neteisingo deklaravimo rizika. Nustatyta nedeklaravimo ir neteisingo deklaravimo rizika (pvz., taršos ŠESD intensyvumo, importuoto kiekio, PADKM prekių gamybos vietos).

Kuriama vidaus kontrolės sistema, kurioje integruojamos apsaugos linijos, kuriose diegiamos tiek automatizuotos, ekspertų vertinimo kontrolės priemonės, tiek rizikos vertinimai. Planuojama įdiegti duomenų analizės metodus tokiais rizikais nustatyti.

Siekiant mažinti nedeklaravimo riziką, prieš importuojant į reglamento taikymo sritį įtrauktas prekes, sistema prašo pateikti leidimą. Už šios taisyklės vykdymo užtikrinimą bus atsakingos nacionalinės muitinės – jos neišleis šių prekių į laisvą apyvartą, kol deklarantas negaus leidimo pagal šį reglamentą. Be to, Komisijos tarnybos taip pat tam tikrais metais dažnai stebės galimus atvejus, kai importuotojai nepradėjo leidimų išdavimo proceso, nors pasiekė arba beveik pasiekė PADKM ataskaitų teikimo ribą (be kita ko, tarpvalstybinio importo atveju).

Siekiant pašalinti neteisingo deklaravimo riziką, bus nustatytas rizika grindžiamas metodas, pagrįstas iš anksto nustatytais kriterijais ir atsitiktiniais auditais. Šiame PADKM pasiūlyme numatyta suteikti Komisijos tarnyboms įgaliojimus prašyti įrodymų, kuriais remiantis kai kuriais kodais žymimoms prekėms ar kilmės šalims būtų galima naudoti faktinį išmetamą ŠESD kiekį. Pasiūlyme taip pat numatoma nustatyti papildomas faktinio išmetamo ŠESD kiekio naudojimo kai kuriais kodais žymimoms prekėms ir (arba) kilmės šalims sąlygas.

Atgrasomųjų sankcijų režimas taip pat atgrasys nuo galimo reikalavimų apėjimo. Audita PADKM deklaravimo lygmeniu atliks nacionalinės institucijos, o importo deklaracijų lygmeniu – muitinė.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės išlaidų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Komisijos tarnybos kontroliuos tinkamą PADKM taikymą, visų pirma PADKM sertifikatų atsisakymą ir tinkamą de minimis ribos taikymą. Kad kontrolė būtų ekonomiška ir kad nekiltų apėjimo rizika, bus taikoma stipri rizikos valdymo sistema.

2.3. **Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės**

Sąjungos finansiniai interesai turėtų būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis viso išlaidų ciklo metu, įskaitant pažeidimų prevenciją, nustatymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir atitinkamais atvejais administracines ir finansines baudas.

Veiksmingiems kovos su sukčiavimu veiksams būtinas aktyvus muitinių ir kompetentingų institucijų bendradarbiavimas nacionaliniu ir ES lygmenimis, įskaitant dalijimąsi žiniomis ir keitimąsi informacija; tam taip pat gali prireikti bendradarbiauti su trečiosiomis valstybėmis. PADKM reglamento dabartinėje redakcijoje jau numatyti patikimi nacionalinių kompetentingų institucijų ir muitinės institucijų bendradarbiavimo kanalai. Buvo sukurtas PADKM rizikos valdymo tinklas ir jis jau pradėjo darbą, susijusį su kova su PADKM vengimu, visų pirma įkvėpdamas dabartinį pasiūlymą patobulinti PADKM reglamento veikimą, kad būtų sumažinta apėjimo rizika.

Iš dalies keičiančiu pasiūlymu dar didinama PADKM kylanti apėjimo rizika, visų pirma 1) stiprinant atsekamumo stebėsenos pajėgumus, kuriais bus siekiama mažinti klaidingo taršos ŠESD intensyvumo deklaravimo riziką, 2) teikiant išsamesnę informaciją apie KN kodų produktų sudedamąsias medžiagas ir cheminę sudėtį, kad būtų mažinama klaidingo taršos ŠESD intensyvumo deklaravimo rizika, ir galiausiai 3) taikant kovos su piktnaudžiavimu priemones. Galiausiai siūloma kaip PADKM pirmąją įtraukti laužą, susidariusį prieš vartojimą, kuris buvo apėjimo kanalas, nustatytas siekiant dirbtinai sumažinti gamybos proceso metu išmetamą ŠESD kiekį, taigi ir su juo susijusią finansinę atsakomybę pagal PADKM.

Ypatingą dėmesį reikėtų atkreipti į nepatikimus ekonominės veiklos vykdytojus (pvz., priedangos įmones, dingusius prekiautojus) ir tarpvalstybinę prekybą ES viduje. Pirmiau minėtas PADKM rizikos valdymo tinklas sieks mažinti tokią riziką.

Siekiant reaguoti į naują ir (arba) naujai nustatytą sukčiavimo riziką, reikėtų imtis skubių kovos su sukčiavimu veiksmy. Atsakingos institucijos turėtų pranešti ir dalytis žiniomis apie sukčiavimo modelius. PADKM registras diegiamas taikant dalijimosi žiniomis ir automatizuotos kontrolės principus, taip pat tikrinimo ir dalijimosi informacija tarp suinteresuotųjų subjektų principus. PADKM rizikos valdymo sistema visų pirma bus grindžiama nusistovėjusiomis ir veikiančiomis ryšių sąsajomis su muitinėmis (CRMS2), kad būtų galima pranešti apie galimus apėjimo atvejus.

Jei įgaliotasis PADKM deklarantas arba importuotojas nevykdo PADKM reglamente nustatytų pareigų, bus taikomos baudos. Pakartotinių pažeidimų atveju nacionalinė kompetentinga institucija gali nuspręsti sustabdyti deklaranto paskyrą.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA ²⁸	ELPA šalių ²⁹	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių	kitų trečiųjų valstybių	kitų asignuotųjų pajamų
7	20 01 02 01	DA / NDA	NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE
3	09 20 04 01 (PADKM)	DA	NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA	ELPA šalių	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių	kitų trečiųjų valstybių	kitų asignuotųjų pajamų
nėra duomenų	nėra duomenų	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

²⁸ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

²⁹ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Su 2028–2034 m. programavimo laikotarpiu susijusios sumos yra orientacinės ir nedaro poveikio vykstančių derybų dėl kitos DFP rezultatams.

3.2.1.1. Patvirtinto biudžeto asignavimai

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija		3	Gamtos ištekliai ir aplinka (IT)				
GD: Mokesčių ir muitų sąjungos GD			Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO DFP 2021–2027
			2024	2025	2026	2027	
Veiklos asignavimai							
Biudžeto eilutė 09 20 04 01(PADKM)	Įsipareigojimai	1a	28,090	34,750	33,700	35,150	131,690
	Mokėjimai	2a	17,530	21,157	32,090	34,067	104,844
Biudžeto eilutė	Įsipareigojimai	1b					0,000
	Mokėjimai	2b					0,000
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų							
Biudžeto eilutė		(3)					0,000
IŠ VISO asignavimų MOKESČIŲ IR MUITŲ SAJUNGOS GD	Įsipareigojimai	= 1a + 1b + 3	28,090	34,750	33,700	35,150	131,690
	Mokėjimai	= 2a + 2b + 3	17,530	21,157	32,090	34,067	104,844
			Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO DFP 2021–2027
			2024	2025	2026	2027	
IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)	28,090	34,750	33,700	35,150	131,690
	Mokėjimai	(5)	17,530	21,157	32,090	34,067	104,844

IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 3 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	= 4 + 6	28,090	34,750	33,700	35,150	131,690
	Mokėjimai	= 5 + 6	17,530	21,157	32,090	34,067	104,844

			Metai 2024	Metai 2025	Metai 2026	Metai 2027	IŠ VISO DFP 2021–2027
• IŠ VISO veiklos asignavimų (visose veiklos išlaidų kategorijose)	Įsipareigojimai	(4)	28,090	34,750	33,700	35,150	131,690
	Mokėjimai	(5)	17,530	21,157	32,090	34,067	104,844
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų (visose veiklos išlaidų kategorijose)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–6 išlaidų kategorijas (orientacinė suma)	Įsipareigojimai	= 4 + 6	28,090	34,750	33,700	35,150	131,690
	Mokėjimai	= 5 + 6	17,530	21,157	32,090	34,067	104,844

		Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028–2034
• IŠ VISO veiklos asignavimų (visose veiklos išlaidų kategorijose)	Įsipareigojimai	29,100	24,823	25,568	26,335	27,125	27,939	28,777	189,667
	Mokėjimai	18,042	15,142	15,852	16,064	25,769	26,542	31,367	148,778

• Iš VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų (visose veiklos išlaidų kategorijose)									
Iš VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–3 išlaidų kategorijas (orientacinė suma)	Įsipareigojimai	29,100	24,823	25,568	26,335	27,125	27,939	28,777	189,667
	Mokėjimai	18,042	15,142	15,852	16,064	25,769	26,542	31,367	148,778

* Visi pirmiau pateiktoje lentelėje nurodyti skaičiai, susiję su 2028–2034 m. DFP, yra tik orientaciniai, laukiant derybų rezultatų, kurių negalima iš anksto numatyti.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“				
Mokesčių ir muitų sąjungos GD		Metai 2024	Metai 2025	Metai 2026	Metai 2027	Iš VISO DFP 2021–2027
• Žmogiškieji ištekliai		8,572	6,271	8,740	11,700	35,283
• Kitos administracinės išlaidos		0,600	0,300	0,306	0,312	1,518
Iš VISO MOKESČIŲ IR MUITŲ SAJUNGOS GD	Asignavimai	9,172	6,571	9,046	12,012	36,801

Iš VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	9,172	6,571	9,046	12,012	36,801
---	---	--------------	--------------	--------------	---------------	---------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Mokesčių ir muitų sąjungos GD	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	Iš VISO DFP
-------------------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	--------------------

									2028–2034
• Žmogiškieji ištekliai	13,293	13,293	13,293	13,293	13,293	13,293	13,293	13,293	93,051
• Kitos administracinės išlaidos	0,310	0,319	0,329	0,339	0,349	0,359	0,370	2,375	
IŠ VISO MOKESČIŲ IR MUITŲ SAJUNGOS GD									
Asignavimai									

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)											
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

* Visi pirmiau pateiktoje lentelėje nurodyti skaičiai, susiję su 2028–2034 m. DFP, yra tik orientaciniai, laukiant derybų rezultatų, kurių negalima iš anksto numatyti.

PATVIRTINTI ASIGNAVIMAI	Metai 2024	Metai 2025	Metai 2026	Metai 2027	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO
7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA (2021–2027 m. programavimo laikotarpis); 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJA (2028–2034 m. programavimo laikotarpis)												
<i>Žmogiškieji ištekliai</i>	8,572	6,271	8,740	11,700	13,293	13,293	13,293	13,293	13,293	13,293	13,293	128,334
<i>Kitos administracinės išlaidos – komandiruotės</i>	0,600	0,300	0,306	0,312	0,310	0,319	0,329	0,339	0,349	0,359	0,370	3,893
<i>Iš viso pagal 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ (2021–2027 m. programavimo laikotarpis); 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ (2028–</i>	9,172	6,571	9,046	12,012	13,603	13,612	13,622	13,632	13,642	13,652	13,663	132,227

2034 m. programavimo laikotarpis)													
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

* Visi pirmiau pateiktoje lentelėje nurodyti skaičiai, susiję su 2028–2034 m. DFP, yra tik orientaciniai, laukiant derybų rezultatų, kurių negalima iš anksto numatyti.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		Metai 2024	Metai 2025	Metai 2026	Metai 2027	IŠ VISO DFP 2021–2027			
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	37,262	41,321	42,746	47,162	168,491			
	Mokėjimai	26,702	27,728	41,136	46,079	141645			
		Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–4 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	42,703	38,435	39,190	39,967	40,767	41,591	42,440	285,091
	Mokėjimai	29,892	26,904	26,257	26,778	39,136	39,928	44,986	233,881

* Visi pirmiau pateiktoje lentelėje nurodyti skaičiai, susiję su 2028–2034 m. DFP, yra tik orientaciniai, laukiant derybų rezultatų, kurių negalima iš anksto numatyti.

		Metai 2024	Metai 2025	Metai 2026	Metai 2027	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO pagal LFDS
<i>IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių</i>	<i>Įsipareigojimai</i>	37,262	41,321	42,746	47,162	42,703	38,435	39,190	39,967	40,767	41,591	42,440	453,584
	<i>Mokėjimai</i>	26,702	27,728	41,136	46,079	29,892	26,904	26,257	26,778	39,136	39,928	44,986	375,526

<i>finansinės programos 1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS</i>																			
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.2. Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas (not to be completed for decentralised agencies)

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir atliktus darbus ↓	Rūšis ³⁰	Vidutinės sąnaudos	Metai 2024		Metai 2025		Metai 2026		Metai 2027		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiama metų skaičių (žr. 1.6 skirsnį)						IŠ VISO		
			Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų	
1 KONKRETUS TIKSLAS ³¹ ...																			
– Atliktas darbas																			
– Atliktas darbas																			
– Atliktas darbas																			
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																			
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																			
– Atliktas darbas																			
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																			
IŠ VISO																			

³⁰ Atlikti darbai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

³¹ Apibūdinta 1.3.2 skirsnyje „Konkretus tikslas (-ai) ...“.

3.2.3. Numatomo poveikio administraciniam asignavimams santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

3.2.3.1. Patvirtinto biudžeto asignavimai

PATVIRTINTI ASIGNAVIMAI	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO 2021–2027
	2024	2025	2026	2027	
7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA					
Žmogiškieji ištekliai	8,572	6,271	8,740	11,700	35,283
Kitos administracinės išlaidos	0,600	0,300	0,306	0,312	1,518
7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	9,172	6,571	9,046	12,012	36,801
Neįtraukta į 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ					
Žmogiškieji ištekliai	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Tarpinė suma, neįtraukta į 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
IŠ VISO					
	9,172	6,571	9,046	12,012	36,801

3.2.4. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

3.2.4.1. Finansuojami iš patvirtinto biudžeto

Sąmatą surašyti etato ekvivalentais³²

PATVIRTINTI ASIGNAVIMAI	Metai	Metai	Metai	Metai	DFP 2028– 34
	2024	2025	2026	2027	
• Etatų plano etatai (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)					
20 01 02 01 (Būstinė ir Komisijos atstovybės)	21	21	25	30	30 kartus per metus
20 01 02 03 (ES delegacijos)	0	0	0	0	
01 01 01 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0	
01 01 01 11 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0	
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)	0	0	0	0	
• Išorės darbuotojai (etato ekvivalentais)					
20 02 01 (AC, END finansuojami iš bendrojo biudžeto)	12	23	40	60	60 kartus per metus
20 02 03 (AC, AL, END ir JPD ES delegacijose)	0	0	0	0	
Administracinės - būstinėje	0	0	0	0	

³² Po lentelės nurodykite, kiek etato ekvivalentų iš nurodyto skaičiaus jau paskirti veiksmui valdyti ir (arba) gali būti perskirstyti jūsų generaliniame direktorate ir kokie yra jūsų grynieji poreikiai.

paramos eilutė [XX.01.YY.YY]	- ES delegacijose	0	0	0	0	
01 01 01 02 (AC, END – netiesioginiai moksliniai tyrimai)		0	0	0	0	
01 01 01 12 (AC, END – tiesioginiai moksliniai tyrimai)		0	0	0	0	
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – 7 išlaidų kategorija		0	0	0	0	
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – neįtraukta į 7 išlaidų kategoriją		0	0	0	0	
IŠ VISO		33	44	65	90	90 kartus per metus

Pasiūlymui įgyvendinti reikalingi darbuotojai (etato ekvivalentais):

	Bus pasitelkiami dabartiniai Komisijos tarnybų darbuotojai.	Papildomi darbuotojai išskirtinėmis aplinkybėmis*		
		bus finansuojami pagal 7 išlaidų kategoriją arba iš mokslinių tyrimų	bus finansuojami iš BA eilutės	bus finansuojami iš mokesčių
Etatų plano etatai	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų
Išorės darbuotojai (CA, SNE, INT)	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų

Vykdytinų užduočių aprašymas, kai užduotis vykdo:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	<p>Priėmus PADKM reglamentą, Komisija turėtų imtis tolesnių veiksmų priimdama deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus. Taip pat reikės, kad Komisijos darbuotojai peržiūrėtų ir įvertintų, kaip veikia PADKM sistema, bei parengtų IT sistemą.</p> <p>Iš dalies keičiančiame pasiūlyme pateikiamos naujos kovos su reikalavimų vengimu nuostatos, pagal kurias nuo 2027 m. Komisija turės atlikti papildomas užduotis. Visų pirma taikant šias priemones reikės atlikti papildomas importuotojų pateiktų įrodymų tinkamumo patikras, kuriomis turėtų būti patikrintas PADKM deklaracijoje pateiktos informacijos tinkamumas.</p>
Išorės darbuotojai	<p>Daugelį užduočių gali atlikti išorės subjektai.</p> <p>Iš dalies keičiančiame pasiūlyme pateikiamos naujos kovos su reikalavimų vengimu nuostatos, pagal kurias nuo 2027 m. Komisija turės atlikti papildomas užduotis. Visų pirma taikant šias priemones reikės atlikti papildomas importuotojų pateiktų įrodymų tinkamumo patikras, kuriomis turėtų būti patikrintas PADKM deklaracijoje pateiktos informacijos tinkamumas.</p>

3.2.5. Numatomo poveikio su skaitmeninėmis technologijomis susijusioms investicijoms apžvalga

Privaloma: su skaitmeninėmis technologijomis susijusių investicijų pagal pasiūlymą (iniciatyvą) geriausias įvertis turėtų būti pateiktas tolesnėje lentelėje.

Išimties tvarka, kai tai reikalinga pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti, asignavimai pagal 7 išlaidų kategoriją turėtų būti pateikti tam skirtoje eilutėje.

Asignavimai pagal 1–6 išlaidų kategorijas turėtų būti nurodyti kaip „Politikos priemonių IT išlaidos veiklos programoms“. Šios išlaidos parodo veiklos biudžetą,

naudojamą su iniciatyvos įgyvendinimu tiesiogiai susijusioms IT platformoms ar priemonėms pakartotinai naudoti, pirkti ir (arba) sukurti ir susijusioms investicijoms (pvz., licencijoms, tyrimams, duomenų saugojimui ir kt.). Šioje lentelėje pateikta informacija turėtų atitikti 4 skirsnyje „Skaitmeniniai aspektai“ pateiktus duomenis.

IŠ VISO skaitmeninių ir IT asignavimų	Metai 2024	Metai 2025	Metai 2026	Metai 2027	IŠ VISO DFP 2021– 2027
7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA					
IT išlaidos (organizacijos)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Neįtraukta į 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ					
Politikos priemonių IT išlaidos veiklos programoms	0,000	0,000	0,000	5,000	5,000
Tarpinė suma, neįtraukta į 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	0,000	0,000	0,000	5,000	5,000
IŠ VISO					
	0,000	0,000	0,000	5,000	5,000

3.2.6. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

Pasiūlymas (iniciatyva)

- Galima visiškai finansuoti perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.
- Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.

2027 m. reikia papildomų 3 mln. EUR IT išlaidų, kad būtų galima padengti IT projektavimo ir plėtros išlaidas, kurių reikia siekiant pritaikyti PADKM registrą prie naujos taikymo srities ir modelių, sustiprinti rizikos valdymo analizės priemones, integruoti papildomus tolesnių grandžių produktus ir kovos su vengimu / apėjimu paslaugas, taip pat sustiprinti IT paslaugas ir paramą, kad būtų pasiekti reikiami pajėgumai dėl taikymo srities išplėtimo įtraukiant tolesnių grandžių produktus ir funkcijų, kuriomis remiamas rizikos valdymas ir apėjimo bei vengimo nustatymas, įtraukiant jas į PADKM registrą ir (arba) PADKM duomenų laboratorijos erdvę.

Be to, nuo 2027 m., nedarant poveikio derybų dėl kitos DFP rezultatams, kasmet reikia papildomų 2 mln. EUR, kad būtų galima pasinaudoti analitinėmis ekspertinėmis žiniomis, kurios leistų Komisijai vykdyti iš dalies keičiančiame pasiūlyme jai paskirtas užduotis. Konkrečiai, Komisija turės parengti (ir kasmet atnaujinti) į reglamento I priedą įtrauktų naujų prekių numatytąsias vertes. Be to, išplėsta jos atsakomybė vykdant vengimo ir apėjimo praktikos stebėseną ir nustatymą, o tam reikia įsigyti duomenų bazių ir rinkos tyrimų, kad jie būtų įtraukti į patikimą rizikos analizės ir nustatymo sistemą. Šios išlaidos nebuvo įtrauktos į ankstesnę finansinę teisės akto pasiūlymo pažymą ir faktiškai atsiradus nuo 2027 m.

- Reikia persvarstyti DFP.

3.2.7. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo

- numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai 2024	Metai 2025	Metai 2026	Metai 2027	Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą					
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų					

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - nuosaviems ištekliams
 - kitoms pajamoms
 - nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ³³				
		Metai 2026	Metai 2027	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030
straipsnis		p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

09 20 04 01

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

Poveikis nuosaviems ištekliams žymimas „p. m.“, kaip ir Komisijos pasiūlyme COM(2025)574 iš dalies pakeisti sprendimą dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos.

Poveikis kitoms pajamoms žymimas „p. m.“, kaip ir kalbant apie pajamų iš mokesčių rinkimą (20 straipsnis) PADKM bendrai platformai finansuoti, kurios sąmata bus žinoma tik nustatius mokesčių sąlygas.

4. SKAITMENINIAI ASPEKTAI

Tos skaitmeninės koncepcijos ir architektūra, patvirtintos PADKM galutinės sistemos projekto chartijoje, nekeičiamos, kiek tai susiję su skaitmeniniais

³³ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 % surinkimo sąnaudų.

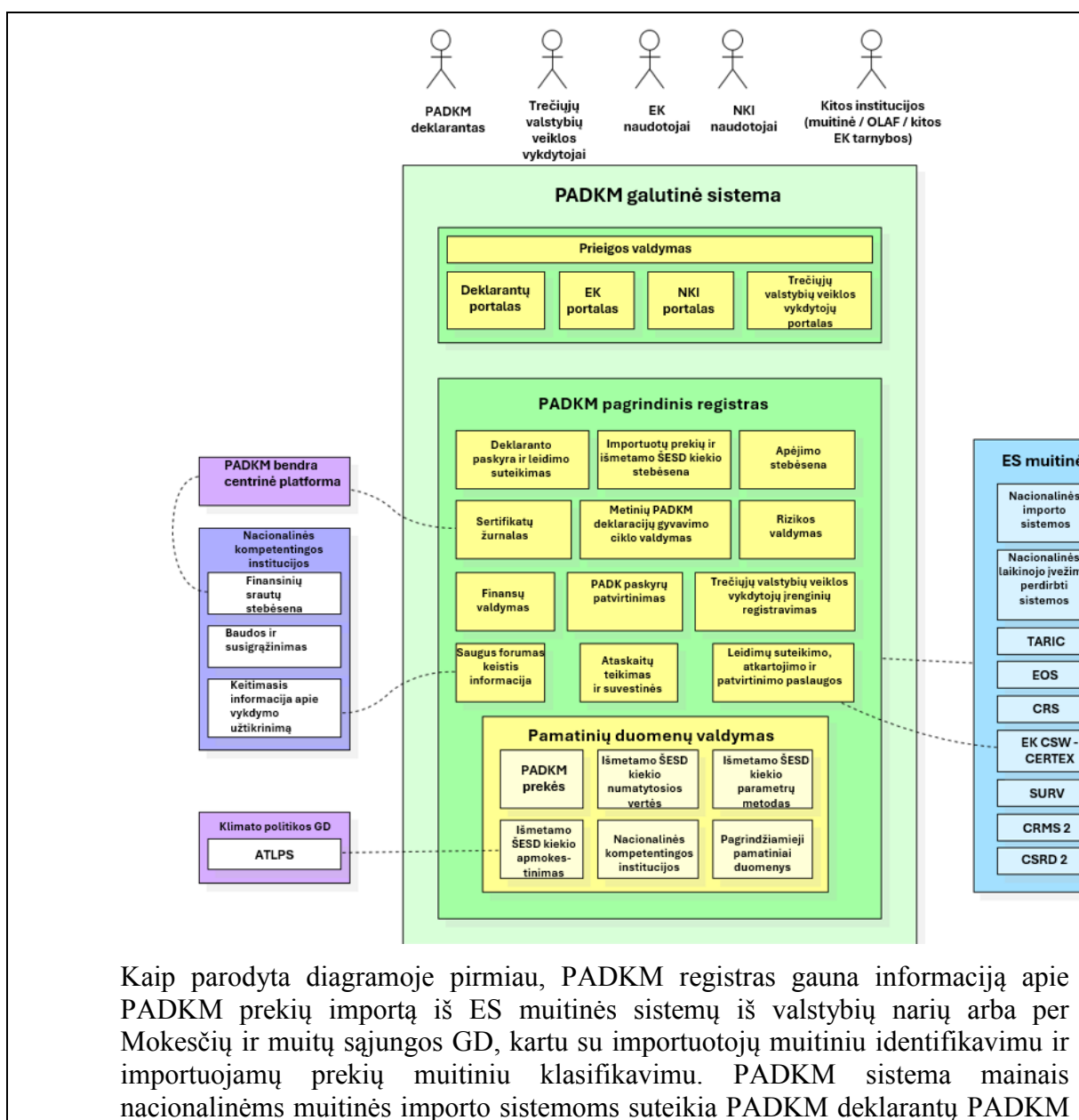
reikalavimais, naudojamais duomenimis, skaitmeniniais sprendiniais, pakartotinio naudojimo vertinimu ir skaitmeninių aspektų įgyvendinimo rėmimo priemonėmis.

Dėl didesnio PADKM prekių skaičiaus (180 papildomų KN), išplėsto įtraukiant tolesnių grandžių produktus, atsiras apie 7 500 naujų importuotojų. Rizikos valdymas, apėjimo stebėseną buvo išanalizuoti, įvertinti ir įtraukti į projekto skyrių, o dabar bus išplėsti, kad apimtų papildomas prekes ir susijusias savybes. Pagrindinis rizikos valdymo komponento tikslas – padėti nustatyti pažeidimus ir sumažinti sukčiavimo riziką.

Be to, reikės įtraukti papildomų funkcijų / procesų, reikalingų elektros energijai, kaip PADKM prekei, valdyti, tačiau dėl jų PADKM struktūra nesikeičia.

Be to, dėl supaprastinimo pakeitimų skaitmeninio sprendinio struktūra nesikeičia, tačiau reikia papildomo biudžeto, kad būtų galima įgyvendinti esamų PADKM verslo procesų pakeitimus ir išplėtimą.

4.1. Skaitmeninės svarbos reikalavimai

leidimus, kad PADKM prekių importo įforminimo metu būtų užtikrintas PADKM reglamento vykdymas. PADKM informacinė sistema su ES muitinės sistemomis taip pat keičiasi rizikos valdymo informacija. Sąsaja su ES muitinės sistemomis yra labai svarbus PADKM veikimo šaltinis, nes visa PADKM koncepcija – išvengti dvigubo informacijos rinkimo, prašant, kad PADKM deklarantai papildytų savo importo dokumentus ataskaita apie jų gamybos trečiosiose valstybėse metu išmetamą ŠESD kiekį. „Duomenų teikimas vieną kartą“ yra pagrindinis PADKM principas.

PADKM taip pat sąveikaus su naujuoju nacionalinių kompetentingų institucijų PADKM mechanizmu (IT sistemomis ar kitomis priemonėmis), kad būtų skatinama integruoti nacionalinius PADKM vykdymo užtikrinimo procesus visose valstybėse narėse ir nacionalinius baudų surinkimo ir susigrąžinimo informacijos procesus.

Dar viena svarbi nauja PADKM išorės sistema yra bendra centrinė platforma (BCP) – informacinė sistema, per kurią PADKM deklarantai iš valstybių narių pirks PADKM sertifikatus. Sertifikatų kaina bus nustatoma pagal ATLPS nustatytą leidimų kainą. PADKM deklarantai turės kas ketvirtį išlaikyti savo PADKM paskyrų balansą 50%, siekiant užtikrinti, kad jie galėtų atsisakyti reikiamo sertifikatų skaičiaus ir kompensuoti deklaruotą išmetamą ŠESD kiekį ir trečiosiose valstybėse jau sumokėtas išmetamųjų teršalų kainas. Komisija perpirks perteklinius sertifikatus iš PADKM deklarantų valstybių narių vardu. Komisija ir valstybės narės turi kartu sukurti ir valdyti šią platformą, tačiau ji nėra PADKM registro dalis. Sąsaja su BCP yra labai svarbi, kad PADKM deklarantai į savo PADKM paskyras galėtų padėti reikiamus sertifikatus. Paskyros ir sertifikatai bus labai neskelbtina informacija.

ATLPS bus paprasčiausiai nustatoma sertifikatų pardavimo kaina.

Pagrindiniai PADKM registro naudotojai yra PADKM deklarantai. Mokesčių ir muitų sąjungos GD tikisi, kad 2026 m., priėmus supaprastinimą, bus apie 20 000 deklarantų, tačiau planuojame, kad 40 000 deklarantų atsiras dėl PADKM taikymo srities išplėtimo įtraukiant tolesnių grandžių prekes. Jie naudosis PADKM registru kasmet (kiekvienų metų gegužės mėn.) deklaruodami išmetamųjų teršalų kiekį, susidarantį gaminant jų importuojamas prekes, stebėdami savo PADKM paskyrų ketvirčio balansą, t. y. sertifikatų skaičių, palyginti su deklaruotomis importuojamomis prekėmis, ir bendraudami su nacionalinėmis muitinėmis, kai peržiūrimos jų PADKM deklaracijos. PADKM deklarantus pirmiausia tikrins nacionalinės kompetentingos institucijos per PADKM registrą, o tada jiems bus suteikiamas leidimas importuoti PADKM prekes ir sukuriama PADKM paskyra. Tada PADKM deklarantai galės kasmet deklaruoti savo išmetamą ŠESD kiekį PADKM registre ir atsisakyti reikiamų sertifikatų.

Įrenginių, gaminančių PADKM prekes trečiosiose valstybėse, veiklos vykdytojai registruosis PADKM registre prieš įrašydami informaciją apie savo produktų išmetamą ŠESD kiekį. PADKM deklarantai galės remtis veiklos vykdytojų įrašais, kad pagrįstų išmetamą ŠESD kiekį, apie kurį praneša. Tai svarbi priemonė siekiant sumažinti PADKM deklarantams tenkančią reikalavimų laikymosi našta ir pagerinti PADKM duomenų kokybę. Nors šiame etape nėra įrodymų, kuriais būtų galima pagrįsti įverčius, Mokesčių ir muitų sąjungos GD skaičiavimais, 2026 m. veiklos vykdytojų skaičius sieks 20 000–50 000.

PADKM nacionalinės kompetentingos institucijos (NKI) PADKM registru

naudosis tam, kad suteiktų prieigą PADKM deklarantams, valdytų PADKM leidimus, stebėtų PADKM paskyras bei deklaracijas ir bendrautų su PADKM deklarantais, siekiant užtikrinti jų atitiktį PADKM reglamentui. Jie yra vienas bendras kontaktinis punktas PADKM deklarantams.

Kitoms institucijoms prieiga prie PADKM registro bus suteikta tam, kad jos galėtų prisidėti prie rizikos valdymo ir vykdymo užtikrinimo savo atitinkamose atsakomybės srityse. PADKM registras koordinuos ir remis tarpžinybinį bendradarbiavimą skatinant atitiktį. Nacionalinės muitinės administracijos patvirtins PADKM leidimą tikrindamos importo deklaracijas, naudodamosi PADKM registro kopijavimo ir patvirtinimo paslaugomis per ES CSW-CERTEX.

Komisija priskirs ir nuolat atnaujins PADKM deklarantų PADKM paskyras PADKM registre, derindama iš nacionalinių muitinės administracijų gautą informaciją apie importuojamas prekes, metinėse deklaracijose nurodytą išmetamą ŠESD kiekį, sertifikatų skaičių, BCP nurodytą jų pirkimą, PADKM deklaranto patvirtintą jų metinį atsisakymą ir nepanaudotų sertifikatų perpirkimą. Komisija naudosis PADKM registru importuojamoms prekėms ir su jomis susijusiam išmetamam ŠESD kiekiui stebėti, kad būtų galima valdyti riziką, visų pirma priemonių apėjimo riziką. PADKM registre taip pat bus sukurta konkreti sąsaja su rizikos valdymo sistema CRMS2, kad su PADKM susijusia rizika būtų dalijamasi su muitine. PADKM registre taip pat bus bylų valdymo komponentas, leidžiantis institucijoms kurti, papildyti, sekti ir spręsti atvejus, keistis pranešimais ir rezultatais ir stebėti atnaujintą visų atvejų sąrašą visoje sistemoje.

Visų subjektų prieiga prie PADKM registro suteikiama per specialius portalus, kuriuose bus užtikrinamas visų suinteresuotųjų šalių prieigos paskirstytasis valdymas:

- NKI valdys PADKM deklarantų prieigą prie PADKM deklarantų portalo, naudodama nacionalinius prisijungimo duomenis, kuriuos jai jau suteikė nacionalinės muitinės administracijos, arba „EU Login“;
- Komisija, naudodama „EU Login“ prisijungimo duomenis, administruos trečiųjų valstybių įrenginių veiklos vykdytojų prieigą prie tokio paties pavadinimo portalo. Dar neaišku, ar Komisija pasitikės patikimomis išorės šalimis, kad joms perduotų prieigos prie PADKM registro leidimų suteikimo užduotį;
- NKI, Komisija ir kitos institucijos valdys savo pačios naudotojų prieigą.

Pagrindiniame PADKM registre aprašomi automatizuoti procesai, kuriuos Komisija vykdys vykdydama savo pareigas pagal PADKM reglamentą, kaip apibendrinta pirmiau. Pamatinių duomenų valdymas bus pagrindinis procesas, kuriuo užtikrinamas visų automatizuotų procesų nuoseklumas ir vientisumas, kad visos suinteresuotosios šalys galėtų bendradarbiauti. Be „paprasto“ prekių, nacionalinių kompetentingų institucijų ir išmetamųjų teršalų kainų sąrašo, bus išvardijami konkretūs parametrai, naudojami pranešant apie išmetamuosius teršalus pagal konkrečias metodikas, ir numatytoji išmetamųjų teršalų vertė, kaip nustatyta. Numatytoji vertė yra labai svarbi deklaruojamų išmetamųjų teršalų patikimumui patvirtinti.

4.2. Duomenys

PADKM bus tvarkomi šie duomenų ištekliai:

- PADKM deklaratų duomenys (2 etapas)
- Trečiųjų valstybių veiklos vykdytojų ir jų įrenginių duomenys (2 etapas)
- PADKM pamatiniai duomenys (2 etapas)
- PADKM naudotojų prieigos valdymo duomenys (2 etapas)
- PADKM deklaratų / importuotojų funkcijos (2 etapas)
- PADKM Europos Komisijos institucijų funkcijos (2 etapas)
- Trečiųjų valstybių įrenginių veiklos vykdytojų (O3CI) 2 etapo ir akredituotų tikrintojų funkcijos (dar nepatvirtinta: 3 etapas)
- PADKM deklaracijų duomenys, peržiūra ir deklaracijų gyvavimo ciklo duomenys (3 etapas)
- PADKM importuojamų prekių duomenys (3 etapas)
- PADKM išmetamųjų teršalų ir skaičiavimų duomenys (3 etapas)
- PADKM registro duomenys (3 etapas)
- PADKM sertifikatų valdymo duomenys (3 etapas)
- PADKM reikalavimų nesilaikymo stebėseną, priemonių apėjimo tyrimas ir rizikos valdymo duomenys (3 etapas)
- PADKM ataskaitų teikimas, rodiklių suvestinės, pranešimai ir dokumentų tvarkymo duomenys (3 etapas)
- PADKM keitimosi informacija apie riziką vartai (3 etapas)
- Nacionalinių kompetentingų institucijų funkcijos (3 etapas)

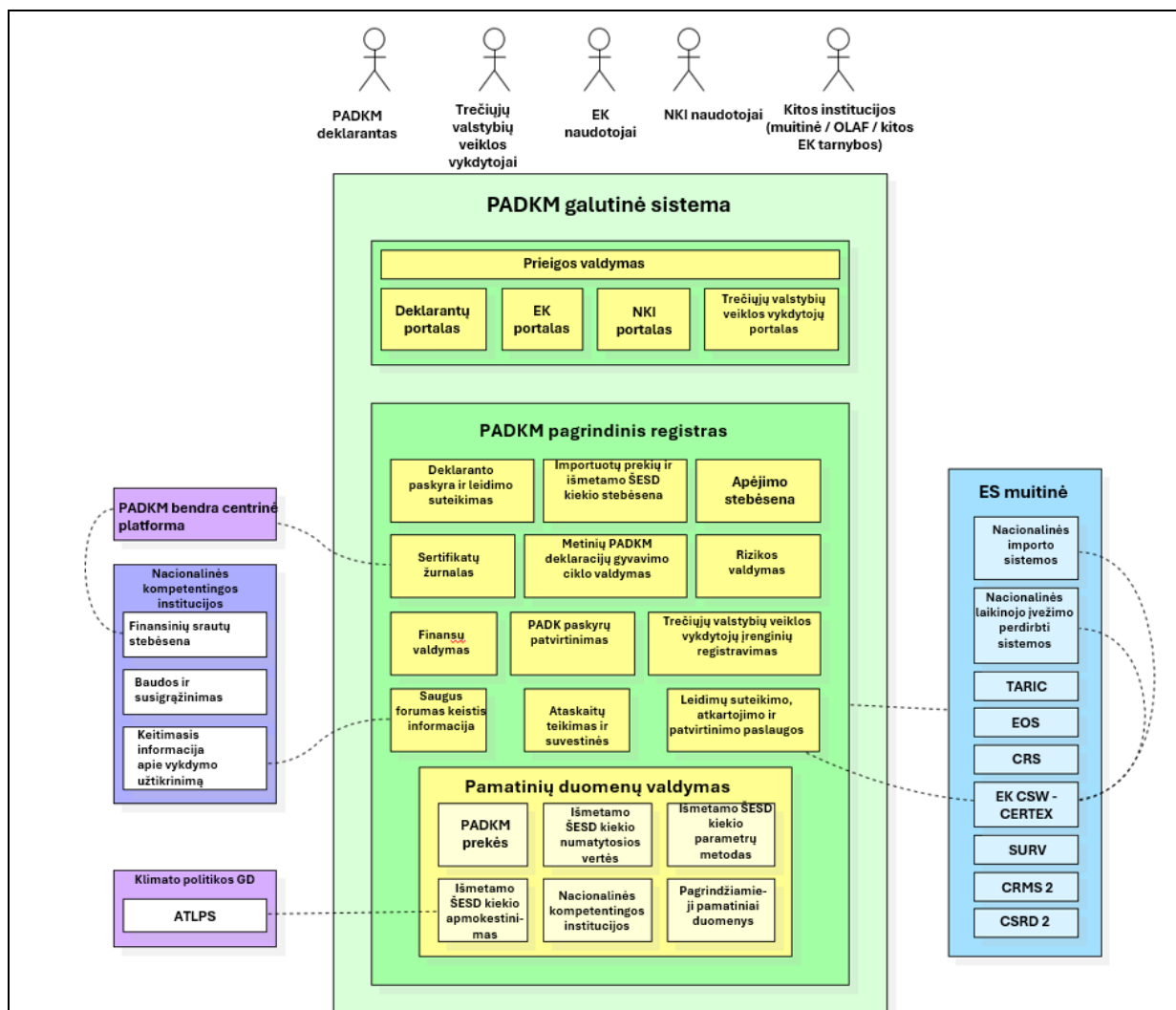
Išsamesnė informacija apie visus duomenų išteklius pateikiama toliau esančioje lentelėje

PADKM galutinių pirminių duomenų išteklių aprašymas	Atitinkamo veiklos komponento / procesų aprašymas
PADKM sertifikatų valdymo duomenys	PADKM sertifikatų gyvavimo ciklo valdymo dalyje suteikiama informacijos apie sertifikatus ir tvarkomų sertifikatų skaičių, jų vertę, valdomas sertifikato gyvavimo ciklas, taip pat teikiama informacija rizikos ir reikalavimų nesilaikymo stebėsenos tikslais.
PADKM deklaratų duomenys	<p>Deklarantų leidimai ir jų pakartotinio išdavimo bei patvirtinimo duomenys.</p> <p>Deklarantų paskyros ir paskyrų valdymo duomenys.</p> <p>PADKM leidimų valdymas, apimantis PADKM leidimo, kurį NKI suteikė importuotojams arba netiesioginiams atstovams, gyvavimo ciklo valdymą.</p> <p>Reikiama informacija apie PADKM deklaranto paskyrą perduodama PADKM pakartotinio leidimų išdavimo ir patvirtinimo tarnyboms (ARVS), kuriose saugoma informacija apie įgaliotuosius PADKM deklarantus, kuri turi būti pateikta NKI ir nacionalinėms kompetentingoms muitinės administracijoms (NKMA), atsakingoms už importuotojų leidimų vertinimą.</p>
PADKM deklaracijų duomenys, peržiūra ir deklaracijų gyvavimo ciklo duomenys	<p>Deklaracijų gyvavimo ciklo valdymo ir deklaracijų teikimo duomenys.</p> <p>PADKM deklaracijų gyvavimo ciklo (kurį sudaro deklaracijos sukūrimas,</p>

	importuojamos prekės, išmetamieji teršalai, peržiūra, užbaigimas arba atmetimas) valdymas ir ataskaitų teikimas.
PADKM išmetamųjų teršalų ir skaičiavimų duomenys	PADKM deklarantų importuojamų prekių išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimas remiantis apie kiekvieną deklarantą gautais duomenimis, pamatiniais duomenimis, registro duomenimis (paties deklaranto nurodytomis vertėmis), veiklos vykdytojų ir trečiųjų valstybių duomenimis (patikrinimo ataskaita) ir kt.
PADKM importuojamų prekių duomenys	NKI ir Komisijos portaluose įdiegtos sąsajos, kuriomis stebimas SURV3 duomenų gavimas (įskaitant problemų nustatymą) ir sudaromos sąlygos naudotojams rankiniu būdu įvesti importuojamų prekių ir prekių, kurioms taikoma laikinojo įvežimo perdirbti procedūra, duomenis įkeliant rinkmenų partiją. Tada šie duomenys bus tvarkomi, saugomi portaluose ir vėliau persiunčiami į registro galinę sistemą konsoliduoti.
PADKM registro duomenys	Registro paskyrų tvarkymo ir sandorių duomenys.
Pastaba. Tikslūs duomenys, kurie turi būti saugomi registre, dar nebaigti rengti. Pagrindinė koncepcija yra tai, kad registras yra neredaguotinas žurnalas, imtasi tinkamų saugumo priemonių. Šis išteklius bus iš naujo įvertintas 3 etape.	PADKM registre valdomi deklarantų duomenų (įskaitant paskyros numerį) įrašai ir sandoriai tarp susijusių PADKM komponentų, jie tvarkomi ir registruojami žurnale, atliekant tik duomenų papildymo procesą ir saugant neredaguotinus duomenis (įskaitant deklaracijų gyvavimo ciklo valdymą, leidimų ir paskyrų valdymą, sertifikatų valdymą, rizikos ir reikalavimų nesilaikymo stebėseną, ARVS ir kt.).
PADKM reikalavimų nesilaikymo stebėseną, priemonių apėjimo tyrimas ir rizikos valdymo duomenys	PADKM informacinė sistema, naudojama sekti, stebėti ir tirti galimus arba patvirtintus PADKM schemos pažeidimų ir reikalavimų nesilaikymo atvejus. Apėjimo ir kitos neteisėtos praktikos, kai nesilaikoma PADKM reglamento, nustatymas, stebėseną, tyrimas ir informacijos apie ją teikimas. Rizikos vertinimo (įskaitant deklaracijų vertinimo rezultatus) ir valdymo komponentas siekiant nustatyti ir įvertinti riziką (pvz., rizikos įvykių analizė, tikrinimo ataskaitos, rizikos kontrolės rezultatai ir kt.), susijusių su deklaracijų peržiūros procesu ir galimais pažeidimais bei apėjimo atvejais PADKM registro galinėje sistemoje (tolesnis tyrimas). Integruojama informacija ir funkcijos tarp tyrimų, rizikos valdymo ir saugaus forumo atitinkamose veiklos srityse.
PADKM pamatiniai duomenys	Pirminis visų PADKM pamatinių duomenų šaltinis, užtikrinamas visų PADKM komponentų duomenų nuoseklumas ir vientisumas (tiesiogiai ar netiesiogiai).
PADKM ataskaitų teikimas, rodiklių suvestinės, pranešimai ir dokumentų tvarkymo duomenys	Itin svarbi PADKM schemos ir PVRR sekimo ir stebėsenos priemonė ir atitinkamų veiklos rodiklių rinkimas ir analizė. Naudojama verslo informacijai perduoti atitinkamiems PADKM sistemos ir schemos naudotojams; yra galimybė pririnkus (jei reikalaujama) atsakyti į pranešimus. Naudojama dokumentams, darantiems poveikį daugeliui PADKM sistemos skyrių, saugoti, gauti ir tvarkyti.
PADKM keitimosi informacija apie riziką vartai.	Tai sąsaja tarp PADKM politikos ir muitinių politikos, kurią naudojant su PADKM susijusia rizika dalijamasi su muitinėms. Šiais PADKM registruoti priklausančiais vartais PADKM registre nustatyta rizika bus dalijamasi su Muitinės rizikos valdymo sistema 2 per sistemų tarpusavio sąsają. Visa kita struktūrizuota ir (arba) nestrutūrizuota informacija ir (arba) duomenys, gauti iš PADKM sistemos ir saugomi ir (arba) tvarkomi už PADKM sistemos ribų esančiose saugyklose ir laikmenose.
PADKM naudotojų prieigos valdymo duomenys	Naudotojų (pvz., deklarantų, valstybių narių muitinių, EK institucijų ir kt.) prieiga prie PADKM sistemos, prisijungimo prie jos ir prieigos prie jos valdymo duomenys.
Trečiųjų valstybių veiklos vykdytojų ir jų įrenginių	Trečiųjų valstybių įrenginių, gaminančių prekes, kurioms taikytinas PADKM, veiklos vykdytojams leidžiama registruotis ir (arba) išsiregistruoti (pvz.,

duomenys	<p>nutraukiant veiklą) kaip PADKM veiklos vykdytojams ir teikti atitinkamą informaciją apie gamybos procesus ir (arba) metodus, reikalavimų atitikties parametrus, išmetamųjų teršalų duomenis, tikrinimo ataskaitas ir kt.</p> <p>PADKM deklarantai gali naudotis atitinkama tikrinimo ataskaita – ši informacija apima konfidencialius gamybos ir reikalavimų atitikties parametrų duomenis, kurie gali būti prieinami ne deklarantams, o tik Europos Komisijai ir NKI.</p>
PADKM deklarantų / importuotojų funkcijos	Pagrindinės veiklos funkcijos, kurias vykdo deklarantas / prekybininkas, naudodamasis procesais, vykdomais / inicijuotais per PADKM deklarantų portalą.
PADKM Europos Komisijos funkcijos	Pagrindinės veiklos funkcijos, kurias vykdo Europos Komisija, naudodamasi procesais, vykdomais / inicijuotais per PADKM Komisijos portalą.
PADKM reikalavimų nesilaikymo stebėseną, priemonių apėjimo tyrimas ir rizikos valdymo funkcija	PADKM informacinė sistema, naudojama sekti, stebėti ir tirti galimus arba patvirtintus PADKM schemos pažeidimų ir reikalavimų nesilaikymo atvejus.
Nacionalinių kompetentingų institucijų funkcijos	Pagrindinės veiklos funkcijos, kurias vykdo valstybių narių nacionalinės kompetentingos institucijos (NKI / NKMA), naudodamosi procesais, vykdomais / inicijuotais per PADKM NKI portalą.
Trečiųjų valstybių įrenginių veiklos vykdytojų ir akredituotų tikrintojų funkcijos	Pagrindinės veiklos funkcijos, kurias vykdo trečiųjų valstybių veiklos vykdytojai bei įrenginiai ir akredituoti tikrintojai (dar nepatvirtinta), naudodamiesi procesais, vykdomais / inicijuotais per PADKM trečiųjų valstybių veiklos vykdytojų ir įrenginių portalą.

4.3. Skaitmeniniai sprendimai

PADKM registro aukšto lygio architektūrą sudarys 3 lygmenys:

- **portalų lygmuo**, kuriame yra portalai, skirti įvairioms PADKM registro naudotojų grupėms: PADKM deklarantams, trečiųjų valstybių įrenginių veiklos vykdytojams, PADKM nacionalinėms kompetentingoms institucijoms, Komisijai, nacionalinėms muitinės administracijoms, OLAF ir kitoms EK tarnyboms;
- **naudotojų prieigos valdymo lygmuo**: skirtas valdyti PADKM registro naudotojų autentiškumo patvirtinimą ir leidimą. Nacionalinės kompetentingos institucijos turės suteikti ir valdyti PADKM deklarantų prieigą (numatoma, kad 2026 m. jų bus daugiau kaip 200 000), o Komisija tą patį darys trečiųjų valstybių veiklos vykdytojams (numatoma, kad 2026 m. jų bus 50 000), kiekviena valstybė narė ir ES institucijos bus atsakingos už savo pačių naudotojų prieigą;
- **galinė sistema**: skirta palaikyti visų PADKM reikalingų duomenų ir taisyklių valdymą, taip pat visą sąveiką su išorės sistemomis. Pastaba: skirta palaikyti visų PADKM reikalingų duomenų ir taisyklių valdymą, taip pat visą sąveiką su išorės sistemomis. Pastaba:
 - o PADKM bus įdiegti įvairūs darbo srutai, pranešimai ir informacijos mainai tarp Komisijos, nacionalinių kompetentingų institucijų ir PADKM deklarantų, visų pirma deklaracijų teikimo ir peržiūros (įskaitant rizikos vertinimą) srityse;

- o deklarantų paskyrų valdymui, PADKM sertifikatų (galbūt finansinio turto) valdymui, rizikos valdymui ir saugiam keitimuisi informacija aukšti saugumo reikalavimai.

4.4. *Sąveikumo vertinimas*

PADKM savaime yra tarpvalstybinio pobūdžio, nes juo remiamas PADKM gyvavimo ciklas visoje ES, visų pirma rizikos vertinimo organizavimas, PADKM deklaracijų peržiūra visose NKI ir Komisijoje.

Nacionalinių muitinių sistemų bendradarbiavimas bus užtikrintas pasinaudojant Komisijos IT paslaugomis ir sąsajomis (pvz., SURV3, ES CSW–CERTEX, CRMS2), taip pat naujais komponentais, specialiai sukurtais PADKM tikslais.

PADKM registras sukurtas siekiant remti sąveikumą, pabrėžiant atvirumo, moduliškumo, atsiejimo ir patikimų sąsajų naudojimą. Jis sąveikaus su PADKM nacionalinėmis sistemomis, bendra centrine platforma, Mokesčių ir muitų sąjungos GD ES muitinės sistemomis ir nacionalinėmis muitinės administracijomis, taip pat su kitų GD sistemomis per atvirąsias sąsajas.

PADKM centrinėje saugykloje bus naudojamos esamos Mokesčių ir muitų sąjungos GD valdomų ES muitinės sistemų sąsajos ir bus nustatyti specialūs muitinės importo ir laikinojo įvežimo perdirtbi įrašų, kuriuos turi pateikti nacionalinės muitinės administracijos, formatai. Naujos sąsajos su nacionalinėmis muitinės sistemomis bus paskelbtos 2024 m. pradžioje, kad nacionalinės muitinės administracijos turėtų pakankamai laiko savo sistemoms atitinkamai parengti.

PADKM registro ir BCP S2S sąsaja bus grindžiama struktūrizuotais pranešimais ir bus prieinama 2024 m. pradžioje, kad tiek PADKM registras, tiek BCP turėtų pakankamai laiko savo atitinkamoms sąsajoms integruoti iki 2025 m. vidurio.

Visos šios sąsajos bus grindžiamos struktūrizuotais pranešimais ir, kiek įmanoma, atitiks ES muitinės duomenų modelį (EUCDM) ir SMK B priedą. A2B ir B2B specifikacijos bus nurodytos PADKM įgyvendinimo akte.

Pakartotinio panaudojamumo suvaržymai

Pakartotinis panaudojamumas yra PADKM centrinio registro architektūros principų pagrindas. Su pakartotiniu panaudojamumu susiję du aspektai: PADKM registro naudojimas išorės paslaugomis ir pakartotinis komponentų naudojimas kuriant PADKM registrą.

Mokesčių ir muitų sąjungos GD paslaugų ir komponentų pakartotinis panaudojamumas

PADKM registre bus naudojamosi Mokesčių ir muitų sąjungos GD sukurtomis ES muitinės paslaugomis, siekiant:

- gauti prekybininko EORI informaciją;
- gauti muitinės importo įrašus, saugomus „Surveillance 3“;
- gauti PADKM prekes iš TARIC sistemos;
- per ES CSW-CERTEX nacionalinėms muitinės sistemoms teikti pakartotinio PADKM

leidimų išdavimo ir patvirtinimo paslaugą ir

- keistis saugia informacija su CRMS2 sistema.

PADKM registro portalų naudotojų prieigos valdymas bus patikėtas UUM & DS, kad pageidaujanti valstybė narė galėtų pakartotinai naudoti PADKM deklarantų muitinės prisijungimo duomenis, kad suteiktų jiems prieigą prie PADKM deklaracijos portalo, ir Komisija (arba patikimos trečiosios šalys) galėtų suteikti trečiųjų valstybių įrenginių veiklos vykdytojams prieigos prie savo „EU Login“ autentiškumo patvirtinimo duomenų teisę. Trečiųjų valstybių įrenginių portalo operatoriai naudotojo leidimui gauti naudos „EU Access“, o naudotojų tapatumo nustatymui – „EU Login“.

PADKM registre bus pakartotinai naudojami keli Mokesčių ir muitų sąjungos GD ir institucijų IT sistemos technologiniai komponentai, nepakenkiant jo atitikčiai plūdrumo principui, nurodytam 2 priedėlyje pateiktoje architektūros apžvalgoje, būtent:

- Mokesčių ir muitų sąjungos GD TSOAP tarpinės programinės įrangos architektūra, kuri bus pakartotinai naudojama kiekviename PADKM registro skyriuje;
- „COTS Elk ir Kafka“ stebėseną ir auditas;
- Mokesčių ir muitų sąjungos GD muitinės taikomųjų programų sistemos valdymo (TATAFng) šaltiniai;
- Mokesčių ir muitų sąjungos GD muitinės sprendimų valdymo sistemos, skirtos PADKM leidimų sistemai kurti, dokumentai ir pirminis kodas;
- Mokesčių ir muitų sąjungos GD klientų informacinės sistemos dokumentai ir pirminis kodas, kad PADKM leidimai būtų teikiami nacionalinėms muitinės sistemoms, kad importo įforminimo metu būtų galima vykdyti jų kontrolę;
- Mokesčių ir muitų sąjungos GD Muitinės rizikos valdymo sistemos 2 (CRMS2) dokumentai ir pirminis kodas, kad būtų galima teikti informaciją keitimosi informacija apie riziką vartuose; Mokesčių ir muitų sąjungos GD Muitinės rizikos valdymo sistemos 2 (CRMS2) dokumentai ir pirminis kodas, kad būtų galima teikti informaciją keitimosi informacija apie riziką vartuose „RSecure“;
- Mokesčių ir muitų sąjungos GD TEMPO metodika, įskaitant PM²;
- du Mokesčių ir muitų sąjungos GD duomenų centrai testavimui, integravimui ir tol, kol PADKM registro eksploatavimas patikėtas Mokesčių ir muitų sąjungos GD, taip pat jų užkardymas, klasteriai „aktyvus-aktyvus“, apkrovos simetriškumo užtikrinimas ir 2 DC „aktyvus-pasyvus“, siekiant užtikrinti išplečiamumą, aukštą prieinamumo lygį, veiklos atkūrimą po ekstremaliųjų įvykių, tam tikrą PADKM registrai reikalingą saugumą.

Pažymėtina, kad nuo 2014 m. Mokesčių ir muitų sąjungos GD, kuriant veiklos taikomųjų programų paslaugas, duomenų paslaugas ir komunalines paslaugas savo į paslaugas orientuotos architektūros taikomosioms programoms kurti, laikėsi visų Skaitmeninių paslaugų GD rekomendacijų.

ES institucijų paslaugų ir komponentų pakartotinis panaudojiamumas

PADKM registre valstybių narių PADKM deklarantų UUM & DS D tipo, trečiųjų valstybių įrenginių veiklos vykdytojų ir visų nacionalinių kompetentingų institucijų, Komisijos,

nacionalinės muitinės administracijos ir kitų Komisijos tarnybų pareigūnų autentiškumui patvirtinti bus naudojamas „EU Login“. Valstybių narių UUM & DS A, B ir C tipų PADKM deklarantų autentiškumui patvirtinti PADKM registre bus naudojamas muitinės eIDAS eID tinklas.

Visų naudotojų autorizacijai PADKM registre bus naudojama UUM & DS ir „EU Access“.

Bus svarstoma galimybė visiškai pereiti nuo UUM & DS prie „EU Access“: visos UUM & DS funkcijos bus siūlomos naudojantis „EU Access“, įskaitant muitinės eIDAS eID tinklo palaikymą. Šiuo metu trečiųjų valstybių įrenginių portalo operatoriai, norėdami gauti naudotojo leidimą, naudojami „EU Access“.

PADKM registre bus naudojama Komisijos valdoma paslauga „EU Sign“, kuria tvarkomi kvalifikuoti elektroniniai parašai, siekiant užtikrinti elektroninių dokumentų kilmę ir sąžiningumą, taip padidinant bendrą jų saugumą ir autentiškumą PADKM sistemoje.

PADKM registras viešai skelbs PADKM informaciją portale „Europa“.

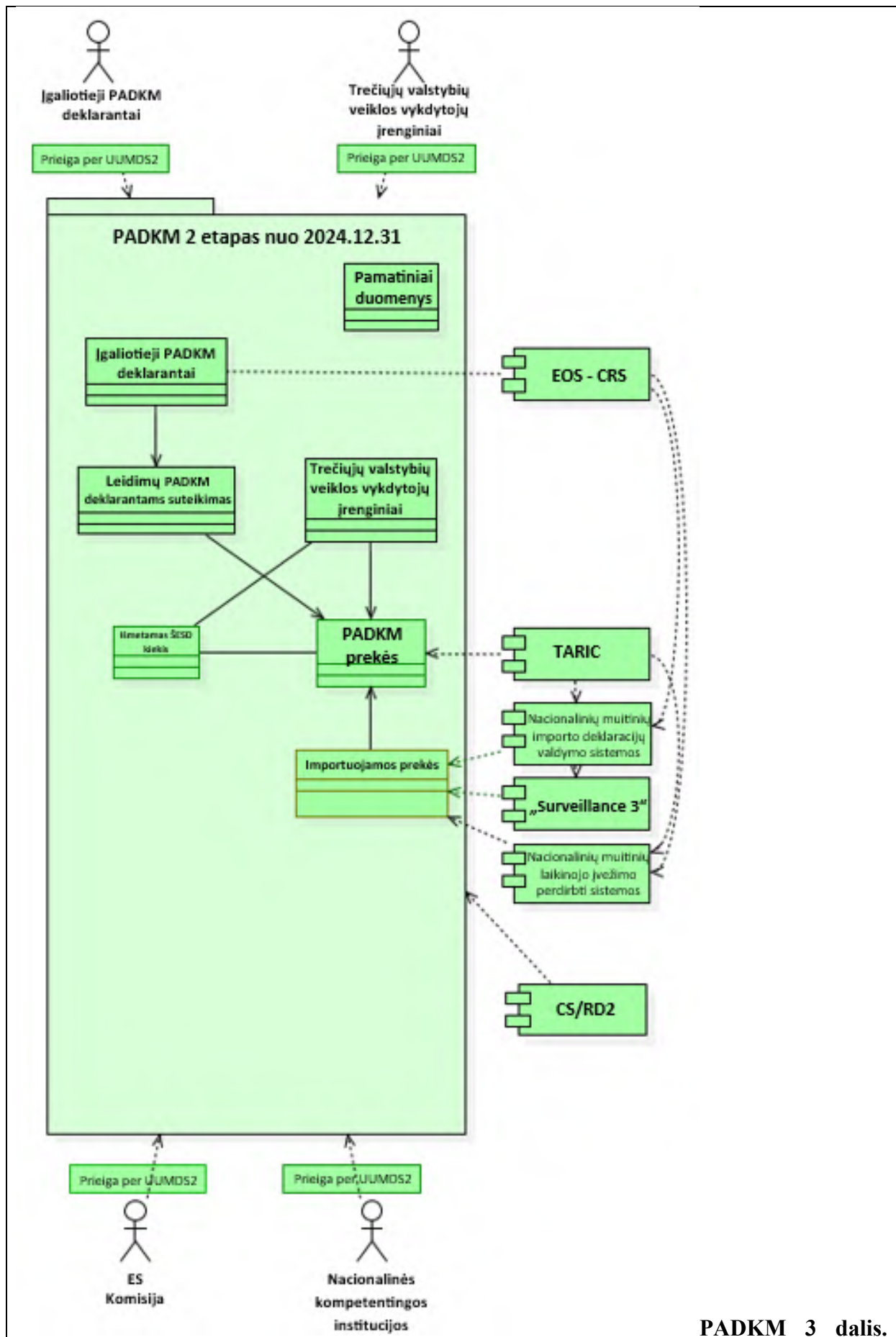
Be to, Mokesčių ir muitų sąjungos GD siekia kuo labiau padidinti pakartotinių institucijų paslaugų ir komponentų, kurie atitiktų kai kuriuos PADKM reikalavimus, naudojimą, sumažinti riziką jį įdiegiant laiku ir užtikrinti jo veiklos kokybę, kartu sumažindamas kapitalo ir veiklos sąnaudas.

4.5. Skaitmeninio įgyvendinimo rėmimo priemonės

PADKM reglamente apibrėžtas PADKM registro įdiegimas dviem laikotarpiais, padalytais į tris vienas po kito einančius etapus:

- laikotarpiai: laipsniškas diegimas pereinamuoju laikotarpiu nuo 2023 m. IV ketv. iki 2025 m. IV ketv., o po to – galutinis laikotarpis nuo 2026 m. I ketv.:
 - o pereinamuoju laikotarpiu PADKM importuotojai kas ketvirtį praneša apie savo importuojamų prekių išmetamą kiekį, tačiau jiems nereikia pirkti sertifikatų ir jų atsisakyti. Tai PADKM schemos parengiamasis laikotarpis;
 - o **galutiniu laikotarpiu**, kuris prasideda 2026 m. sausio 1 d., PADKM deklarantams turi būti suteiktas leidimas, jie deklaruoja savo išmetamą ŠESD kiekį kartą per metus, perka sertifikatus, kad jų PADKM paskyroje būtų ne mažiau kaip 50 % jų išmetamo ŠESD kiekio ir įsigytų sertifikatų balansas, ir atsisako savo sertifikatų, kai teikia metines deklaracijas;
- etapai ir dalys:
 - o PADKM 1 etapas: PADKM prekių importuotojų PADKM ataskaitos (vadinamoji 1 dalis), skirtos naudoti per visą pereinamąjį laikotarpį nuo 2023 m. IV ketv. (neįtrauktos į projekto chartijos taikymo sritį);
 - o **PADKM 2 etapas**: PADKM prekių importuotojų teikiamos PADKM ataskaitos (1 dalis), PADKM deklaranto leidimas ir trečiųjų valstybių įrenginių veiklos vykdytojų registracija (vadinamoji 2 dalis) nuo 2024 m. gruodžio 31 d., ruošiantis galutiniam laikotarpiui;

PADKM 3 etapas: 2 dalis papildoma PADKM deklaracijomis ir sertifikatais kartu su visapusišku PADKM paskyrų valdymu (vadinamoji 3 dalis) nuo galutinio laikotarpio pradžios, tačiau be 1 dalies „PADKM ataskaitos“, nuo pereinamojo laikotarpio pabaigos 2025 m. gruodžio 31 d.

PADKM 3 dalis.

Taikymo sritis. Dalį „PADKM deklaracijos, paskyros ir rizikos valdymas“ (toliau esančioje diagramoje pažymėta violetine spalva) bus pradėta vykdyti galutinio laikotarpio pradžioje, kuri numatyta 2026 m. sausio 1 d. Tai PADKM galutinės sistemos pagrindas. PADKM 3 dalis taip pat apima sąsajas su PADKM leidimų nacionalinėmis importo sistemomis per ES CSW-CERTEX, bendrą centrinę PADKM sertifikatų pirkimo platformą, ATLPS, OLAF ir nacionalinių kompetentingų institucijų sistemas. Be to, **PADKM sertifikatų pajėgumai** įtraukiami į PADKM registrą, kaip ir visi rizikos valdymo pajėgumai. Kadangi PADKM sertifikatuose ir rizikos valdymo moduluose tvarkoma konfidenciali informacija ir stebimi apėjimo ir reikalavimų nesilaikymo atvejai, PADKM 3 dalyje tvarkoma neskelbtina informacija ir jai reikalingi labai saugūs procesai. Ši dalis bus toliau prižiūrima ir plėtojama per galutinį laikotarpį.

PADKM 3 etapas. Tvarkaraštis. Jis prasideda 2026 m. sausio 1 d. ir sutampa su galutiniu laikotarpiu. Šiame etape lygiagrečiai ir glaudžiai bendradarbiaujant veiks tik PADKM 2 ir 3 dalys, nes 1 dalis buvo konkrečiai skirta pereinamajam laikotarpiui ir laipsniškai užbaigiama. Naudotojų grupė išplečiama įtraukiant nacionalines muitinės administracijas.

PADKM 3 dalis. Taikymo sritis. Dalį „PADKM deklaracijos, paskyros ir rizikos valdymas“ (toliau esančioje diagramoje pažymėta violetine spalva) bus pradėta vykdyti galutinio laikotarpio pradžioje, kuri numatyta 2026 m. sausio 1 d. Tai PADKM galutinės sistemos pagrindas. PADKM 3 dalis taip pat apima sąsajas su PADKM leidimų nacionalinėmis importo sistemomis per ES CSW-CERTEX, bendrą centrinę PADKM sertifikatų pirkimo platformą, CRMS2, skirtą keistis informacija, susijusia su ES Muitinės rizikos valdymu, TLPS, OLAF ir nacionalinių kompetentingų institucijų sistemas. Be to, **PADKM sertifikatų pajėgumai** įtraukiami į PADKM registrą, kaip ir visi rizikos valdymo pajėgumai. Kadangi PADKM sertifikatuose ir rizikos valdymo moduluose tvarkoma konfidenciali informacija ir stebimi apėjimo ir reikalavimų nesilaikymo atvejai, PADKM 3 dalyje tvarkoma neskelbtina informacija ir jai reikalingi labai saugūs procesai. Ši dalis bus toliau prižiūrima ir plėtojama per galutinį laikotarpį.

PADKM 3 etapas. Tvarkaraštis. Jis prasideda 2026 m. sausio 1 d. ir sutampa su galutiniu laikotarpiu. Šiame etape lygiagrečiai ir glaudžiai bendradarbiaujant veiks tik PADKM 2 ir 3 dalys, nes 1 dalis buvo konkrečiai skirta pereinamajam laikotarpiui ir laipsniškai užbaigiama. Naudotojų grupė išplečiama įtraukiant nacionalines muitinės administracijas.

PADKM 3 etapas. Aukšto lygio architektūra

